

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سی نشانہ، یک راہ

مقطع راہنمایی

سازمان اوقاف و امور خیریه
معاونت فرهنگی

سی نشانه، یک راه
مقطع راهنمایی

ناشر: معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه

چاپ: اسوه

نوبت چاپ: اول / خرداد ۹۱

شمارگان: ۱۰/۰۰۰ نسخه

آدرس: تهران، خ نوفل لوشاتو، سازمان اوقاف و امور خیریه، معاونت فرهنگی

تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۰۶۰۳۰ نمابر: ۰۲۱-۶۶۷۰۴۳۳۲

سایت سازمان: www.awqaf.ir

سایت معاونت: www.mfso.ir

۶	درس اول قرآن
۱۴	درس دوم علم آموزی
۲۱	درس سوم امامت
۳۰	درس چهارم مهدویت
۳۸	درس پنجم مسجد
۴۶	درس ششم توحید
۵۴	درس هفتم تلاش
۶۲	درس هشتم محرم و نامحرم
۷۰	درس نهم امانتداری
۷۸	درس دهم نماز
۸۶	درس یازدهم عدل
۹۴	درس دوازدهم دوستی
۱۰۲	درس سیزدهم نظم
۱۱۰	درس چهاردهم آداب معاشرت
۱۱۸	درس پانزدهم روزه

۱۲۶	درس شانزدهم نبوت
۱۳۴	درس هفدهم مسخره کردن
۱۴۲	درس هجدهم مشورت
۱۵۰	درس نوزدهم دشمن شناسی
۱۵۸	درس بیستم تقوا
۱۶۶	درس بیست یکم وفای به عهد
۱۷۴	درس بیست دوم صله رحم
۱۸۲	درس بیست سوم معاد
۱۹۰	درس بیست چهارم اسوه‌ها
۱۹۸	درس بیست پنجم بدگویی (غیبت)
۲۰۶	درس بیست ششم ذکر
۲۱۴	درس بیست هفتم توبه
۲۲۲	درس بیست هشتم ایمان
۲۳۰	درس بیست نهم شکرگزاری
۲۳۸	درس سی ام شب قدر

مقدمه

باسمه تعالی

قال امیرالمومنین (علیه السلام): «انما قلب الحدث كالارض الخالية ما ألقى فيها من شئ قبلته»

امام علی (علیه السلام) فرمود: (دل نوجوان مانند زمینی خالی و مستعد است که هر بذری در آن افشانده شود، می پذیرد)

(نهج البلاغه، نامه ۳۱)

سازمان اوقاف و امور خیریه در راستای ترویج علوم و معارف قرآن کریم در سطح جامعه و با بهره‌مندی از عوائد موقوفات و در راستای اجرای نیات خیر واقفین به ویژه نیات فرهنگی و قرآنی چندی است که اقدام به برگزاری طرح نشاط معنوی در فصل تابستان در امامزادگان و بقاع متبرکه نموده است.

کتابی که در پیش رو دارید به نام (سی نشانه، یک راه) و ویژه مقطع راهنمایی می باشد که با ۳۰ عنوان آموزشی در حوزه معارف با محوریت آیات الهی و به صورت کارگاهی، جهت رشد و تعالی دانش آموزان با رعایت جذابیت هنری تهیه و تدوین شده است.

امید است جامعه اسلامی ایران به ویژه جوانان و نوجوانان با حضور در طرح تابستانی نشاط معنوی در کلیه امامزادگان متبرکه و اندیشیدن در آیات الهی از گنجینه های ناب آن استفاده نماید.

در پایان ضمن تشکر از همکاری موسسه فرهنگی قرآن و عترت تبیان دوام توفیقات آن موسسه را از خداوند متعال مسألت داریم.

معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾ (اسراء/ ۲۷)

و شیطان همیشه نسبت به خدایش ناسپاس بوده است.

﴿فَاَقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ (مزل/ ۲۰)

هرچقدر از قرآن میسر می شود، بخوانید

﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ (حج/ ۵۰)

پس آنان که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، برای ایشان آمرزش و روزی نیکو خواهد بود.

﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (مجادله/ ۲۲)

آری، حزب خداست که رستگارانند.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

در روایت آمده است: هر روز پنجاه آیه از قرآن بخوانید و هدفتان رسیدن به آخر سوره نباشد، آرام بخوانید و دل خود را با تلاوت قرآن تکان دهید و مرگه فتنه‌ها همچون شب تاریک به شما هجوم آورد به قرآن پناه ببرید. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در قیامت از کسانی که قرآن را کنار گذاشته‌اند، شکایت می‌کند. این را باید بدانیم که تنها خواندن قرآن کافی نیست بلکه باید در آیات آن تدبر کرد و به آنها عمل نمود. قاریان قرآن که به آیات آن عمل می‌کنند، نزد خداوند بسیار عزیزند، آنها قرآن می‌خوانند و خداوند درجات آنها را بالا می‌برد.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

قرآن و زندگی

آیت الله مرعشی نجفی به خویشاوندان و نزدیکان و به ویژه فرزندان خود سفارش کردند که در منزل هیچ وقت قرآن را دور از دسترس قرار ندهند، بلکه در طاقچه یا جایی بگذارند تا همیشه دیده شود و می‌فرمودند: "یادتان نرود که هر گاه چشمتان به آن می‌افتد چند آیه از آن تلاوت کنید و کوشش نمایید تا آیاتی از آن را حفظ کنید" و توصیه می‌کردند که حتماً با وضو و طهارت قرآن را تلاوت کنید. اگر می‌خواهید توفیق از شما سلب نشود هر روز یک جزء یا هر مقدار که می‌توانید، قرآن بخوانید زیرا قرآن به شما آرامش خاطر و امنیت می‌بخشد.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال رسول الله ﷺ: مَنْ جَعَلَهُ أَمَامَهُ قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ وَمَنْ جَعَلَهُ خَلْفَهُ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ.

رسول خدا ﷺ: هر کس قرآن را جلوی خود قرار دهد او را به سوی بهشت کشاند و هر که آنرا پشت سر خویش نهد، او را به سوی جهنم می کشاند.

(کافی: ج ۲، ص ۵۹۹)

آداب زندگی

- رساندن جایی از بدن به نوشته قرآن، برای کسی که وضو ندارد حرام است.
- در نوشته قرآنی فرقی بین آیات و کلمات بلکه حروف و حتی حرکات آن نیست.
- در چیزی که قرآن بر آن نوشته شده است، بین کاغذ و زمین و دیوار و پارچه، فرقی نیست.
- در نوشته قرآنی فرقی نیست که با قلم نوشته شده باشد یا چاپ یا گچ و یا چیز دیگر.
- اگر نوشته قرآنی در قرآن هم نباشد، لمس کردن آن حرام است. پس اگر آیه ای از قرآن در کتاب دیگری نوشته شده باشد، بلکه اگر کلمه ای از آن در کاغذی باشد، یا نصف کلمه ای از آن از برگ قرآن یا کتاب دیگری بریده شده باشد، باز هم لمس آن بدون وضو حرام است.
- موارد زیر، لمس نوشته قرآن به حساب نمی آید و حرام نمی باشد:
- لمس آن از پشت شیشه، یا پلاستیک.
- لمس ورق قرآن و جلد آن و اطراف نوشته ها (گرچه بدون وضو مکروه است).
- ترجمه قرآن به هر لغتی باشد، مگر اسم خداوند که به هر لغتی باشد، لمس آن برای کسی که وضو ندارد حرام است، مانند کلمه «خدا».
- کلماتی که مشترک بین قرآن و غیر قرآن است مانند «مومن»، «الذین» اگر نویسند به قصد قرآن نوشته باشد لمس آن بدون وضو حرام است.
- برای همراه داشتن قرآن و خواندن و نوشتن آن و لمس حاشیه قرآن، وضو گرفتن مستحب است.

افقی:

۱- شصت و پنجمین سوره قرآن کریم که انجام آن عرش خدا را می‌لرزاند- نام گرامی رسول اکرم صلی الله علیه و آله - نام دیگر سوره حمد ۲- همنشین غم -سوره بیست و سوم قرآن مجید که مکی و شامل یکصد و هیجده آیه است- این موجود نامرئی نام هفتاد و دومین سوره قرآن را به خود اختصاص داده است ۳- طلب حاجت از خداوند ۶- مقابل نشر و در معنی درهم پیچیدن است- مدت عمر ۷- حروف مقطعه ابتدایی سوره بقره - شهر محل شهادت امام رضا علیه السلام ۸- حوادث و اتفاقات- بیست و یکمین سوره قرآن که مکی است و یکصد و دوازده آیه دارد. در این سوره به داستان شانزده نفر از پیامبران که مورد عنایت پروردگار واقع گردیده‌اند، اشاره شده است. ۹- زبان قرآن - مضمون و مفهوم سخن ۱۰- لقب امام محمد تقی علیه السلام - کتاب جاوید و آسمانی مسلمانان ۱۱- نود و پنجمین سوره که در مکه نازل شده و دارای ۸ آیه است- درجه حرارت- سوره زنان ۱۲- جام معروف - به معنای رستاخیز و قیامت است و نام سوره ۱۰۱ قرآن- کم عقل و دیوانه ۱۳- گنجه لباس- سی‌امین سوره قرآن که مکی و ۶۰ آیه دارد ۱۴- قلب قرآن- پاداش عمل - این سوره در مکه نازل شده و ۲۶ آیه دارد و هشتاد و هشتمین سوره قرآن است ۱۵- سوره ۴۴ قرآن کریم- نمازهای مستحب- پیامبرخوش سیما و پسر یعقوب نبی علیه السلام

عمودی:

۱- سوره بیستم قرآن که نام دیگر آن سوره «کلیم» است- خواندن و قرائت کردن قرآن- علم درست خواندن قرآن ۲- حالتی بین دراز کشیدن و نشستن- سوره ۱۱۳ قرآن کریم که مکی است و ۵ آیه دارد- حرف فراری- نوای درد ۳- در معنی زکات است و نام سوره ۱۰۷ قرآن مجید- از ادات تشبیه ۴- چین و چروک پوست- پسوند نسبت ۵- بنده و غلام- جشنواره معتبر سینمایی ۶- زینت رو- شهر حضرت معصومه (س) ۷- سوره فاتحه‌الکتاب- عدالت‌خواه ۸- جلوگیری کردن و ممانعت به عمل آوردن- تلخ- بچه آوردن ۹- چاره درد و بیماری- جایی میان دوزخ و بهشت و نام سوره هفتم قرآن ۱۰- ضمیر اول شخص غایب ۱۱- سزاوارتر و راست‌تر- پیشوای مذهبی زرتشتیان ۱۲- سوره روشنائی- حرف ندا ۱۳- از نام‌های قرآن مجید - شب روستایی ۱۴- زیارت خانه خدا - سمت و جهت- خط قرآن- از حروف دیگر مقطعه قرآن ۱۵- نفس خسته- گل سرسبد خلقت- از سوره‌های مکی قرآن که هجدهمین سوره است و ۱۱۰ آیه دارد

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ﴾ (مدثر/ ۳۸)

هر کسی در گرو دستاورد خویش است.

﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ (فاطر/ ۲۸)

از بندگان خدا تنها دانایانند که از او می‌ترسند.

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ (غافر/ ۶۰)

و پروردگارتان فرمود: مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم.

﴿إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (جاثیه/ ۳)

همانا در آسمانها و زمین، برای مؤمنان نشانه‌هایی است.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

علم و علم آموزی در اسلام جایگاه مهمی دارد و از عالمان و جویندگان علم بسیار تعریف شده است.

«علما و ارثان انبیاء هستند» یا «همه موجودات برای جوینده علم استغفار می‌کنند حتی ماهیان دریا» گوشه‌ای از احادیثی است که ارزش علم آموزان را بیان می‌کند.

علم نوری است که خداوند در قلب‌ها جای می‌دهد و اثر آن در اعمال و رفتار انسان ظاهر می‌شود. (اما عالم کیست؟) عالم کسی است که رفتارش با گفتارش یکی باشد و در غیر این صورت او عالم نیست.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

دانشمند شهید

شهید مصطفی چمران می گفت: من باید از نظر علم از همه برتر باشم تا مبادا که دشمنان مرا از این راه طعنه زنند. باید به آن سنگ دلانی که علم را بهانه کرده و به دیگران فخر می فروشند، ثابت کنم که خاک پای من هم نخواهند شد. باید همه آن تیره دلان مغرور و متکبر را به زانو درآورم آن گاه خود خاضع ترین و افتاده ترین فرد روی زمین باشم.

و همین گونه شد. به دانشگاه «تگزاس» آمریکا رفت و فوق لیسانس را با نمره عالی گرفت، طوری که رئیس دانشگاه از او خواست به عنوان استاد تدریس کند ولی او به دانشگاه «برکلی» رفت. دانشگاه برکلی دانشگاهی بود که به علت سطح بالای علمی، عده کمی می توانستند در آن تحصیل کنند.

پایان نامه دکترای خود را در فیزیک پلاسما و گداخت هسته ای تمام کرد. آن روز ها در آمریکا، فیزیک پلاسما موضوع درجه یک بود. در آن زمان در تمام دنیا بیش از دو یا سه نفر روی این موضوع تحقیق نکرده بودند. استاد او در دانشگاه «برکلی» گفته بود: من نمی خواهم چنین محققى را از دست بدهم.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی علیه السلام: لَا كَنْزَ أَنْفَعُ مِنَ الْعِلْمِ

امام علی علیه السلام: هیچ گنجی سودمندتر از دانش نیست.

(کافی: ج ۸، ص ۱۹)

آداب زندگی

درس خواندن در اسلام

گاهی واجب است به مقداری که جامعه اسلامی به آن نیاز دارد.

گاهی مستحب است برای بالا بردن سطح معلومات و آگاهی خودمان یا

کمک علمی به دیگران .

گاهی حرام است، مانند خواندن کتابهایی که فکر و اخلاقمان را خراب و

فاسد می کند .

البته گاهی هم نه مستحب است، نه حرام، نه واجب و نه مکروه مانند

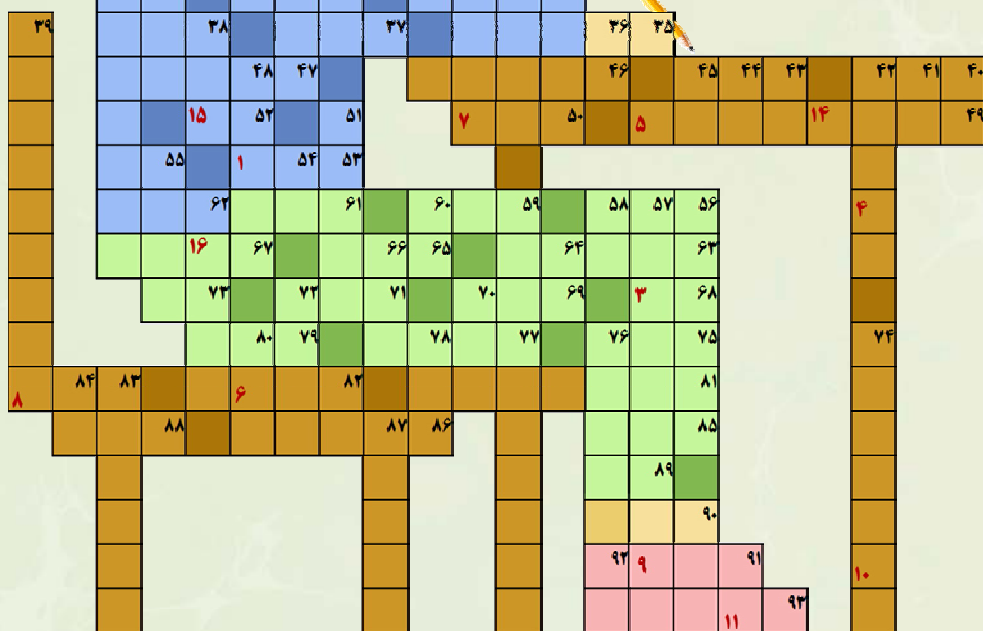
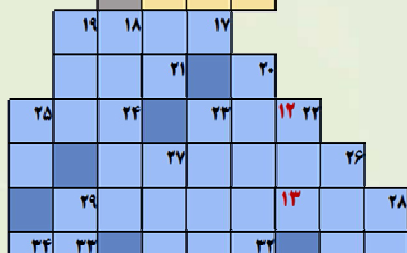
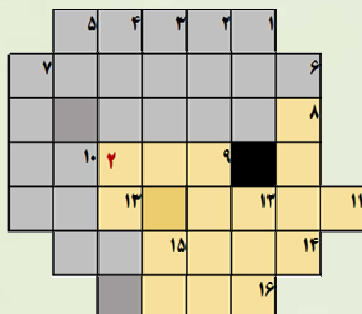
خواندن کتابهایی که نه سود علمی دارد و نه ضرر اخلاقی.

افقی:

۱- رسیدن به سن بلوغ و رشد ۶ - به طور پنهانی ۸- آدمک مزرعه جالیز ۹- پاک و محو کردن
۱۱- از سازهای بادی ۱۳- ذهن و خاطر ۱۴- جشن میلاد حضرت مسیح علیه السلام ۱۶- لایه سوراخ شده جو
زمین ۱۷- وسیله روز مبادا ۲۱- از حبوبات آبگوشتی ۲۲- وضعیت بحرانی و خطرناک ۲۴- وسیله
داوری در مسابقات ورزشی ۲۶- شخص دقیق در مصرف و کسی که در خرج کردن اندازه نگه دارد
۲۸- کسب دانش و آموختن آن که از وظایف محصلین است ۳۰- اشاره به شخص نامعلوم
۳۲- رود کشور مصر ۳۳- خرس فلکی ۳۵- ماه مهمانی خداوند ۳۷- شهر المپیک یونان
۳۸- واحد چلوکباب ۴۰- کمبود و کاستی ۴۳- بزرگترین عضو درونی بدن ۴۶- نیم تنه گرم و
ضخیم نظامی ۴۷- صفت کودکان شیطان و بازیگوش ۴۹- رکن اصلی تمام برنامه‌ها برای نیل به
توسعه پایدار است ۵۰- پول کشور ایتالیا ۵۲- مظهر بهار ۵۳- خویشاوندی و قرابت ۵۵- بالا رفتن
حرارت بدن ۵۶- مادر باران ۵۹- چراغ آسمان ۶۱- قطار خیابانی ۶۳- داداش ۶۵- چغندر پخته
۶۷- پول نام آشنا ۶۸- خودرو مسافربر ۶۹- مهمانخانه مجلل ۷۱- خواندنی محصلین ۷۳- ضمیر
اشاره، ۷۵- نیروی زندگی ۷۷- کفیل است و عهده‌دار غرامت ۷۹- مجلس شادمانی ۸۱- بیماری
ارثی خونی که در آن انعقاد خون به کندی صورت می‌گیرد ۸۲- قرض ۸۳- رنگ آسمان ۸۵- زبانه
آتش ۸۶- همشیره ۸۸- بیماری تنگی نفس ۸۹- فرمان اتومبیل ۹۰- عدد کارمندی ۹۱- حد فاصل
میان دنیا و آخرت ۹۳- مدح و سپاس

عمودی:

۱- کف کفش ۲- مبارزه با کفر و بی‌دینی که یکی از دستاوردهای انقلاب اسلامی بود ۳- فهرست
و صورت اسامی افراد یا اشیا یا هر چیز دیگر ۴- کبوتر حرم ۵- تکنیک ۶- کشورها ۷- کشور
آسیاب‌های بادی ۱۰- وسیله‌ای در دست کشاورز ۱۲- سوی دیگر ۱۵- کفش چوبی پاشنه بلند
۱۸- مخزن گاز مایع ۱۹- ناگهان و به یکباره ۲۰- مکانی عمومی برای استفاده از خدمات اینترنت
۲۲- زیاده خواهی ۲۳- پایتخت کشور هندوستان ۲۵- خیس ۲۶- وسط حیاط ۲۷- دستکاری و
تقلب در اسناد ۲۸- ماشین حمل مایعات ۲۹- درجه‌بندی شده ۳۰- کسی که در کار دیگران
کنجکاو است و بی‌جهت دخالت می‌کند ۳۱- خروس جنگی- ورزش توپ و حلقه ۳۶- من و تو
۳۸- حلال مشکلات مادی ۳۹- خوردن مال حرام ۴۰- یادداشت مختصر ۴۱- پرنده دریاچه
۴۲- درود بر پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرستادن ۴۳- پیش شماره مخابراتی ۴۴- آوای گوسفند ۴۵- سرای
محبت ۴۸- شلیک پیاپی گلوله ۵۱- دستگاه اندازه‌گیری میزان مصرف برق و آب ۵۴- کلام مخفی
۵۵- تاب و تحمل ۵۶- عموی مشرک پیامبر ۵۷- تمیه و تنظیم مقررات خاص جهت اجرای یک
طرح یا رسیدن به یک هدف ۵۸- حرف مفعولی ۵۹- روز معلم به واسطه بزرگداشت شهادت این
استاد گرانقدر در تقویم نامگذاری شده است ۶۰- سیاهدانه معطرکننده جای ۶۲- وسطی
۶۴- عدد روستایی ۶۶- تن و کالبد ۷۰- زبان‌دار بی‌زبان ۷۲- از ارکان نماز ۷۴- آغازگر ماه‌های
تقویم هجری شمسی ۷۶- جایزه علمی معروف ۷۸- تو سری خور چکش ۸۰- از تقسیمات کشوری
۸۲- حرف مشایعت ۸۳- پول کاغذی ۸۴- شمر رطب کرمان ۸۷- صندلی چرخدار معلولین
۹۰- خانه و منزل ۹۱- خدای ساختگی ۹۲- شیر باریک

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾

(نساء/ ۵۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا را اطاعت کنید و پیامبر و اولیای امر خود را [نیز] اطاعت کنید.

﴿بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نَسُوَّيَ بَنَانَهُ﴾ (قیامت/ ۴)

آری [بلکه] تواناییم که [خطوط] سر انگشتانش را [یکایک] درست [و بازسازی] کنیم.

﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾ (قیامت/ ۳۶)

آیا انسان پندارد که بیهوده رها می‌شود؟!

﴿فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ (نساء/ ۷۶)

پس شما با یاران شیطان بجنگید، زیرا که نقشه شیطان، (همانند قدرتش) ضعیف است.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

ما باید از کسی پیروی کنیم که اهل گناه و اشتباه نباشد یعنی معصوم باشد و اولی الامر هم چون معصوم هستند خداوند اطاعت از آنها را بر ما واجب نموده است البته تنها خداوند می‌داند که چه کسی اولی الامر است. چون فقط خداوند می‌داند که چه افرادی معصوم هستند بنابراین انسان‌ها نمی‌توانند خودشان اولی الامر را انتخاب کنند همانطور که در انتخاب پیامبر هم نقشی ندارند.

در روایات دوازده امام معصوم به عنوان اولی الامر معرفی شده‌اند و خداوند از حضرت علی علیه السلام تا حضرت مهدی علیه السلام را به پیامبر صلی الله علیه و آله اعلام کرده است و ما باید از آنها اطاعت کنیم.

در زمان غیبت امام زمان علیه السلام فقهای عادل به عنوان جانشین امام قرار داده شده‌اند و امامان معصوم به ما دستور داده‌اند که از فقها پیروی کنیم.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

آشنای همه

اولین روزهایی که امام رضا علیه السلام به «مرو» رسیده بودند، در یک روز جمعه، مردم در مسجد جامع جمع شده بودند که بحث درباره «امامت» در گرفت. هرکسی حرفی می‌زد و با آن یکی مخالف بود. از اینجا به بعدش را از قول «عبدالعزیز بن مسلم» بخوانید که از یاران امام علیه السلام بوده است:

«من خدمت آقایم رفتم و گفتگوی مردم را به عرض رساندم. او لیخندی زد و فرمود: «ای عبدالعزیز! این مردم نفهمیدند، فریب خوردند، و از آرای صحیح غافل شدند. پیامبر از دنیا نرفت، تا آنکه نشانه‌های دین را برای امتش بیان کرد. راه ایشان را روشن ساخت و علی علیه السلام را به عنوان پیشوا و امام منصوب کرد. امام است که حلال خدا را حلال و حرام او را حرام می‌کند، حدود خدا را به پا می‌دارد، از دین خدا دفاع می‌کند و با حکمت و اندرز و حجت رسا مردم را به طریق پروردگارش دعوت می‌کند. امام نور روشن و ستاره‌ای است راهنما، در شدت تاریکی‌ها و رهگذر شهرها و کویرها و گرداب دریاها، امام آب گوارای زمان تشنگی و رهبر هدایت کننده و نجات‌بخش از هلاکت است. امام آتش روشن روی تپه است، وسیله گرمی برای سرمازدگان و راهنمای گمشدگان است. هرکه از او جدا شود هلاک شود. امام ابری است بارنده، بارانی است شتابنده، خورشیدی است فروزنده، سقفی است سایه دهنده، زمینی است گسترده، چشمه‌ای است جوشنده و گلستان است. امام همدم و رفیق، پدر مهربان، برادر برابر، مادر دلسوز به کودک، و پناه بندگان خدا در گرفتاری و سختی است. امام، امین خداست در میان خلقتش و حجت او بر بندگان و خلیفه او در بلادش. امام، یگانه زمان خود است. کسی به هم‌ترازی او نرسد، دانشمندی با او برابر نباشد و جایگزین و مانند و نظیر ندارد. همانا چون خدای عزوجل، بنده‌ای را برای اصلاح امور بندگان انتخاب کند، سینه‌اش را برای آن کار باز کند و چشمه‌های حکمت را در دلش بگذارد و علمی به او الهام کند که از آن پس در پاسخی نماند و از راه درست منحرف نشود. پس او معصوم است و از هرگونه خطر و لغزشی در امان است. خدا او را به این صفات امتیاز بخشیده تا حجت رسای او باشد بر بندگان و گواه بر مخلوقاتش و این بخشش و کرم خداست که به هرکه خواهد عطا کند و خدا دارای کرم بزرگی است.»

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Four horizontal dotted lines for writing the message.

کلام نور

قَالَ الرَّضَاءُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: الْإِمَامُ الْأَنْبِيُّ الرَّفِيقُ وَالْوَالِدُ الشَّقِيقُ وَالْأَخُ الشَّقِيقُ وَالْأُمُّ الْبَرَّةُ بِالْوَلَدِ الصَّغِيرِ

امام رضا علیه السلام: امام انبسی رفیق و پدری مهربان و برادری همزاد و مانند مادری دلسوز برای کودک خردسال است

(کافی: ج ۱، ص ۲۰۰)

آداب زندگی

زیارت

۱. زیارت اولیای خدا و بزرگان دین آدابی دارد که مراعات آنها ثواب زیارت را افزون کرده و سبب تاثیر بیشتر آن، بر شخص زائر می‌گردد. اکنون با برخی از آنها آشنا می‌شویم:
 ۱. مستحب است انسان قبل از مشرف شدن به حرم، غسل کند.
 ۲. برای تشریف به حرم پاکیزه‌ترین لباسها را بپوشد و خود را خوشبو کند. (به جز در حرم امام حسین علیه السلام که خوشبو کردن مستحب نیست).
 ۳. مستحب است با وضو به حرم مشرف شود.
 ۴. هنگام تشریف به حرم گام‌ها را کوتاه بردارد و با وقار و به آرامی حرکت کند.
 ۵. در راه به ذکر الهی مشغول باشد.
 ۶. هنگام ورود به حرم اذن دخول بخواند.
 ۷. هنگام دیدن قبر تکبیر بگوید.
 ۸. اگر مزاحم دیگران نیست، به ضریح حضرت نزد یک شود، بطوری که بتواند خود را به آن بچسباند.
 ۹. هنگام خواندن زیارت رو به قبله بایستد.
 ۱۰. پس از زیارت دو رکعت نماز زیارت بخواند.
 ۱۱. پس از نماز برای خود و دیگران دعا کند؛ بویژه دعا برای ستم‌دیدگان و علیه ستمگران.
 ۱۲. از گناهان خود توبه و استغفار کند.
 ۱۳. خواندن قرآن و هدیه کردن آن به صاحب مزار مستحب است بویژه سوره قدر.
- توجه
- سجده کردن برای صاحب قبر جایز نیست، ولی اگر سجده شکر به خاطر توفیق زیارت باشد، اشکال ندارد.

ریزش بزاق کودکان

اما آبی که از دهان کودکان جاری می‌شود، با خود رطوبتی را خارج می‌سازد که اگر در بدنشان بماند، آنها را به بیماری‌های سختی دچار می‌کند.

خداوند کاری کرده که این رطوبت در کودکی از دهان بچه‌ها بیرون می‌ریزد، تا در بزرگی صحیح و سالم زندگی کنند، خداوند متعال به این شکل آنها را با چیزی که نمی‌دانند، مورد فضل و رحمت خویش قرار داده و با آنچه نمی‌شناسند، به آنان توجه و عنایت فرموده است.

اگر آدمیان نعمت‌های خدای متعال را می‌شناختند، دیگر در منجلاب معاصی غوطه ور نمی‌شدند.

پاک و منزّه می‌دارم خدایی را که نعمت هایش عظیم و به سوی آفریدگان مستحق و غیر مستحق جاری است.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿قُلْ إِنَّمَا أَعْظِيكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَنِئى وَفُرَادَى﴾ (سبا/ ۴۶)

بگو: «شما را تنها به یک چیز اندرز می‌دهم، و آن اینکه: دو نفر دو نفر و (یا) به تنهایی برای خدا به پا خیزید».

﴿فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفاً﴾ (نساء/ ۷۶)

پس شما با یاران شیطان بجنگید، زیرا که نقشه شیطان، (همانند قدرت‌ش) ضعیف است.

﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾

(قصص/ ۵)

و خواستیم بر کسانی که در آن سرزمین فرو دست شده بودند منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] گردانیم، و ایشان را وارث [زمین] کنیم.

﴿إِنَّمَا تَكُونُوا يَدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ﴾ (نساء/ ۷۸)

هر کجا باشید، شما را مرگ درمی‌یابد هر چند در بُرج‌های استوار باشید.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

مستضعفان، به معنای کسانی که ضعیف و نالایق هستند، نیست. بلکه به نیروهای زبده و لایقی گفته می‌شود که ظالمانه سرکوب شده اند و روزی قیام خواهند کرد.

اگر چه در جهان امروز برخی حکومت ها به مردم ظلم می‌کنند، ولی آینده جهان از آن مستضعفان است و این مسئله مهم به اراده الهی و لطف پروردگار روزی محقق می‌شود.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

او می آید

پدری چهار تا بچه های خودش را گذاشت توی اتاق و گفت این جا را مرتب کنید تا من برگردم. می خواست ببیند که چه کار می کند. خودش هم رفت پشت پرده. از آن جا نگاه می کرد می دید کی چه کار می کند، توی یک کاغذی می نوشت که بعد برای خودش حساب و کتاب کند.

یکی از بچه ها که گیج بود یادش رفت. سرش گرم شد به بازی و خوراکی و این طور چیزها. یادش رفت که آقاش گفته خانه را مرتب کنید. یکی از بچه ها که شرور بود شروع کرد خانه را به هم ریختن و داد و فریاد که من نمی گذارم کسی این جا را مرتب کند. یکی که خنگ بود، وحشت گرفتش ترسید؛ نشست وسط و شروع کرد گریه و جیغ و داد که آقا بیا، بیا ببین این نمی گذارد جمع کنیم، مرتب کنیم.

اما آنکه زرنگ بود، نگاه کرد، آقاش را دید از پشت پرده. تند و تند مرتب می کرد همه جا را. می دانست آقاش دارد توی کاغذ می نویسد، بعد می رود چیز خوب برایش می آورد. هی نگاه می کرد سمت پرده و می خندید. دلش هم تنگ نمی شد. می دانست که همین جا است. توی دلش هم گاهی می گفت اگر یک دقیقه دیرتر بیاید، باز من کارهای بهتری می کنم. آخرش آن بچه شرور همه جا را ریخت به هم. هی می ریخت به هم، هی می دید این دارد می خندد. خوشحال هم است، ناراحت نمی شود. وقتی همه جا را ریخت به هم، همه چیز که آشفته شد، آن وقت آقا جان آمد.

ما که خنگ بودیم، گریه کرده بودیم، چیزی گیرمان نیامد. او که زرنگ بود و خندیده بود، کلی چیز گیرش آمد.

زرنگ باش. خنگ نباش. گیج نباش. شرور که نیستی الحمد للّٰه.

نگاه کن پشت پرده را ببین و بخند و کار خوب کن. خانه را مرتب کن. وظایفت را انجام بده.

او می آید...

رنگ و درنگ

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

A large rectangular area with a torn-paper edge, containing four horizontal dotted lines for writing.

کلام نور

قال علی علیه السلام: وَانْتَظَرُوا الْفَرَجَ وَلَا تَيَاسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ فَإِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْتِظَارُ الْفَرَجِ.

امام علی علیه السلام: در انتظار فرج باشید و از رحمت خدا نومید مشوید؛ زیرا محبوبترین کارها نزد خداوند عزوجل انتظار فرج است.

(خصال: ج ۲، ص ۶۱۶)

آداب زندگی

شیعیان در دوران غیبت امام زمان علیه السلام باید از دستورات پیامبر صلی الله علیه و آله و امامان که به دست ما رسیده و در کتابها نوشته شده است پیروی کنند. این دستورات و احکام را مراجع تقلید به ما اعلام می کنند. وظیفه ما این است که تا قبل از ظهور امام زمان علیه السلام سوالات خود را از مراجع تقلید بپرسیم و گوش به فرمان رهبرمان باشیم. یکی از بهترین عبادت ها که ثواب بسیاری دارد، انتظار ظهور امام زمان علیه السلام و دعا برای سلامتی و فرج آن حضرت است. یکی از بهترین زمان ها برای توجه، انس و زیارت امام زمان علیه السلام روز جمعه است. چه خوب است در این روز به مکانی خلوت برویم و به امام خود سلام کنیم و با احترام و ادب با او حرف بزنیم. امام زمان علیه السلام از صحبت های ما مطلع می شود، اگر چه چشمان ما او را نبیند. ما می توانیم از خدا بخواهیم ثواب نمازها، قرآن خواندن ها، یا عزاداری هایمان را از طرف ما به امام زمان علیه السلام هدیه بدهد، ما از این راه می توانیم محبت و علاقه خود را به امام زمان علیه السلام نشان دهیم.

هضم غذا

دانش‌آموز عزیز! در رسیدن غذا به بدن و تدبیر به کار رفته در آن، تفکر کن. غذا پس از جویده شدن، وارد معده می‌شود و معده آن را می‌پزد و خالصش را به وسیلهٔ رگ‌های باریکی که میان معده و کبد قرار دارند به کبد می‌فرستد. این رگ‌ها برای غذا همچون صافی‌اند تا چیزی از سنگینی غذا به کبد نرسد و آن را اذیت نکند، زیرا کبد نازک است و نمی‌تواند مواد سنگین را تحمل کند. پس کبد مواد خالص را می‌پذیرد و با تدبیر دقیق، تبدیل به خون می‌کند و این خون به وسیله رگ‌ها، به سر تا سر بدن می‌رود.

بین که خداوند با تدبیر حکیمانه خود، چگونه بدن را ترکیب نموده است، به شکلی که هر عضوی را در جای ویژه خود قرار داده است. مثلاً ظرف‌های مخصوصی برای حمل تفاله‌های بدن آماده ساخته، تا این تفاله‌ها در بدن منتشر نشوند و بیماری ایجاد نشود.

پاک و بلند مرتبه است خدایی که بهترین تقدیر و محکم‌ترین تدبیر را به کار گرفته است و حمد و ستایش او را آنچنان که سزاوار مقام خداوندی اوست.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ (اعراف/۳۱)

ای فرزندان آدم، زینت خود را هنگام رفتن به مسجد با خود بردارید.

﴿فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾

(بقره/۱۴۴)

پس روی خود را به سوی مسجد الحرام کن و هر جا بودید، روی خود را به سوی آن بگردانید.

﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾ (ق/۱۶)

و ما از رگ گردن هم به آدم نزدیکتریم.

﴿وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا﴾ (مزل/۴)

و قرآن را شمرده شمرده بخوان.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

.....

.....

واژگان

.....

نکته ها و گفته ها

خداوند مسجد را خانه خود نامیده است. آیا می‌دانید اولین بنای روی زمین مسجد بوده است و اولین کار پیامبر در مدینه ساختن مسجد بود؟ خداوند اهل مسجد را دوست دارد. کسی که در مسجد به انتظار نماز بنشیند پاداش دارد. مساجد پایگاه اسلام هستند، شما در کدام پایگاه اسلام نماز می‌خوانید؟!

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

نماز در مسجد

پدر و دایی عباس می خواستند، برای نماز به مسجد بروند.
 گفتم: چرا در خانه نماز نمی خوانید و به مسجد می روید؟ پدرم
 گفت : مسجد خانه خداست. خدا دوست دارد همه مردم با هم
 دوست و مهربان باشند. وقتی همه به مسجد می آیند
 و در کنار هم نماز می خوانند خدا خیلی خوشحال می شود. گفتم
 :مراهم به مسجد می برید؟ پدرم به حسین که کنار من ایستاده
 بود، نگاهی انداخت و گفت: اگر قول بدهید ساکت و آرام
 باشید و بازیگوشی نکنید، هر دوی شما را با خود می بریم. من و
 حسین قول دادیم و همراه پدر و دایی عباس به مسجد رفتیم .
 ما خوشحال بودیم چون می دانستیم خدا از دیدن ما در
 مسجد خوشحال است.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال الحسن عليه السلام: أَهْلُ الْمَسْجِدِ زُورُ اللَّهِ وَحَقُّ عَلَى الْمَزُورِ التَّحْفَةُ لِزَائِرِهِ

امام حسن عليه السلام: کسانی که در مسجد می‌روند زیارت‌کنندگان خدای متعال هستند و بر زیارت شده است که به زیارت‌کنندگان تحفه و هدیه مرحمت فرماید.

(إرشاد القلوب: ج ۱، ص ۷۷)

آداب زندگی

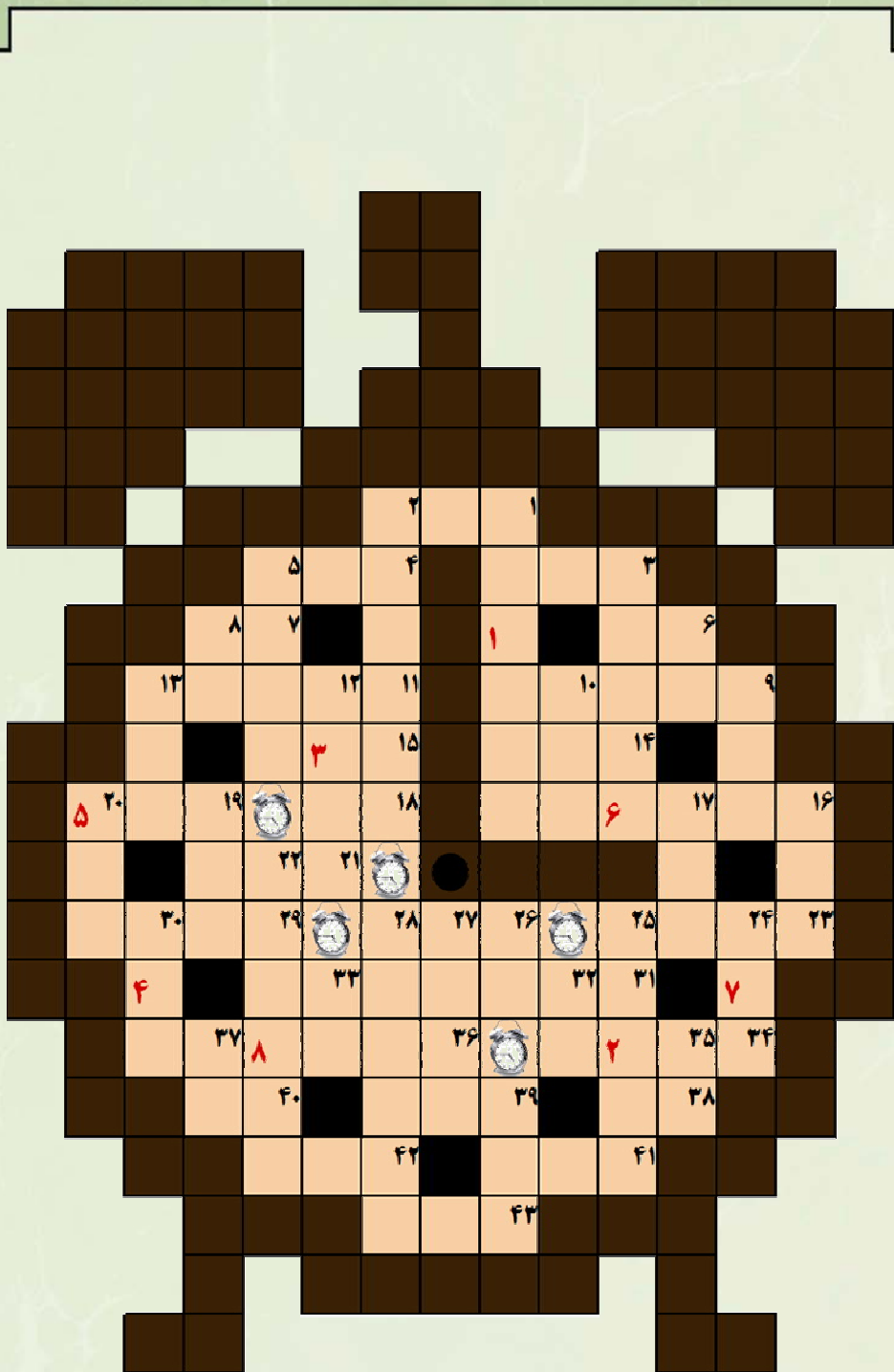
- این کارها در رابطه با مسجد، حرام است:
 - زینت کردن مسجد با طلا.
 - فروش مسجد، هر چند خراب شده باشد.
 - نجس کردن مسجد، و چنان چه نجس شود باید فوراً تطمیر کنند.
 - بردن خاک و ریگ از مسجد، مگر خاکهای زیادی.
- این کارها در رابطه با مسجد، مستحب است:
 - زودتر از همه به مسجد رفتن و دیرتر از همه از مسجد بیرون آمدن.
 - چراغ مسجد را روشن کردن.
 - تمیز کردن مسجد.
 - هنگام وارد شدن، ابتدا پای راست را داخل مسجد گذاشتن.
 - هنگام بیرون آمدن از مسجد، اول پای چپ را بیرون گذاشتن.
 - خواندن دو رکعت نماز مستحبی تحیت مسجد.
 - خوشبو کردن خود و پوشیدن بهترین لباسهای خود برای رفتن به مسجد.
- این کارها در رابطه با مسجد، مکروه است:
 - عبور از مسجد، به عنوان محل عبور؛ بدون آن که در آنجا نماز بخواند.
 - انداختن آب دهان و بینی در مسجد.
 - خوابیدن در مسجد، مگر در حال ناچاری.
 - فریاد زدن در مسجد و صدا را بلند کردن مگر برای اذان.
 - خرید و فروش، در مسجد.
 - سخن گفتن از امور دنیا.
 - رفتن به مسجد، برای کسی که سیر یا پیاز خورده و بوی دهانش مردم را آزار می‌دهد.

افقی:

۱- عیب و ایراد ۳- عنوان احترام آمیز مردانه ۴- برهنه است و لباس بر تن ندارد ۶- مرکز کشور ایتالیا ۷- ضمیر اول شخص در عربی ۹- ارادت صادقانه و دوستی بر شائبه و همچنین نام دیگر سوره توحید ۱۱- از نامه‌های پسرانه ۱۴- ذره تجزیه ناپذیر ۱۵- دلیل و برهان ۱۶- از خویشاوند نزدیک نیست و رعایت اصول شرع در نزد این افراد الزامی است ۱۸- ضمیر اول شخص جمع ۱۹- همه داریم ۲۱- رودخانه ۲۳- پوشش کامل بانوان اسلامی ۲۶- به معنای ترتیب و آراستگی است و وجودش در زندگی لازم ۲۹- شوخی و خوش طبعی ۳۱- نام دیگر ستاره زهره ۳۴- رفیق و همدم ۳۶- رمز عملیات فتح المبین ۳۸- دودمان و تبار ۳۹- از وسایل حمل و نقل ۴۰- جنس قلم خطاطی ۴۱- پرزور است و نیرومند ۴۲- واحد شمارش کاغذ ۴۳- ماه بازگشایی مدارس

عمودی:

۱- براراده و بدون تصمیم ۲- دیدار و مراوده با خویشان و نزدیکان ۳- جمع ملح به معنی نمک‌ها ۵- نسبت دادن گمان و کاربرد و ناروا به کسی ۶- صورت ۸- حرف پیروزی ۹- ولیکن ۱۰- داروی بیهوشی ۱۲- مامور شهربانی در قدیم ۱۳- آخرین سوره قرآن مجید ۱۶- پیامبر دریانورد ۱۷- معلم مکتب‌خانه ۱۹- پول صرافی ۲۰- کشیدن دست تر به فرق سر و روی پاها هنگام وضو گرفتن ۲۲- منسجم و موافق ۲۴- پوشش کتاب ۲۵- سوغات ملایر ۲۶- خسته ندارد ۲۷- یاور و پشتیبانی کننده ۲۸- راهی غیر از راه اصلی که کوتاه‌تر باشد ۳۰- ناز و کرشمه ۳۲- الفبای موسیقی ۳۳- پایان نامه دانشجویی ۳۵- گشوده ۳۷- شهر شاه عبدالعظیم علیه السلام ۳۹- یک دسته ورزشکار از یک رشته ورزشی

توحید

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ (انشراح/۶)

همراه با سختی، آسانی است.

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾ (انعام/۱۶۰)

هر کس کار نیکی بیاورد، ده برابر آن [پاداش] خواهد داشت.

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾ (بقره/۲۵۵)

خداست که معبودی جز او نیست زنده و برپادارنده است نه خوابی سبک او را فرو می‌گیرد و نه خوابی گران.

﴿وَ اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾ (نساء/۱۲۵)

و خدا ابراهیم را دوست گرفت.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

هیچ موجودی جز خداوند ارزش عبادت و بندگی ندارد. شاید بگویید این که معلوم است، ولی خوب است بدانید در دنیایی که زندگی می‌کنیم آدم‌هایی هستند که هنوز متوجه این مطلب نشده‌اند و مشغول پرستیدن و عبادت بتها، حیوانات و حتی آدم‌هایی مثل خودشان هستند یا می‌گویند عالم چند خدا و آفریننده و مدبر دارد.

اما ما مسلمانان تنها خداوند یگانه و یکتا را می‌پرستیم. بنابراین توحید یعنی خدا را یگانه دانستن و تنها او را پرستیدن.

همه دین‌هایی که از جانب خداوند آمده‌اند توحید را فریاد زده‌اند، البته بعضی از این دین‌ها دچار تحریف و تغییر شده‌اند و از روز اول خود فاصله گرفته‌اند. اما دین اسلام تنها دینی است که کتاب آسمانی‌اش یعنی قرآن، دست نخورده باقی مانده است و تحریف نشده است. اگر به پیرامون خودمان دقت کنیم و نظم و ترتیب دقیق این جهان را نظاره کنیم به یگانگی و قدرت خداوند جهان پی‌خواهیم برد. آیا چنین نیست؟

راستی مگر می‌شود در برخورد با نظم و انسجام دقیق جهان، عقل خود را زیر پا گذاشت؟

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

بت شکن

همه لباس‌های زیبای خود را پوشیده بودند و آماده می شدند که برای انجام مراسم عید از شهر خارج شوند.

ابراهیم را هم دعوت کردند که در مراسمشان شرکت کند، اما او اظهار بی میلی کرد و در شهر باقی ماند.

ابراهیم علیه السلام پس از اینکه مطمئن شد همه رفته اند و هیچ کس در شهر نیست، آهسته به سوی بتخانه رهسپار شد.

سکوت سنگینی فضای بتخانه را فرا گرفته بود. در اولین نگاه ظرفهای غذایی که پیش بت ها گذاشته بودند نظرش را جلب کرد. بالحنی تمسخر آمیز خطاب به بت ها گفت: پس چرا غذا نمی خورید؟! چرا حرفی نمی زنید؟! و بعد با تبر افتاد به جان بت ها و خدایان ساختگی را در هم شکست. همه بت ها را شکست جز یک بت که از همه بزرگتر بود. فقط آنرا سالم گذاشت و در آخر، تبر خود را به گردن آن آویزان کرد، تا وانمود کند که این کار بت بزرگ است. اما در واقع قصدش آگاه کردن مردم بود: تا به خود بیاند و بدانند که از بت ها هیچ کاری ساخته نیست و آنها حتی قادر به دفاع از خود نیستند.

روز به سر رسید، سیل جمعیت به سوی شهر سرازیر شد. همگی برای احترام به بت ها به بتخانه رفتند اما با بت های درهم شکسته مواجه شدند. در کمال تعجب با خود گفتند: چه کسی این بلا را سر خدایان ما آورده؟! عده ای فریاد برآوردند که: کار ابراهیم است که همیشه از خدایان ما بد می گوید.

دادگاه عمومی در میدان مرکزی شهر تشکیل شد. همه آمده بودند. ابراهیم را هم آوردند. قاضی گفت: آیا تو این کار را با خدایان ما انجام داده ای؟

ابراهیم علیه السلام گفت: بت بزرگ این کار را انجام داده است. اگر باور نمی کنید از خودش سوال کنید؟! البته اگر توان سخن گفتن دارد.

سکوت بر جمعیت حاکم شد....

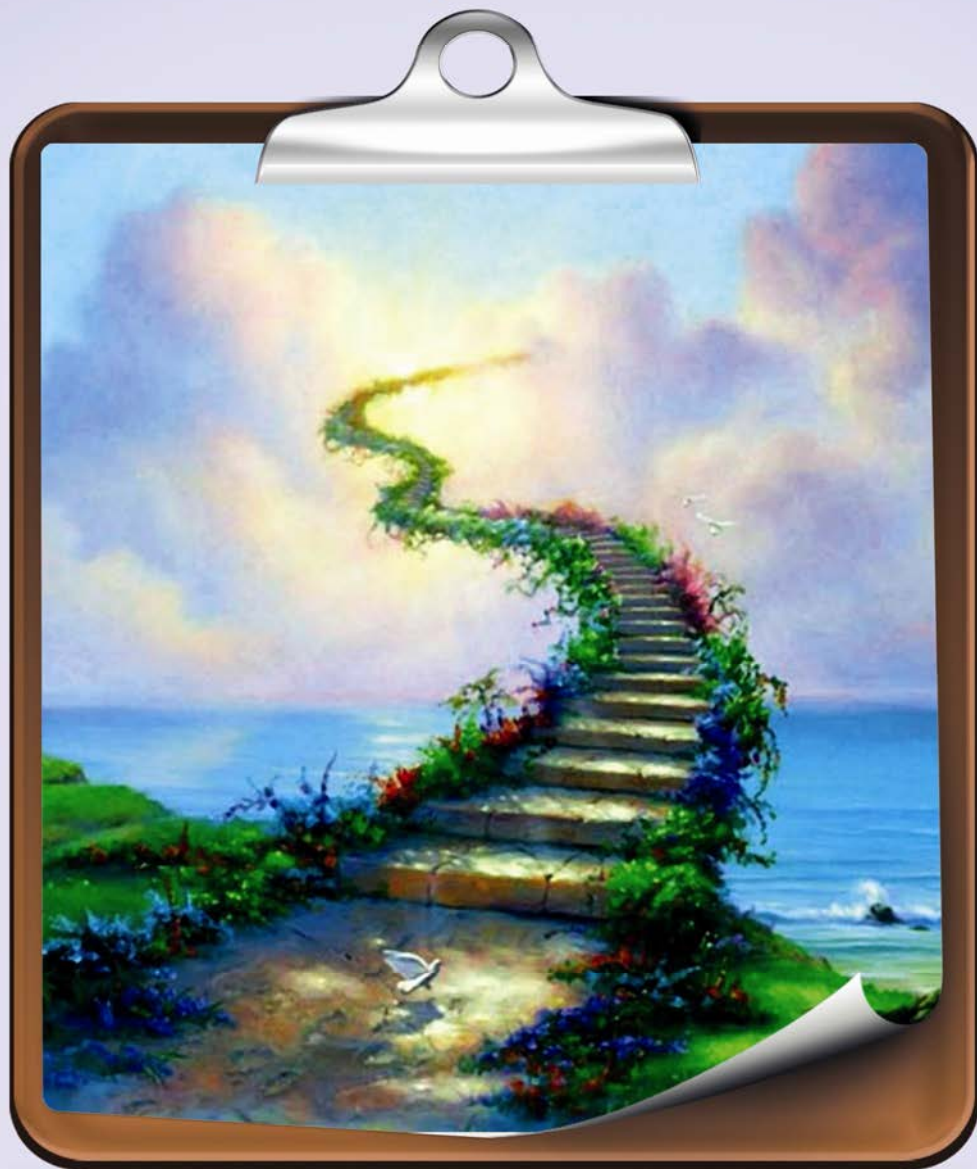
قاضی گفت: تو می دانی که آنها هرگز سخن نمی گویند. بتهای ما همیشه خاموش هستند و شکوه سکوت خویش را نمی شکنند!!!

ابراهیم گفت: وای بر شما که به جای خداوند یکتا، این خدایان انتخاب کرده اید!

جمعیت گمراه تحت تاثیر این سخنان قرار نگرفته و فریاد زدند: او را بسوزانید....

رنگ و درنگ

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Blank lined area for writing the message.

کلام نور

قال علی علیه السلام: لَوْ كَانَ لِرَبِّكَ شَرِيكَ لَأَتَتْكَ رُسُلُهُ

امام علی علیه السلام: اگر برای پروردگارت شریکی بود؛ پس حتما فرستاده‌های او هم به سراغت می‌آمدند.

(غرر الحکم: ص ۵۶۶، ح ۸)

آداب زندگی

- لمس کردن نام خداوند بدون وضو، گناه است و فرقی نمیکند که این نام مبارک به چه زبانی نوشته شده باشد. (فارسی، انگلیسی، عربی و یا هر زبان دیگر)، بنابراین لمس کلمه‌های خدا، الله، God و امثال آن باید با وضو باشد.

- ما مسلمانها در طول روز بارها در تشهد نمازها و در اذان و اقامه به یگانگی خداوند شهادت می‌دهیم. (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)

- مستحب است اعتقاد به یگانگی خداوند و نبوت پیامبر اسلام و امامت امامان به کسی که در حال مرگ است تلقین شود؛ بهتر است کمک شود تا او نیز این عقاید را به زبان بیاورد. همچنین مستحب است پس از مرگ، این عقاید صحیح، در داخل قبر به مرده تلقین شود.

- سجده به غیر خدا حرام است. بعضی از شیعه‌ها وقتی به زیارت می‌روند و به قبر امامها می‌رسند از اینکه موفق شده‌اند به زیارت بیایند برای خدا سجده شکر به جا می‌آورند، اما بهتر است این کار را بعداً انجام بدهند تا کسی فکر نکند آنها دارند به امام سجده میکنند.

حواس پنج گانه

حس‌گرهای انسان پنج تا است تا پنج محسوس را درک کنند و هیچ یک از محسوسات را از دست ندهند. چشم‌ها برای درک رنگ‌ها آفریده شده‌اند، حال اگر رنگ‌ها بودند و برای احساس آنها چشمی وجود نداشت، فایده‌شان چه بود؟ گوش‌ها برای درک صداها خلق شده است. اگر صداها بودند و گوش‌ها برای شنیدنشان نبود، هیچ سودی نداشتند همچنین دیگر حواس. این رابطه دو طرفی است. بدین معنا که اگر چشمی وجود داشت و رنگ‌ها نبودند، وجود چشم‌ها بی معنی بود، و اگر گوش‌ها برای شنیدن داشتیم و صداها وجود نداشتند، بودن گوش‌ها بیجا بود.

بنگر که چگونه بعضی از حواس، بعضی از محسوسات را درک می‌کنند و برای هر کدام حس‌گری، مخصوص آفریده شده که در آن اثر می‌کند و برای هر محسوسی، حس‌گری قرار داده شده که آن را در می‌یابد. با این همه، میان حواس و محسوسات اشیایی واسطه شده‌اند که کار حواس فقط با وجود آنها به انجام می‌رسد. مانند نور و هوا. اگر نوری نباشد که رنگ‌ها را آشکار کند، چشم توان دیدن رنگ را ندارد، همچنان که اگر هوایی نباشد که صدا را به گوش برساند، صدایی نخواهد شنید.

آیا آن که نگاهی درست دارد و اندیشه‌اش را به کار می‌بندد، پی‌نخواهد برد که آماده‌سازی حواس و محسوسات و رابطه بین آنها و وجود اشیایی دیگر برای کامل کردن کار حواس، جز با قصد قبلی و تقدیر خداوند حکیم و آگاه نبوده است.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾ (ضحی/ ۱۰)

و نیازمند را از خود دور مکن.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ (طلاق/ ۲)

و هر کس از خدا پروا کند، [خدا] برای او راه حلی قرار می دهد.

﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ (عنکبوت/ ۶۴)

و کسانی که در راه ما کوشیده اند، به یقین راههای خود را به آنان نشان می دهیم و در حقیقت، خدا با نیکوکاران است.

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ (یونس/ ۶۲)

آگاه باشید، که بر دوستان خدا نه بیمی است و نه آنان اندوهگین می شوند.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

همانطور که در زندگی روز مره خود برای کارهای مختلف تلاش می‌کنیم باید برای رسیدن به قرب الهی هم تلاش کنیم. انسانها گاهی به خاطر تنبلی حقوق خداوند را ادا نمی‌کنند و آخرت خویش را تباه می‌کنند. امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: از بی‌حوصلگی و تنبلی بپرهیز، چون این دو صفت تو را از بهره دنیا و آخرت محروم می‌سازد. بچه‌ها! باید تلاش کنیم تا دنیا و آخرت خود را آباد کنیم، چرا که موفقیت در این دنیا و استفاده از سرمایه گرانبهای عمر و رسیدن به سعادت آخرت و بهشت زیبای الهی همه در گرو سعی و تلاش است.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

پيله و پروانه

روزی سوراخ کوچکی در یک پيله ظاهر شد ، شخصی نشست و ساعت ها تلاش پروانه برای بیرون آمدن از سوراخ کوچک پيله را تماشا کرد ، آن گاه که تلاش پروانه متوقّف شد و به نظر رسید که خسته شده و دیگر نمی تواند به تلاشتش ادامه دهد آن شخص تصمیم گرفت شد به پروانه کمک کند و با برش قیچی سوراخ پيله را گشاد کرد. پروانه به راحتی از پيله خارج شد ، اما جثه اش ضعیف و بال هایش چروکیده بودند. آن شخص به تماشای پروانه ادامه داد ، او انتظار داشت پر پروانه بزرگ و قوی شود تا از جثه او محافظت کند ، اما چنین نشد! در واقع پروانه ناچار شد همه عمر را روی زمین بخزد و هرگز نتوانست با بال هایش پرواز کند!

آن شخص مهربان نفهمید که محدودیت پيله و تلاش برای خارج شدن از سوراخ ریز چیزی بود که آن را خدا برای پروانه قرار داده تا به آن وسیله مایعی از بدنش ترشح شود و پس از خروج از پيله به او امکان پرواز دهد.

گاهی اوقات در زندگی فقط به تلاش نیاز داریم ، اگر خداوند مقرر می کرد بدون هیچ مشکلی زندگی کنیم فلج می شدیم ، به اندازه کافی قوی نمی شدیم و هرگز نمی توانستیم پرواز کنیم!

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قَالَ الْبَاقِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: الْكَسَلُ يَضُرُّ بِالْدِّينِ وَالدُّنْيَا.

امام باقر علیه السلام: تنبلی به دین و دنیا زیان می‌زند.

(تحف العقول: ص ۳۰۰)

آداب زندگی

اگر تلاش نباشد

دزدی حرام و گناه است. آنها که دزدی می‌کنند می‌خواهند بدون تلاش به آنچه که ندارند برسند.

اذیت کردن پدر و مادر حرام و گناه است آنها که پدر و مادرشان را اذیت می‌کنند تمرین و تلاش نکرده اند تا به پدر و مادر محبت کرده و دستشان را ببوسند. بسیاری از اوقات گفتن اسرار دیگران حرام و گناه است اگر تلاش نکنیم رازدار باشیم، نمی‌توانیم اسرار دیگران را در سینه نگه داریم.

نماز اول وقت مستحب است، اگر تلاش نکنیم کارهایمان را به موقع انجام دهیم موفق نمی‌شویم اول وقت نماز بخوانیم.

ساختن مسجد ، صدقه دادن ، قرض دادن ، زیارت رفتن ، همه و همه مستحب هستند اگر تلاش نکنیم که مال حلال جمع کنیم پول اضافی نخواهیم داشت تا با آن این مستحبات را انجام دهیم.

حلق و مری

راستی! کیست که در گلو دو راه قرار داده، یکی برای خروج صدا، که حلقوم

است و متصل به شش ها و دیگری برای ورود غذا، که مری است و متصل به

معهده است و غذا را به آن می‌رساند.

همچنین چه کسی است که برای حلقوم در پوشی گذاشته که از ورود غذا به

شش‌ها جلوگیری می‌کند و در نتیجه مانع مرگ می‌شود؟

این همه دقت در خلقت، از هیچ کس جز خداوند متعال ساخته نیست. به

راستی که شایسته عبادت است.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا﴾ (نور/۲۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خانه‌هایی که خانه‌های شما نیست داخل
مشوید تا اجازه بگیرید.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا﴾ (تحریم/۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به درگاه خدا توبه‌ای راستین کنید.

﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ (غافر/۷۷)

پس صبر کن که وعده خدا راست است.

﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ﴾ (نور/۳۰)

به مردان با ایمان بگو: چشمهای خود را (از نگاه به نامحرم) فروبندند.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

منظور از «غض بصر» بستن چشم نیست بلکه پایین آوردن نگاه است، به گونه‌ای که انسان نامحرم را نبیند. حفظ نگاه بهترین راه دوری از گناه است چون چشم چرانی مانع رشد معنوی انسان می‌شود و نگاه به نامحرم از تیرهای شیطان است که قلب ما را نشانه گرفته است. هر کس از خوف خدا چشم خود را از نگاه به نامحرم حفظ کند خداوند به او ایمانی می‌دهد که از درون شیرینی آن را احساس می‌کند. بچه‌ها! بهترین راه شکرگزاری در برابر این نعمت بزرگ الهی یعنی بینایی حفظ نگاه از حرام‌های الهی است.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

نگاهی که ...

جوانی از انصارِ پیامبر خدا ﷺ در مسیر خود با زنی روبه رو شد. چهره آن زن، جوان را چنان به خود جلب نمود که چشم خود را به او متوجه ساخت. زن که عبور کرد جوان نگاهش را از او برداشت و همان طور به راه خود ادامه می داد. ناگهان صورتش به دیوار خورد و تیزی دیوار صورتش را شکافت.

هنگامی که زن از دیدگاه او دور شد، جوان به خود آمد و دید خون از صورتش جاری است و به لباس هایش ریخته است. متأثر شد و با خود گفت به خدا سوگند، من خدمت پیامبر خدا ﷺ می روم و این ماجرا را بازگو می کنم. هنگامی که چشم رسول خدا ﷺ به او افتاد فرمود: چه شده است؟ جوان ماجرا را نقل کرد. در این هنگام جبرئیل نازل شد و این آیه را از سوی خدای متعال قرائت فرمود: ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ * و قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ» ای پیامبر به مردان و زنان با ایمان بگو که دیدگان خود را از نامحرمان ببندند».

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Four horizontal lines for writing the answer.

کلام نور

قَالَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَنْ غَضَّ طَرْفَهُ قَلَّ أَسْفُهُ وَ أَمِنَ تَلَفُهُ

امام علی علیه السلام: هر که چشم خود را از نگاه حرام حفظ کند، کمتر افسوس خورد و از نابودی در امان ماند.

(مستدرک: ج ۱۴، ص ۲۶۸)

آداب زندگی

شاید بپرسید مَحْرَم کیست و چه کسانی با ما محرم نیستند؟

محرم کسی است که می‌توانیم به بدن او نگاه کنیم و لازم نیست بدن خود را از او بپوشانیم.

- این افراد بر پسرهای مَحْرَم هستند :

مادر و مادر بزرگ، خواهر، دخترِ خواهر (خواهرزاده) دخترِ برادر (برادرزاده) زاده) عمّه، خاله

- این افراد بر دخترهای مَحْرَم هستند:

پدر و پدر بزرگ، برادر، پسرِ خواهر (خواهرزاده) پسرِ برادر (برادرزاده) عمو، دایی

مساله:

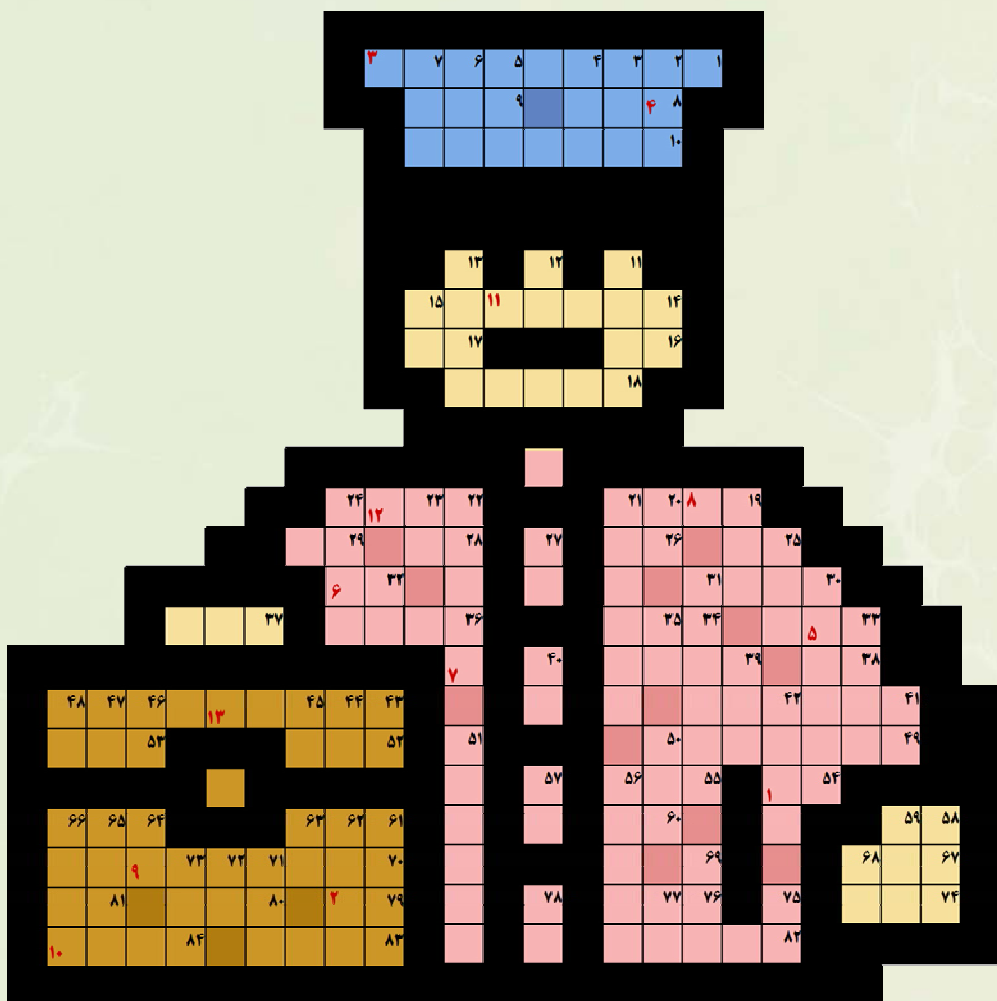
دختر خانم‌ها و زن‌ها باید طوری لباس بپوشند که بدنشان از نگاه مردان و پسرهای نامحرم پوشیده شود، ولی باز بودن صورت و دست‌ها تا مچ مانعی ندارد.

دخترها و پسرهای نامحرم نباید با هم دست بدهند.

۱- دستگیری از مستمندان ۸- پرواز کردن و پریدن ۹- بریدن ساقه‌های گندم ۱۰- سوء
ظن است و از رفتارهای ناشایست ۱۴- مذمت کردن و کاوش در معایب دیگران ۱۶-
خودم ۱۷- حرف ربط ۱۸- درجه عالی مرگ که همانا کشته شدن در راه خداست ۱۹-
رفع دلخوری و کدورت و دوستی مجدد پس از قهر ۲۲- عبادت ماه رمضان ۲۵- ظرف فرو
رفته ۲۶- بازیکن خط دفاع در فوتبال ۲۸- ابر رقیق زمینی ۲۹- خداوند ۳۰- فردوس
است و جای مردم پرهیزکار ۳۲- رختخواب ۳۳- بیرون کودکانه ۳۴- از آن طرف رنگ
دریاست ۳۶- بر پشت پاکت نامه می‌نویسند ۳۷- جنس مخالف دختر ۳۸- صفتی برای
دهان سخن چین ۳۹- ترکیب آب و آرد ۴۱- ماشین بزرگ مسافربری ۴۳- به معنای
تظاهرات است و تجمع سیاسی مردم برای یک هدف مشترک ۴۹- از رشته‌های ورزشی
گروهی ۵۲- مدرسه خردسالان ۵۳- یار جدا نشدنی کلنگ ۵۴- پول کشور ژاپن ۵۵-
دست آموز و اهلی ۵۸- مفصل دست که ساعت روی آن بسته می‌شود ۶۰- شهری
نزدیک تهران ۶۱- صبح زود ۶۴- بالای خانه ۶۷- جایگاه گنهکاران در جهنم ۷۰- کار
کسی که امین مردم است ۷۴- نوشیدن و آشامیدن ۷۶- ضمیر مؤدبانه ۷۹- همراه
خوش می‌آید ۸۰- عنوان احترام‌آمیز برای مردان ۸۱- طایفه و دودمان ۸۲- شب نزول
قرآن که می‌گویند عبادت در آن برابر با هزار ماه است ۸۳- سایبان چشم ۸۴- از اعضای
نزدیک خانواده و کسانی که ازدواج با آنها حرام می‌باشد.

عمودی:

۲- اتاق کار پزشک ۳- خدعه و نیرنگ ۴- اندام گیاهی ۵- در راه کسی یا هدفی جان
خود را دادن و قربانی شدن ۶- صد سال ۷- چهره ۱۱- بصیرت ۱۲- زیارت خانه خدا ۱۳-
عیب کسی را در غیاب وی گفتن ۱۴- برادر پدر ۱۵- حرف آخر الفبا ۱۹- نام پسرانه ۲۰-
نشانه بیماری ۲۱- سرزده و ناگهانی ۲۲- ماه مهمانی خداوند ۲۳- صوت شگفتی شاعرانه
۲۴- رعب و وحشت ۲۵- ترک معاشرت و گفتگو کردن با کسی ۲۷- گیره موی
دخترانه ۳۰- خلف وعده کردن ۳۱- از درجات عالی نظامی ۳۲- زدنی در بازی ۳۳-
مثلث جغرافیایی ۳۵- حرف نداری ۳۹- نیک و پسندیده ۴۰- ماه سرد زمستانی ۴۱- آب
در گویش روستایی ۴۲- دماغ ۴۳- گریز از ترس در حیوانات ۴۴- نفس بلند ۴۵- ضربه با
سر به توپ ۴۶- نوشیدنی تشنه ۴۷- تکرار حرف آخر ۴۸- پهلوان و بهادر ۵۰- رنگ
ناخن ۵۱- روز سوم هفته ۵۶- نوک پرندگان ۵۷- نمی‌شود ۵۸- غله سبز رنگ و مدور
۵۹- باران گیر ۶۱- پدر خودمانی ۶۲- شبی که درآنیم ۶۳- من و تو ۶۴- پسوند شباهت
۶۵- عمد و پیمان ۶۶- خوراک دوربین ۶۸- وقت خواندن نماز عشا ۶۹- تکلیف مدرسه
۷۱- کشتی مجهز جنگی ۷۲- صدای کوبیدن در ۷۳- تله شکارچی ۷۵- شیار باریک ۷۷-
کلاه الف ۷۸- عدد نخستین.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ (یوسف/ ۵)

همانا شیطان برای انسان دشمنی آشکار است.

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ (نساء/ ۵۸)

خدا به شما فرمان می‌دهد که سپرده‌ها را به صاحبان آنها رد کنید.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ﴾ (حجرات/ ۱۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نباید گروهی گروه دیگر را مسخره کند.

﴿فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْا اللَّهَ﴾ (مائده/ ۴۴)

پس، از مردم نترسید و از من (خدا) بترسید.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

.....

.....

واژگان

.....

نکته ها و گفته ها

برگرداندن امانت به صاحبش، فرمان خداوند و یکی از نشانه‌های مهم ایمان است. امانت داری، صفت پسندیده‌ای است که ضد آن خیانت است و خداوند خائنان را دوست ندارد.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

چوپان و گوسفندان یهودیان

سال هفتم هجری پیامبر ﷺ همراه هزار و ششصد نفر سرباز برای فتح قلعه خیبر که در ۳۲ فرسخی مدینه قرار داشت روانه شدند. مسلمانها در بیابانهای اطراف خیبر مدتی ماندند و نتوانستند قلعههای خیبر را فتح کنند. آنها از نظر غذائی در فشار سختی قرار داشتند به طوری که بر اثر شدت گرسنگی، از گوشت حیواناتی که مکروه بود، مانند گوشت قاطر و اسب استفاده می‌کردند.

در این شرایط، چوپان سیاه چهره‌ای که گوسفندان یهودیان را می‌چراند، به حضور پیامبر ﷺ آمد و مسلمان شد، و سپس گفت: این گوسفندان را که برای یهودیان است در اختیار شما می‌گذارم. پیامبر ﷺ با کمال صراحت در پاسخ او فرمود:

این گوسفندان نزد تو امانت هستند، و در آئین ما خیانت به امانت جایز نیست، بر تو لازم است که همه گوسفندان را به در قلعه ببری و به صاحبانشان بدهی.

او فرمان پیامبر ﷺ را اطاعت کرد و گوسفندان را به صاحبانشان رساند و به جبهه مسلمین بازگشت.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی عليه السلام: أَفْضَلُ الْإِيمَانِ الْأَمَانَةُ وَأَقْبَحُ الْأَخْلَاقِ الْخِيَانَةُ

امام علی عليه السلام: برترین ایمان امانتداری است و زشت ترین اخلاق خیانت کردن است.

(غرر الحکم: ص ۱۸۸)

آداب زندگی

احکام ودیعه (امانت)

- اگر انسان مال خود را به کسی بدهد و بگوید نزد تو امانت باشد و او هم قبول کند، باید به احکام امانتداری عمل کند.
- کسی که نمی تواند از امانت نگهداری کند، بنابر احتیاط واجب نباید امانت را قبول کند.
- کسی که چیزی را به امانت می گذارد، هر وقت بخواهد، می تواند آن را پس بگیرد و کسی که امانت را قبول می کند، هر وقت بخواهد، می تواند آن را به صاحبش برگرداند.
- اگر امانتدار برای امانت، جای مناسبی ندارد، باید جای مناسبی تهیه کند؛ مثلاً اگر پول است و در خانه نمی تواند نگهداری کند، باید به بانک بسپارد.
- امانتدار باید طوری از امانت نگهداری کند که مردم نگویند در امانت خیانت و یا در نگهداری آن کوتاهی کرده است.
- در صورتی که امانت مردم از بین برود:
- * اگر امین در نگهداری آن کوتاهی کرده باشد: باید عوض آن را به صاحبش بدهد.
- * اگر در نگهداری آن کوتاهی نکرده و به طور اتفاقی آن مال از بین رفته، مثلاً سیل برده است، امانتدار ضامن نمی باشد و لازم نیست عوض آن را بدهد.

منفعت آب دهان

به آب دهان و نفعی که در آن است، بیندیش! آب دهان، پیوسته به سوی دهان جاری است و گلو و زبان کوچک را تر نگه می‌دارد تا نخشکد، و باعث هلاکت انسان نشود. همچنین اگر تری دهان نباشد که غذا را نرم و گوارا نماید فرو بردن آن غیر ممکن می‌شود. اگر باور نداری، تجربه کن و خود ببین.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

(احزاب/ ۵۶)

خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می‌فرستند. ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر او درود فرستید و به فرمانش بخوبی گردن نهید.

﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾ (حج/ ۵۶)

کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند در باغهای پرناز و نعمت خواهند بود.

﴿وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (فتح/ ۷)

و سپاهیان آسمانها و زمین برای خداست.

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ (عنکبوت/ ۴۵)

نماز از کار زشت و ناپسند باز می‌دارد.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

نماز به اندازه ای مهم و بزرگ است که امام حسین علیه السلام در ظهر عاشورا و در میان میدان جنگ به نماز می ایستد و اصحاب و یارانش با او نماز می خوانند.

نماز آثار و فایده های زیادی دارد. یکی از آثار نماز دوری از گناه است و هر اندازه که نماز انسان را از گناه باز می دارد، به همان اندازه مقبول درگاه الهی واقع می شود. از آثار دیگر نماز خواندن، نزدیک شدن به خدا و دور شدن از شیطان است. آیا می دانید شیطان از سجده های ما در مقابل خداوند بدش می آید؟ و ما در هر رکعتی از نماز دوبار بر سجده می افتیم. خدایا ما را از نماز گزاران قرار بده.

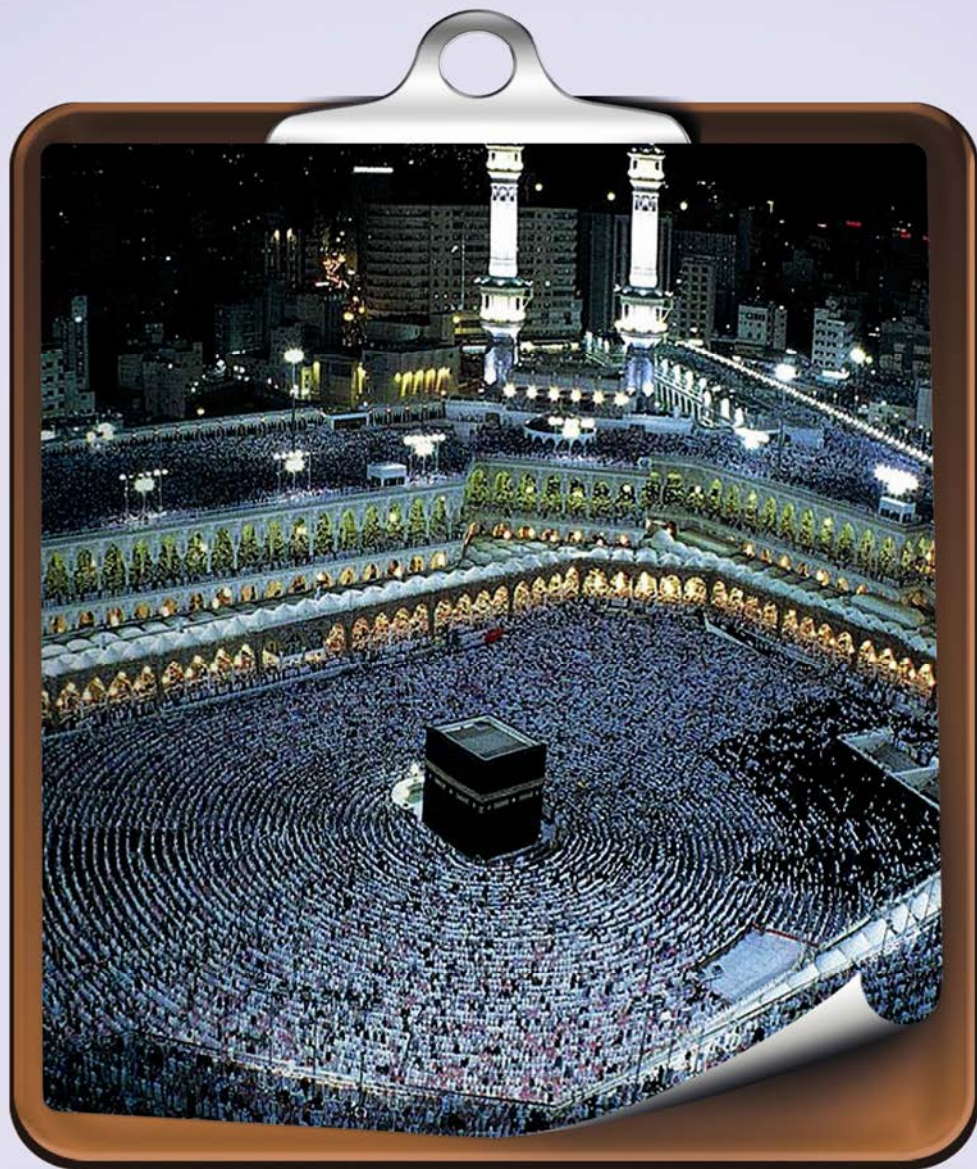
دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

نماز اول وقت

شמיד عباس بابایی پس از گذراندن دوره آموزش مقدماتی برای تکمیل دوره خلبانی در سال ۱۳۴۹ به آمریکا اعزام شد. او می‌گوید:

«دوره خلبانی ما در آمریکا تمام شده بود، اما به خاطر گزارشاتی که در پرونده خدمتم نوشته شده بود، تکلیفم روشن نبود و به من گواهینامه نمی‌دادند، تا این که روزی به دفتر مسئول دانشکده، که یک ژنرال آمریکایی بود، احضار شدم. ژنرال آخرین فردی بود که می‌بایستی نسبت به قبول و یا رد شدنم اظهار نظر می‌کرد. این ملاقات ارتباط مستقیمی با آبرو و حیثیت من داشت، زیرا احساس می‌کردم که رنج دوسال دوری از خانواده همه در یک لحظه در حال محو و نابودی است و باید دست خالی و بدون دریافت گواهینامه خلبانی به ایران برگردم. در همین فکر بودم که شخصی از ژنرال خواست تا به خارج از اتاق برود. با رفتن ژنرال، من لحظاتی را در اتاق تنها ماندم. به ساعت نگاه کردم، وقت نماز ظهر بود. با خود گفتم که هیچ کار مهمی، بالاتر از نماز نیست، همین جا نماز را می‌خوانم. ان شاءالله تا نماز تمام شود، او نخواهد آمد. به گوشه‌ای از اتاق رفتم و روزنامه‌ای را که همراه داشتم به زمین انداختم و مشغول نماز شدم. در حال خواندن نماز بودم که متوجه شدم ژنرال وارد اتاق شده است. با خود گفتم چه کنم؟ نماز را ادامه بدهم یا بشکنم؟ بالاخره گفتم، نمازم را ادامه می‌دهم، هر چه خدا بخواهد همان خواهد شد. سرانجام نماز را تمام کردم و در حالی که بر روی صندلی می‌نشستم از ژنرال معذرت خواهی کردم. ژنرال پس از چند لحظه سکوت گفت: چه می‌کردی؟ گفتم: عبادت می‌کردم. گفت: بیشتر توضیح بده. گفتم: در دین ما دستور بر این است که در ساعت‌های معین از شبانه روز باید با خداوند به نیایش بپردازیم. ژنرال با توضیحات من سری تکان داد و گفت: همه این مطالبی که در پرونده تو آمده مثل این که راجع به همین کارهاست. این طور نیست؟ پاسخ دادم: آری همین طور است. او لبخندی زد و خود نویس را از جیبش بیرون آورد و پرونده‌ام را امضا کرد. سپس با حالتی احترام آمیز از جا برخاست و دستش را به سوی من دراز کرد و گفت: به شما تبریک می‌گویم. شما قبول شدید. برای شما آرزوی موفقیت دارم.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الصَّلَاةُ مِيزَانٌ مَنْ وَفَّى اسْتَوْفَى.

رسول خدا ﷺ: نماز ترازوست، هر که حق آن را کامل دهد، حق و پاداش خود را کامل دریافت می‌کند.

(کافی: ج ۳، ص ۲۶۴)

آداب زندگی

- نمازهای واجب ۶ تاست: نماز یومیه (روزانه) ، نماز آیات، نماز میت، نماز طواف نمازی که با نذر و عهد و قسم واجب می‌شود، نماز قضای پدر
- در هر شبانه روز ۵ نماز واجب است که به آنها یومیه می‌گویند و عبارتند از نماز صبح ، ظهر ، عصر ، مغرب و عشاء.
- چند کار قبل از نماز باید انجام داد:

 ۱. توجه به وقت نماز
 ۲. توجه به مکان نماز
 ۳. توجه به بدن و لباس
 ۴. پیدا کردن و رعایت قبله.

- برای هر نوع نمازی چه واجب، چه مستحب، چه ادا و چه قضا باید با وضو و طهارت باشیم.
- کسی که نمی تواند وضو بگیرد مثلاً آب نیست یا نماز در حال قضا شدن است می تواند به جای وضو تیمم کند.
- اگر کسی بدون وضو یا با وضوی باطل نماز بخواند نمازش باطل است و باید آن را دوباره بخواند هر چند بعد از چند سال متوجه این مطلب شده باشد.
- برای نماز خواندن باید الفاظ واجب نماز را به عربی تلفظ کرد یعنی نحوه اداء حروف ص، ض، ط، ظ، ذ، ح، ع و غ را یاد گرفته و در نماز رعایت کرد.
- اگر نمازگزار به هر دلیلی نتواند نماز را در وقتش بخواند نمازش قضا می شود و هر وقت که توانست باید آن را بخواند.

نتیجه کوتاه فکری

برخی از دانشمندان کوتاه فکر می‌گویند: اگر شکم انسان مانند پیراهن بود که هرگاه پزشک می‌خواست آن را معاینه کند، آن را باز میکرد و برای معالجه هر قسمت آن، در آن دست می‌برد؛ خیلی بهتر بود. چون در این صورت خیلی راحت انسان بیمار معالجه می‌شد. آیا خداوند انسان را اینچنین می‌آفرید بهتر بود یا آنکه بهتر همین شکل کنونی اوست. اینکه راه شکم بسته است و برای فهمیدن نوع بیماری و معالجه دکتر باید از راههای پیچیده ای استفاده کند که احتمال اشتباه و یا حتی مرگ بیمار هم در آن زیاد است؟

در جواب به این گروه نادان باید گفت که اگر وضع شکم همینطور بود که گفتید، نخستین اشکال آن این بود که ترس انسان از بیماری‌ها و مردن می‌ریخت و آدمی احساس جاودانگی می‌کرد و به تندرستی مادام خود مفرور و فریفته می‌شد، و کارش به سرکشی و معصیت کاری می‌کشید.

یکی از جوابهای دیگر این است که در این صورت، آب شکم به بیرون سرازیر می‌شد و مکان نشستن و خواب انسان همچنین لباس کار، زینت و بلکه همه زندگی او را آلوده می‌ساخت.

جواب دیگر اینکه معده و کبد و قلب، اعمال خود را با کمک حرارت طبیعی‌ای که خداوند در داخل بدن قرار داده، انجام می‌دهند. حال اگر شکم انسان شکافی داشته باشد که هنگام دیدن درون آن و معالجه باز شود، بیشک سرمای هوا به داخل بدن نفوذ می‌کند و داخل بدن را سرد میکند که این باعث از کار افتادن عضوهای درون شکم و مرگ انسان میگردد.

ببینید جز آنچه خداوند متعال آفریده است چیز دیگری را نمی‌توان توهم کرد.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ﴾ (انعام/۵۰)

بگو: «آیا نابینا و بینا یکسان است؟ آیا تفکر نمی کنید.»

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا﴾ (نساء/۴۰)

در حقیقت، خدا هم وزن ذره ای ستم نمی کند و اگر [آن ذره، کار] نیکی باشد دو چندان می کند.

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلِهَا﴾ (انعام/۱۶۰)

هر کس کار نیکی بیاورد، ده برابر آن [پاداش] خواهد داشت.

﴿إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ﴾ (انعام/۱۳۴)

قطعاً آنچه به شما وعده داده می شود، خواهد آمد.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

می‌دانیم که خداوند ذره‌ای به کسی ظلم نمی‌کند، خداوند عادل و مهربان است و بنده‌هایش را دوست دارد. اما خیلی وقت‌ها دچار سؤالاتی می‌شویم که ذهن ما را به خود مشغول می‌کند، مثلاً اگر خداوند عادل است چرا چنین و چنان؟ آیا تا حالا شما هم از این جور سؤال‌ها داشته‌اید؟ از اطرافیان خود از این سؤال‌ها شنیدید؟ جوابه کلی که به همه این سؤال‌ها می‌توان داد این است که علم، فکر و تجربه ما ناچیز و کم است و خیلی از مسائل و اسرار را نمی‌دانیم. اما خداوند علیم و حکیم است و در کارهای خداوند حکمتی است که ما نمی‌دانیم.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

اجرای حد الهی

در فتح مکه، زنی دزدی کرده بود و جرمش ثابت شد، فامیل آن زن که از بزرگان قریش بودند، تنبیه شدن زن به خاطر دزدی را توهینی به خود می دانستند. خیلی تلاش کردن تا رسول خدا را از اجرای تنبیه منصرف کنند. ولی وقتی رسول خدا این مطالب را از آنان شنید و تلاش ایشان را برای متوقف شدن تنبیه الهی دید، ناراحت شد و گفت: مگر قانون خدا را می توان به خاطر افراد تعطیل کرد.

عصر آن روز در میان مردم سخنرانی کرد و فرمود: اقوام گذشته سقوط کردند چون در اجرای قانون خدا تبعیض می کردند، هر وقت یکی از ثروتمندان مرتکب جرم می شد بخشیده می شد و اگر آدم ضعیفی مرتکب جرم می شد مجازات می گشت؛ سوگند به خدایی که جانم در دست اوست. در اجرای (عدل) درباره هیچ کس کوتاهی نمی کنم، هر چند از نزدیکترین خویشاوندان خودم باشد.

این قاطعیت از همان پیامبری است که در رحمت و عطوفت نظیر ندارد تا جایی که در همان فتح مکه پس از پیروزی بر قریش، تمام بدی هایی که قریش در طول بیست سال نسبت به آن حضرت مرتکب شده بودند، نادیده گرفت و همه را یکجا بخشید و توبه قاتل عموی محبوبش حمزه را پذیرفت.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

A rectangular box with a torn paper edge, containing four horizontal dotted lines for writing.

کلام نور

قَالَتْ فَاطِمَةُ عَلَيْهَا السَّلَامُ: ... وَ الْعَدْلَ تَسْكِيناً لِلْقُلُوبِ ...

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام: خداوند عدالت را برای آرامش دلها واجب نمود.

(علل الشرائع: ج ۱، ص ۲۴۷)

آداب زندگی

- بسیاری از بلاها و سختی‌هایی که مسلمانان دچار آن می شوند به خاطر گناهان و ظلم‌هایی است که در حق یکدیگر مرتکب می شوند. نذر کردن برای رفع بلا مستحب است، همچنین صدقه دادن و دعا کردن برای مبتلا نشدن و برطرف شدن بلا مستحب است.

حضرت علی علیه السلام در دعای کمیل به ما یاد می‌دهد که از خداوند بخواهیم گناهانی که باعث نزول بلا و سختی می شود را بر ما ببخشد.

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُنْزِلُ الْبَلَاءَ﴾

- یکی از گناهان کبیره در دین ما این است که شخص گناهکار و ظالم خود را از عذاب و عقوبت خدا خاطر جمع و ایمن بداند. اگر خدا عادل است چگونه میتوان اطمینان کرد که انسان را به خاطر گناهان و ظلم‌هایش عقوبت نکند؟

- یکی دیگر از گناهان این است که انسان از رحمت و بخشش خدا مأیوس شود و اجازه دهد این حالت یأس در او ماندگار شود. انسان اگر بالاترین گناه‌ها را هم انجام داده باشد باید همچنان به رحمت خداوند امیدوار باشد چرا که خداوند دلسوزترین دلسوزهاست.

تدبیرهای شگفت

بچه ها! آیا تا به حال در مورد خوردن و خوابیدن و لطفی که خداوند در این دو کار به انسان کرده است فکر کرده اید؟

مثلاً اگر غذا خوردن انسان تنها به این علت بود که می‌دانست بدنش به غذا احتیاج دارد بدون اینکه هیچ احساس گرسنگی و نیازی به غذا در او ایجاد شود، در اینصورت انسان بسیاری از اوقات به خاطر تنبلی و کسالت چیزی نمی‌خورد تا اینکه به واسطه ضعف بدن در آستانه مرگ قرار می‌گرفت، مثل یک انسان بیماری که به خاطر سهل انگاری داروهای خود را استفاده نکند در نتیجه بیماریش شدت می‌گیرد و به مرگ می‌انجامد.

خواب هم همینطور. اگر انسان نیاز بدن خود به خواب را احساس نکند بلکه فقط بداند که بدن به خواب نیاز دارد در این صورت هم وقتی که به خاطر تنبلی، فراموشی و یا هر دلیل دیگری نخوابد، بعد از مدتی بدن او رو به ضعف و مرگ کشیده خواهد شد.

بچه ها! ببینید که خدای بزرگ و مهربان ما، چطور نیاز ما را می‌داند و بدن ما را طوری طراحی کرده که نیازهای ما به موقع رفع شوند. خدایا شکرت!

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ (نساء/ ۸۷)

خداوند کسی است که هیچ معبودی جز او نیست. به یقین، در روز رستاخیز شما را گرد خواهد آورد.

﴿وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ (شعراء/ ۹۰)

و بهشت برای پرهیزگاران نزدیک می‌گردد.

﴿الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ (زخرف/ ۶۷)

در روز قیامت، دوستان دشمن یکدیگر می‌شوند مگر افراد با تقوا.

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾ (بقره/ ۱۸۶)

و هر گاه بندگان من، از تو درباره من بپرسند، [بگو] من نزدیکم.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

همه ما در زندگی دوستانی داریم البته خیلی کم پیش می‌آید که کسی دوستی نداشته باشد، اما به نظر شما، بهترین دوست انسان کیست؟
امامان ما فرموده‌اند: بهترین دوست کسی است که دیدارش شما را به یاد خدا بیندازد و گفتارش به علم شما بیفزاید و کردارش یاد قیامت را در شما زنده کند. آیا می‌دانید در روز قیامت بسیاری از کسانی که به بهشت می‌روند، فریاد می‌زنند که ای کاش با فلان کس دوست نمی‌شدم.
پس چقدر خوب است از الآن با کسانی رفیق شویم که در بهشت زیبای خداوند هم در کنار ما باشند. نظر شما چیست؟

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

ویژگی دوست

امام صادق علیه السلام فرمود: پدرم از پدرش امام سجاد علیه السلام نقل کرد که فرمود: ای فرزندم متوجه باش که با پنج شخص همنشینی نکنی و با آنها گفتگو و رفاقت را رها نمایی. پرسیدم: پدر جان، آن ها چه کسانی هستند؟
فرمود:

۱. با دروغ گو همنشین مشو، زیرا او مثل سرابی است که دور را نزدیک و نزدیک را در نظرت دور جلوه می دهد.
۲. با فاسق همنشین مشو، زیرا او تو را به یک لقمه یا کمتر می فروشد.
۳. با بخیل همنشین مشو، زیرا او مال خود را به هنگام سخت ترین نیاز هایت از تو دریغ می کند.
۴. با کم عقل همنشین مشو، زیرا او می خواهد به تو سود برساند ولی در اثر حماقت به تو زیان می رساند
۵. و مبادا با آن کس که قطع رحم کند، رفاقت کنی که من او را در سه جای قرآن ملعون یافته‌ام.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی عليه السلام: الصَّدِيقُ مَنْ كَانَ نَاهِيًا عَنِ الظُّلْمِ وَالْعُدْوَانِ مُعِينًا عَلَى الْبِرِّ وَالْإِحْسَانِ.
امام علی عليه السلام: دوست کسی است که بازدارنده از ستم و تجاوز و یاری کننده بر نیکویی و احسان باشد.

(غرر الحکم: ص ۱۱۷، ح ۲۱۰۰)

آداب زندگی

دوستی

- مستحب است انسان دوستان خوب و زیادی را برای خود انتخاب کند.
- دوست خوب سختی های زندگی در این دنیای پرفراز و نشیب را برای انسان قابل تحمل می کند. دوست خوب همان هم سفری است که انسان حال و هوای روحش را با کمک او تازه می کند تا با نیروی بیشتری به سمت اهدافش حرکت کند.
- دوست خوب دوستی است که خسیس نباشد، بد دهن و فحش دهنده نباشد، دروغگو و بی رحم نباشد، رازدار و قابل اعتماد باشد.
- دوست خوب دوستی است که عیب ما را عیب خودش بداند و ما را به خاطر کارهای زشتمان تشویق نکند.
- دوست خوب دوستی است که به هنگام گرفتاری و نیاز ما را تنها نگذارد و اگر نمی تواند برای ما کاری کند حداقل برای برطرف شدن مشکل ما دعا کند.
- دوست خوب دوستی است که به قیمت لذت بردن در این دنیا باعث نشود در آن دنیا اسیر شعله های آتش جهنم شویم.
- بهترین دوست کسی است که عاقل باشد، شجاع باشد، جوانمرد باشد و معاشرت با او ما را بیشتر به یاد خدا بیاندازد.
- با دوست خوب خود را به بهشت نزدیکتر کنید

نعمت حافظه و فراموشی

بچه ها بیاید این بار در مورد حافظه با هم کمی فکر کنیم. تصور کنید اگر انسان قدرت حافظه را نداشت چه اتفاقی برایش می افتاد؟ نمیتوانست طلبها و بدهیهایش، دیدهها و شنیدههایش، آنچه گفته و آنچه برایش گفتهاند را به ذهن و خاطر، بسپارد، به یاد نمیآورد چه کسی در حقش نیکی کرده و چه کسی بدی، و مایه سودمندیاش کدام است و باعث زیان و ضررش کدام. همچنین اگر بارها از راهی میرفت، باز هم آن راه گم می کرد، هیچ دانشی را حفظ نمی شد اگر چه عمری به آموختنش میپرداخت، به هیچ دینی پایبند و معتقد نمیگشت، از هیچ تجربه ای بهره نمی برد و نمیتوانست از گذشته عبرتی بیاموزد، بلکه در واقع از اساس، انسانیت خویش را از دست میداد.

دیدید چقدر حافظه برای انسان مهم و ضروری است؟! این فقط نمونه ای از فواید حافظه است. اما بیاید فکر کنیم اگر حافظه انسان خیلی قوی بود به طوریکه هرگز دانستههایش را فراموش نمیکرد چه اتفاقی می افتاد. در این صورت هم انسان دچار مشکلات زیادی میشد؛ مثلاً در این صورت داغ هیچ مصیبتی سرد نمیشد، هیچ افسوس خوردنی تمام نمیگشت، هیچ کینه و دشمنی از میان نمیرفت، با وجود آفات و بلاها، کسی از خوشی های دنیایی لذت نمیبرد. از این سخن به این نتیجه میرسیم که فراموشی نعمت خیلی بزرگی است که حتی از نعمت حافظه هم به مراتب مهمتر و ضروری تر است.

حال به این نکته توجه کنید که چطور در انسان هم حافظه هست و هم فراموشی در حالی که اینها با هم مخالف و ناسازگارند؟ حقا که چنین خدای مهربان و حکیمی شایسته اطاعت و پرستش است.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾

(یس / ۴۰)

نه خورشید را سزااست که به ماه رسد، و نه شب بر روز پیشی می‌گیرد و هر کدام در مسیر خود شناورند.

﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ﴾ (فصلت / ۳۴)

و نیکی با بدی یکسان نیست.

﴿وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ (سبا / ۳۹)

و هر چه را انفاق کردید خدا عوضش را می‌دهد و او بهترین روزی دهندگان است.

﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ﴾ (دخان / ۳۸)

و آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است به بازی نیافریده‌ایم.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

مدار حرکت خورشید و ماه آن قدر منظم طراحی شده است که هرگز به یکدیگر برخورد نمی‌کنند و دیگرسیاره‌ها هم در مدار خود حرکت می‌کنند.

به بدن خودتان نگاه کنید چقدر خداوند دستگاه های بدن شما را منظم آفریده است به طوری که همه کار خودشان را انجام می دهند. واقعاً این جهان چقدر منظم و دقیق آفریده شده است! نظم جهان برای همه ی ما درس است تا منظم باشیم.

آیا می‌دانید حضرت علی علیه السلام در آخرین لحظات عمر خود فرزندانش را به نظم در کارها سفارش فرمودند؟

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

دقیق مثل ساعت

در یکی از سفرهایمان به عراق در صحن حضرت امیر المومنین
 علیه السلام با عده ای از فضلا و طلاب و دانشمندان بعد از نماز مغرب و
 عشاء نشسته بودیم، وقتی صحبت تمام شد و آقایان خواستند
 بروند ساعت را نگاه کردند، اختلاف ساعت پیش آمد؛ ساعت
 صحن ۲:۳۰ را نشان می داد و ساعت دوستان پنج دقیقه تا هفت
 دقیقه با هم اختلاف داشت. در حال مذاکره بودیم که حضرت
 امام از درب قبله وارد صحن شدند؛ یکی از اساتید نجف که آنجا
 بودند گفتند: ساعتهایتان را تنظیم کنید، الآن ساعت ۲:۳۰ است.
 سیزده سال است که امام هر شب در همین ساعت قدم در صحن
 می گذارند، ورود امام خودش بهترین ساعت است

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: عِبَادَ اللَّهِ، لَتَسَوُّونَ صُفُوفَكُمْ أَوْ لِيُخَالَفَنَّ اللَّهُ بَيْنَ وُجُوهِكُمْ

رسول خدا ﷺ: ای بندگان خدا! صفهای خود را منظم نمایید وگرنه خداوند شما را دچار اختلاف می کند.

(مستدرک: ج ۶، ص ۵۰۳)

آداب زندگی

احکام اسلام منظم و دقیق است

- ما موظفیم ساعت ها و وقت های معینی نماز بخوانیم، همچنین آداب و اذکار را به اندازه بگوییم.
- از عباداتی که خیلی نظم در آن دیده می شود نماز جماعت است. صفوف نماز جماعت باید منظم، صاف و متحد باشد.
- تنها ایستادن، در صف کراحت دارد.
- اگر عمداً جلوتر یا عقب تر از امام جماعت کارهای نماز را انجام دهیم اشکال دارد.

مصلحت مخفی بودن اجل

راستی بچه ها! اگر انسان می دانست چند سال زندگی میکند و چه موقع خواهد مرد، بهتر نبود؟

در جواب میگوییم که اگر انسان می فهمید که عمرش کوتاه است از زندگی لذت نمی برد و همواره در انتظار مرگ بود.

انسان در این حالت مانند کسی خواهد بود که دارائی اش نابود شده یا در آستانه ی نابودی است، با این تفاوت که از بین رفتن عمر بسیار سخت تر از دست دادن دارایی و اموال است چرا که اموال تلف شده با تلاش مجدد بر می گردد ولی عمر انسان قابل برگشت نخواهد بود.

اما اگر می فهمید که عمرش طولانی است، مطمئن خواهد شد که در دنیا ماندگار است در نتیجه در منجلاّب لذتها و گناهان فرو می رفت و کارش بر این اساس می شد که اول شهوتها و خواسته های خود را تأمین نماید، سپس در آخرین روز های عمرش به سوی خدا بازگردد.

و این روشی است که خداوند از بنده هایش نمی پسندد و دوست ندارد آنان این چنین زندگی کنند.

فکر میکنید چرا خداوند این را دوست ندارد؟

با یک مثال می توان به این پرسش پاسخ گفت: به این شکل که اگر دوستی داشته باشی که در طول سال همواره تو را اذیت کند و آزار دهد بعد در یک روز یا یک هفته یا یک ماه بخواهد تو را از خود راضی کند آیا این عمل را از دوست خود قبول می کنی؟

معلوم است که کسی این عمل را از دوست خود قبول نخواهد کرد.

پس بهترین چیز برای انسان آن است که مدت عمر خود را نداند و در طول زندگی خود پیوسته به انتظار مرگ باشد تا گناهان را ترک نماید و کارهای شایسته انجام دهد.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَ اخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (حجر/ ۸۸)

و بال خویش برای مؤمنان فرو گستر.

﴿اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى﴾ (مائده/ ۸)

عدالت کنید که آن به تقوا نزدیکتر است.

﴿وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ (حجرات/ ۱۲)

و بعضی از شما غیبت دیگران را نکنند.

﴿إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ﴾ (اسراء/ ۲۷)

همانا که اسرافکاران برادران شیاطین هستند.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

در برابر دینداران و مؤمنان باید متواضع و مهربان بود و با مردم آن گونه رفتار کرد که دوست داریم با ما رفتار کنند و با مردم چنان معاشرت کنیم که اگر از دنیا رفتیم بر ما بگیرند و اگر زنده باشیم مشتاق دیدار ما باشند. معاشرت با اهل فضل موجب خوشبختی می‌شود.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

صلح واقعی

روزی پادشاهی اعلام کرد به کسی که بهترین نقاشی صلح را بکشد، جایزه بزرگی خواهد داد.

هنرمندان زیادی نقاشی هایشان را برای پادشاه فرستادند. پادشاه به تمام نقاشی ها نگاه کرد ولی فقط به دوتا از نقاشی ها علاقمند شد.

در نقاشی اول دریاچه ای آرام با کوههای صاف و بلند بود. بالای کوهها هم آسمان آبی با ابرهای سفید کشیده شده بود. همه گفتند: این بهترین نقاشی صلح است.

در نقاشی دوم هم کوه بود ولی کوهی ناهموار و خشن، در بالای کوه هم آسمانی خشمگین رعد و برق می زد و باران تندی می بارید و در پایین کوه آبهشاری با آبی خروشان کشیده شده بود.

وقتی پادشاه از نزدیک به نقاشی نگاه کرد دید که پشت آبهشار روی سنگ ترک برداشته بوته ای روییده و روی بوته هم پرنده ای لانه ای ساخته و روی تخم هایش آرام نشسته است. پادشاه نقاشی دوم را انتخاب کرد.

همه اعتراض کردند ولی پادشاه گفت: صلح در جایی که مشکل و سختی نیست معنی ندارد. صلح واقعی وقتی است که قلب شما با وجود همه مشکلات آرام و مطمئن است. و این، صلح واقعی است.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال رسول الله ﷺ: وَأَحْسِنُ مُصَاحَبَةً مَنْ صَاحَبَكَ تَكُنْ مُسْلِمًا.

رسول الله ﷺ: با کسی که همنشین توست خوشرفتار باش تا مسلمان باشی.

(امالی، مجلس سی و ششم)

آداب زندگی

آداب معاشرت

- در معاشرت با دیگران سزوار است این امور رعایت شود:

۱. خوش اخلاقی و خوش رفتاری با دیگران، به ویژه با خانواده و اقوام و خویشان.
۲. گرامی داشتن مؤمنان به ویژه سالمندان و صاحبان علم و فضیلت و شرف.
۳. دوستی و رفت و آمد با دیگران.
۴. سلام کردن به مؤمن هنگام وارد شدن بر وی.
۵. خدا حافظی هنگام جا شدن از مؤمن.
۶. تبسم و خوش رویی با مؤمن، (مگر تبسم به نامحرم).
۷. دعا و استغفار برای مؤمن.

- در معاشرت با دیگران سزاوار است از این امور پرهیز شود:

۱. زیاد و بیش از حد سخن گفتن.
۲. خنده بی جهت و قهقهه.
۳. نجوا و درگوشی صحبت کردن با کسی در حضور دیگران.

برای انسان

بچه ها! بیایید این بار در مورد اشایی که در عالم وجود دارد کمی فکر کنیم.

خاک برای ساختمان سازی قرار داده شده، آهن برای استفاده در صنایع، چوب برای ساختن کشتی و مانند آن، سنگ برای آسیاب، مس برای ظرفها، طلا و نقره برای داد و ستد، جواهر برای اندوختن، حبوبات برای غذا، میوه ها برای پذیرایی و خوشی، گوشت برای خوردن، عطر برای لذت بردن، داروها برای سلامت یافتن، چارپایان برای باربری، هیزم برای سوزاندن، و ریگ برای فرش کردن زمین و موارد بسیار دیگر که انسان می تواند شماره کند.

راستی بچه ها اگر شخصی داخل خانه ای شود و ببیند که در اتاقهای آن خانه، نیازمندیهای مردم انبار شده است، پیش خود خواهد گفت که هر کدام از لوازمی که در انبار قرار دارند برای کار خاصی در نظر گرفته شده اند. پس و هرگز نخواهد گفت که اشیاء داخل این اتاقها خود به خود و بی هدف دور هم جمع شده اند.

حالا چطور برخی افراد به خود اجازه می دهند که بگویند این دنیای بزرگ که پر است از لوازم پر فایده، خود به خود و بدون هیچ هدفی به وجود آمده است؟!

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

(بقره/۱۸۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما مقرر شده است، همان گونه که بر کسانی که پیش از شما [بودند] مقرر شده بود، باشد که پرهیزگاری کنید.

﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ (ملک/۱۰)

و می‌گویند: «اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم، در میان دوزخیان نبودیم!».

﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا﴾ (نساء/۳۷)

و ما برای کافران بدترین عذاب را آماده کرده‌ایم.

﴿وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾ (فرقان/۶۳)

و چون جاهلان بخواهند با آنان صحبت کنند با نرمی جواب می‌دهند.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

روزه یکی از واجبات الهی است که مختص مسلمانان نیست و در امت‌های پیشین نیز روزه واجب بوده است.

هر کس ماه رمضان را برای خدا روزه بدارد تمام گناهانش بخشیده می‌شود. انسان روزه دار در طول روز مشغول انجام دادن فرمان خداوند مهربان است و این باعث می‌شود که در مقابل وسوسه های شیطان ایستادگی کند و بینی او را به خاک بمالد. روزه علاوه بر اینکه باعث صحت و سلامتی بدن می‌شود روح انسان را هم پاک می‌کند.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

خرماهای طلایی

بدوبدو! خرما... خرماهای اعلا... بیا رطب ببر. رطب تازه... ارزان!
 چقدر امروز بازار خرما فروشان شلوغ است. وای! عجب خرماهایی. شیرینیشان روی آنها سفیدک زده است. آن طرف تر، چه رطب های تازه ای... رنگ طلاایشان بدجوری دلم را وسوسه میکند. بچه هامدام سبدهای خرما را از اینطرف به آن طرف میبرند. خیلی هوس کردم. اگر روزه نبودم، حتماً یکی از آنها را میخریدم و میخوردم. هر چه دوستانم به من تعارف کردند، اعتنایی نکردم. ترجیح دادم نگاهم را از خرماها بکنم و هر چه زودتر از بازار بگذرم؛ پاهایم سرعت گرفت...
 صدایی مرا به خودآورد. چند نفر از مردان قبیله مان، دورهم نشسته بودند. اصلاً از آنها خوشم نمیآمد باآنکه دلم نمیخواست، وارد جمعشان شدم. دستم بادستان آنها چسبناک شده بود. میخواستم انگشتانم را بلیسم اما نمیتوانستم.

- بیا خرما بخور!

سینی خرما به من چشمک میزد. کاش میشد دهان بیمزه ام را باطعم آنها شیرین کنم.

- نه! دوستان. نوش جان، من روزه ام.

صدای قهقهه شان به آسمان بلند شد. مگر حرف بدی زده بودم؟! نه، خنده دار هم نبود. از لا به لای خنده شان صدای تمسخر به گوش میرسید:

آخه چه کسی در این روز گرم، روزه میگیرد؟! کدام عاقلی خود را از این همه نعمتهای لذیذ، محروم میکند؟! ها... ها... ها...

خواستم چیزی بگویم، ثواب... صدای خنده آنها بلندتر شد:

خو چرا معامله نقد را رها میکنی و از نسبه سخن میگویی؟! اکنون که ماه رمضان نیست. بیا، بیا از این خرماها بخور. بگذار خوش باشیم، بیا...! چرا بلند شدی؟ ناراحت شدی؟ کجا میروی؟

خورشید، آرام آرام پایین میآمد. هنوز ساعتی تا افطار باقی بود. خیلی گرسنه شده بودم و در فکر حرفهای آنان: نقد، نسبه، معامله، گرما، نعمت... بهتر دانستم که لحظات شیرین هنگام افطار را نزد مولایم علی بگذرانم و حرفهای آنها را با او بگویم.

بادیدن سیمای نورانی امام، رنج گرسنگی فراموشم شد. نشسته بود و ظرف ماستی پیش رویش داشت که بوی ترشی اش به مشام می رسید. چشمم به قرص نانی که در دست او بود افتاد؛ پوسته های جو بر روی آن هنوز باقی بود. فضّه میگفت از ما قول گرفته که نان او را از پوست جوی آن تمیز نکنیم.

آقا بادستان خود آن را می شکست، خرد میکرد و درون ظرف می ریخت. به من رو کرد و فرمود: «پیش بیا و از غذای ما بخور.» گفتم: «فدایت شوم، آقا! من روزه ام.» میخواستم از آنچه دیده و شنیده بودم حرفی بزنم، که حضرت فرمود:

«از رسول خدا ﷺ شنیدم، که فرمود: هر کس به واسطه روزه نتواند غذایی که میلش می کند و دوست دارد، تناول نماید، خداوند از خوردنیها و نوشیدنیهای بهشت، روزی اش می کند و این حق اوست.»

با صحبت امام، همه چیز برایم شیرین شد. حتی شیرین تر از مزه رطب های تازه.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ: أَفْضَلُ الْجِهَادِ الصَّوْمُ فِي الْحَرِّ.

امام صادق علیه السلام: برترین جهاد، روزه گرفتن در هوای گرم است.

(مستدرک: ج ۷، ص ۵۰۴، ح ۸۷۵۴)

آداب زندگی

مُبطلات روزه

به کارهایی که روزه را باطل می کند و روزه دار از اذان صبح تا اذان مغرب باید از آنها خودداری کند، «مبطلات روزه» گویند.

این کارها روزه را باطل می کند:

۱. خوردن و آشامیدن.
۲. رساندن غبار غلیظ به حلق.
۳. فرو بردن تمام سر در آب.
۴. دروغ بستن به خدا و پیغمبر و جانشینان او.
۵. استفراغ کردن.

چند نکته:

- اگر روزه دار به سبب فراموشی، چیزی بخورد یا بیاشامد، روزه اش باطل نمی شود.
- مسواک کردن با خمیر دندان در حال روزه، اشکال ندارد ولی باید مراقب باشیم آب وارد گلو نشود.
- اگر روزه دار غبار غلیظی به حلق برساند، روزه اش باطل می شود، چه غبار خوراکی ها باشد؛ مانند آرد یا غبار غیر خوراکی باشد؛ مانند خاک.

نان و آب

بچه ها! بدانید که اساس زندگی انسان نان است و آب و ببینید که تدبیر الهی در این دو نعمت چگونه است! نیاز انسان به آب، بیش از نیاز او است به نان، زیرا بر گرسنگی بیشتر صبر میکند تا بر تشنگی. انسان در کارهای خود بیش از نان، به آب محتاج است تا جهت نوشیدن، وضو گرفتن، غسل کردن، لباس شستن، آب دادن به حیوانات و آبیاری مزارع و ... از آن استفاده کند. به همین خاطر خداوند متعال آب را فراوان و رایگان قرار داده است تا زحمت جست و جو و به دست آوردنش از انسان برداشته شود.

اما به دست آوردن نان را دشوار گردانیده است، به گونه ای که جز به چاره اندیشی و کار سخت به دست نمی آید، تا انسان بدان سرگرم شود و از بیکاری دور شود. بیکاری هم مشکلات خاص خود را دارد که باعث میشود انسان وقت خود را به بطالت و بیهودگی بگذراند.

به همین خاطر است که کودک را به نزد معلم می فرستند، تا او را از بازی و کارهای بیهوده که خیلی اوقات خود و خانواده اش را با آنها دچار مشکل می کند، دور کنند.

همچنین انسان اگر بیکار بماند، به علت بیهوده کاری به سوی کارهایی خواهد رفت که زیانش برای شخص و نزدیکان او غیر قابل تحمل است. این واقعیت را در وجود کسی که در راحتی و آسایش و خوشی و بی نیازی پرورش یافته و بیشتر اوقات خود را به بیهودگی گذرانده ملاحظه می کنید.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ﴾ (انعام/۱۱۲)

و بدین گونه برای هر پیامبری دشمنی از شیطانهای انس و جن برگماشتیم.

﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ (اعراف/۲۰۴)

و چون قرآن خوانده شود، گوش بدان فرا دارید و خاموش مانید، امید که بر شما رحمت آید.

﴿وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا﴾ (نحل/۱۸)

و اگر نعمت [های] خدا را شماره کنید، آن را نمی‌توانید بشمارید.

﴿وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾ (فاطر/۲۴)

و هیچ امتی نبوده مگر اینکه خداوند در آن امت هشدار دهنده‌ای قرار داده است.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

به کسانی که دستورات خداوند را به وسیله وحی، دریافت می کنند و به مردم می رسانند تا مردم به آنها عمل کنند و به سعادت و خوشبختی برسند؛ پیامبر می گویند.

هیچ امتی بدون پیامبر نبوده است، چون همه امت ها به هشدار دهنده نیاز دارند. اساساً زمین، هرگز از حجت الهی، خالی نبوده است تا هیچ کس نتواند بگوید: خداوندا! من راهنمایی نداشتم و به همین دلیل گمراه شدم. همانطور که می دانید خداوند ۱۴۰۰۰ پیامبر را مبعوث نمود که مردم را هدایت کنند که اولین آنها حضرت آدم علیه السلام و آخرین آنها پیامبر بزرگوار ما حضرت محمد صلی الله علیه و آله است، که بعد از او دیگر پیامبری نمی آید.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

معجزه پیامبر

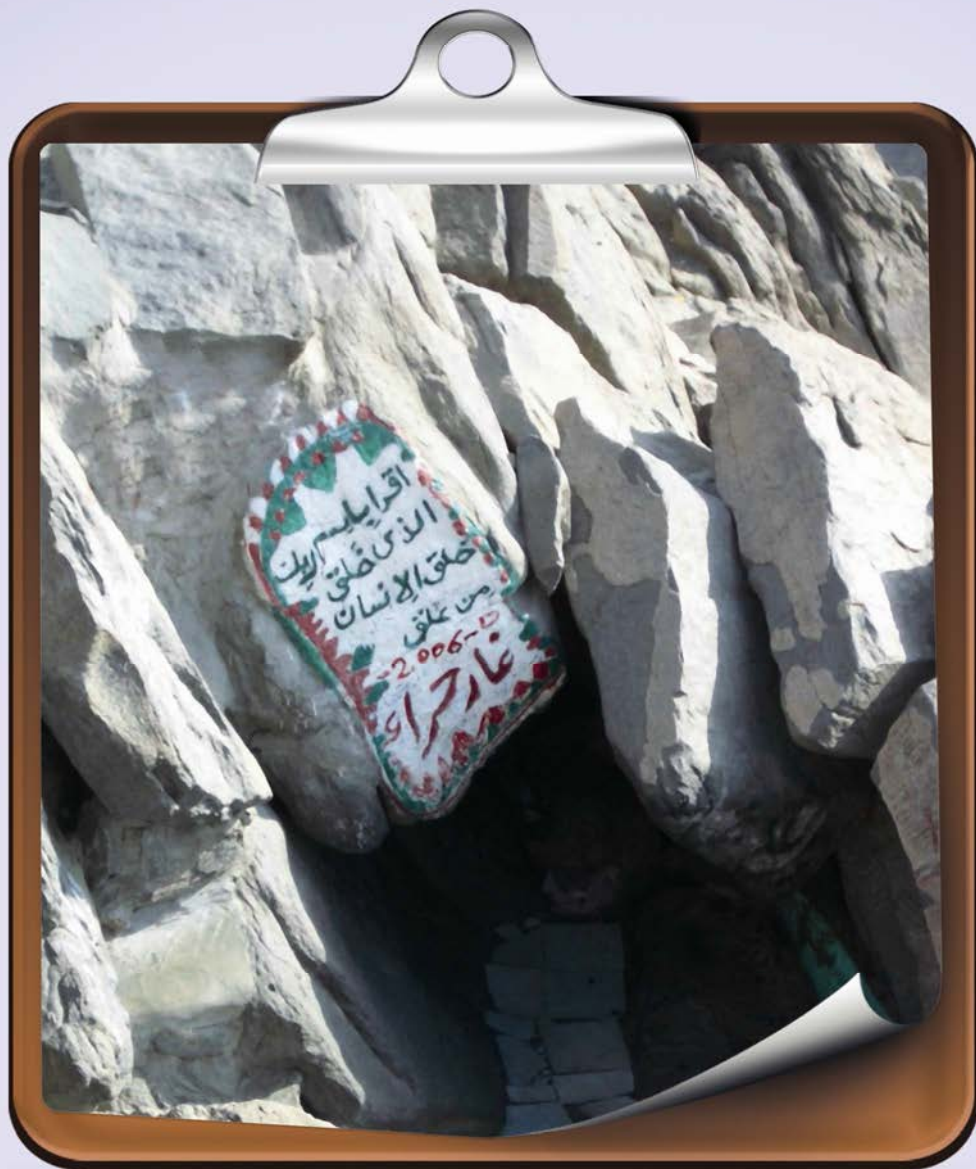
شبی یکی از بت پرستان مکه به نام ابوجهل و یک یهودی از دور پیامبر ﷺ را دیدند و نزد ایشان رفتند. ابوجهل به آن حضرت گفت: اگر راست می گویی و پیامبر خدا هستی، معجزه ای که من می گویم انجام بده. پیامبر ﷺ فرمود: اگر آنچه گفתי انجام دهم، به خدای یکتا ایمان می آورید؟ ابوجهل و یهودی گفتند: بله ایمان می آوریم.

آن دو با هم مشورت کردند و به پیامبر ﷺ گفتند: اگر راست می گویی این ماه شب چهارده را که قرص کامل است نصف کن.

پیامبر ﷺ بار دیگر فرمودند: اگر این کار را بکنم، ایمان می آورید؟ آن دو گفتند: بله ایمان می آوریم. پیامبر ﷺ دعا کرد و با انگشت سبابه به ماه اشاره نمود. به امر خداوند متعال، ماه به دو نیم شد. ابوجهل و یهودی تعجب کرده و گفتند: حالا این دو نیمه را به هم وصل کن و ماه را به حالت اول برگردان.

پیامبر ﷺ اشاره کرد و نیمه جدا شده، سر جایش برگشت. مرد یهودی همان موقع با این معجزه ایمان آورد اما ابوجهل که فرد لجوجی بود این کار پیامبر ﷺ را جادو پنداشت و بر کفر خود باقی ماند.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی عليه السلام: أشبه الناس بأنبياء الله أقولهم للحقّ وأصبرهم على العمل به.

امام علی عليه السلام: شبیه‌ترین مردم به پیامبران خدا، حق‌گوترین آنها و شکیباترینشان در عمل به حق است.

(غرر الحکم: ص ۲۰۳)

آداب زندگی

- پیامبر گرامی اسلام آخرین پیامبر خدا بود. اگر کسی بعد از ایشان ادّعی پیامبری کند، دروغگو و کافر است.
- مستحب است، هر گاه انسان، نام پیامبر را به زبان آورد و یا از کسی شنید، بر حضرت محمد صلی الله علیه و آله صلوات بفرستد؛ حتی اگر انسان در حال نماز خواندن باشد و از کسی نام پیامبر را بشنود مستحب است، در همان حال، یعنی در بین نماز صلوات بفرستد.
- از آداب دعا کردن این است که انسان به پیامبر توسل بجوید و در ابتدا، وسط و پایان دعایش صلوات بفرستد.
- صلوات بر پیامبر در روز جمعه ثواب بسیاری دارد و در احادیث سفارش شده که در این روز بسیار بر پیامبر و آل او صلوات بفرستیم.
- ما مسلمانها در طول روز بارها در بین نماز و در اذان و اقامه به رسالت حضرت محمد صلی الله علیه و آله شهادت می‌دهیم (أشهد أن محمداً رسول الله).

ناهماندی در انسانها

شاید تا به حال از خود پرسیده باشید که چرا هیچ انسانی به دیگری شبیه نیست. بیا بید ببینیم نظر امام صادق علیه السلام در این باره چیست؟ ایشان می فرمایند: وقتی به یک دسته آهو نگاه میکنی همه را مانند هم می بینی و هیچ یک را با دیگری تفاوتی نیست. اما انسانها صورت و خلقتی دگرگون دارند و هیچ دو نفری یافت نمی شوند که از همه جهت با هم یکی باشند.

علت آن، این است که: انسانها در معاملات و برخوردهایی که با هم دارند، باید یکدیگر را به حالات و ویژگیهای فردی بشناسند، و چون اینگونه معامله و برخوردی در بین حیوانات وجود ندارد، به شناخت یکدیگر، بر اساس حالات و ویژگیهای فردی نیز محتاج نیستند.

اما در بین انسانها چنین نیست، به همین خاطر است که در مورد دوقلوهای بسیار شبیه به هم، مردم در معاشرت با آنها به مشکل می افتند، به گونه ای که سهم یکی را به دیگری میدهند و بیگناه را به جای گناه کار مؤاخذه میکنند. این اشتباه در اشیاء مشابه نیز رخ میدهد، چه رسد به شکلهای قیافه های مانند هم.

چه کسی با این همه ریزه کاری که به هیچ عقلی خطور نمیکند و همه مطابق با مصلحت است، به بندگان لطف نموده است؟! جز این است که او همان خدایی است که رحمتش همه چیز را در بر گرفته است؟

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ (فرقان/ ۳۰)

و پیامبر [خدا] گفت: «پروردگارا، قوم من این قرآن را رها کردند.»

﴿وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ﴾ (حجرات/ ۱۱)

و از یکدیگر عیب مگیرید، و به همدیگر لقبهای زشت مدهید.

﴿بَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا﴾ (فرقان/ ۲۸)

«ای وای، کاش فلانی را دوست [خود] نگرفته بودم.

﴿أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ (عد/ ۲۸)

آگاه باش که با یاد خدا دلها آرامش می یابد.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

مسخره کردن دیگران، ممنوع است. سخن یا حرکتی که اخوت و برادری اسلامی را، خدشه دار کند، ممنوع است. انسانهایی که دیگران را مسخره می کنند، خودشان را بالاتر می دانند در حالیکه با این کار در نزد خداوند حقیر و کوچک می شوند. در زمان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله اگر شخصی را با اسم بدی صدا می زدند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله او را با اسم زیبا صدا می زد و اسمهای بد دیگران را تغییر می دادند.

حالا با صدای بلند آیه را می خوانیم و به آن عمل می کنیم.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

روباه و لك لك

در جنگلی سرسبز، حیوانات زیادی در کنار هم، با خوبی و خوشی زندگی می کردند. در میان آنها روباهی زندگی میکرد که عادت داشت، همه را کنف کرده و در همه جا آنها را مسخره کند. از قضای روزگار، در همسایگی روباه لك لك هم زندگی می کرد که تا آن روز روباه نتوانسته بود از او خطایی ببیند تا بتواند او را هم مسخره کند. یک روز، روباه تصمیم گرفت، خودش موقعیتی را به وجود بیاورد تا لك لك در آن موقعیت کاری از دستش بر نیاید و روباه بتواند مدتی او را مسخره کند و بخندد. بنابراین، به نزد همسایه اش رفت و بعد از سلام و احوالپرسی به او گفت: ما مدتی است که در همسایگی هم زندگی می کنیم اما تا به حال تو به خانه من نیامده ای. من امروز آمده ام تا تو را برای فردا به خانه ام دعوت کنم؛ می خواهم فرنی مخصوص روباه ها را برایت بپزم.

لك لك با اینکه او را خوب می شناخت و می دانست او همه را از خود می رنجاند نخواست دلش را بشکند و دعوت او را پذیرفت.

فردا ظهر لك لك به خانه روباه رفت. بوی فرنی در همه جا پیچیده بود و دهان لك لك، حسابی آب افتاده بود و از گرسنگی دلش ضعف می رفت. وقتی غذا آماده شد، روباه بد جنس عمداً فرنی را، در دو بشقاب تخت کشید و سر سفره آورد و به لك لك تعارف کرد، تا شروع به خوردن کند. اما لك لك بیچاره، با آن نوک بلندش هر کاری کرد، نتوانست حتی ذره ای از آن بخورد و در این میان روباه غذای خودش را تمام کرد و شروع کرد به خوردن غذای لك لك و در تمام این مدت به لك لك می خندید لك لك بیچاره گرسنه به خانه برگشت و از اینکه مورد تمسخر روباه قرار گرفته بود بسیار ناراحت و دل شکسته بود.

از فردای آن روز روباه در همه جا سایر حیوانات را دور خود جمع میکرد و از لك لك و اینکه نتوانست غذایش را بخورد، تعریف می کرد و دست میزد و می خندید و بقیه هم با او شروع به خندیدن می کردند.

مدتی به این صورت گذشت لك لك تصمیم گرفت تا کار روباه را تلافی کند تا شاید دست از این کارها بردارد. بنابراین به خانه روباه رفت و از او خواست تا فردا ناهار به خانه او برود. روباه خوش خیال، که تصور می کرد، لك لك با اینکار، می خواهد تا به او حق السکوت بدهد، پذیرفت و فردا ظهر به خانه لك لك رفت.

لك لك غذای خوشمزه ای پخت و آنرا در ظرف لوله مانندی ریخت که بلند و باریک بود و فقط نوک لك لك می توانست داخل آن برود و از غذای داخلش بخورد. روباه هر کاری کرد، نتوانست بخورد و خجالت زده نشست. اما لك لك غذایش را خورد و به روباه گفت که او هم حالا می تواند همه جا روباه را مسخره کند، اما او هرگز این کار را نمی کند چون روباه همسایه اوست و او دوست ندارد تا همسایه اش مورد تمسخر دیگران قرار گیرد.

روباه از شرمندگی سرش را پایین انداخت و از لك لك معذرت خواهی کرد و قول داد که دیگر هیچوقت، هیچ کس را مسخره نکند و هیچ کس را از خود نرنجاند.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Blank space for writing the message.

کلام نور

قال الصادق عليه السلام: لَا يَطْمَعَنَّ الْمُسْتَهْزِئُ بِالنَّاسِ فِي صِدْقِ الْمَوَدَّةِ.

امام صادق علیه السلام: کسی که مردم را مسخره می کند نباید به دوستی خالصانه آنها چشم امید بندد.

(بحار الأنوار: ج ۷۲، ص ۱۴۲، ح ۹)

آداب زندگی

تمسخر

- اگر بخاطر ضعیف بودن درس کسی، او را سرزنش یا مسخره کنیم یا به او خنگ یا تنبل بگوئیم، کار حرامی مرتکب شده ایم.
- مسخره کردن همکلاسی، رفیق، فامیل و حتی خواهر و برادر یا پدر و مادر بخاطر عیب و یا نقصی که دارند، باعث توهین به آنها می شود و حرام است.
- مسخره کردن باعث اذیت و آزار دیگران می شود که خود اذیت کردن هم از گناهان بزرگ است.
- بچه ها! همیشه باید توجه داشته باشیم که خداوند بزرگ بیش از همه از اذیت کردن آدمهای مؤمن ناراحت می شود.

حیوان برای انسان

بچه ها! هم اکنون بیایید در بدن حیوانات فکر کنیم که چگونه مانند بدن آدمیان از گوشت و استخوان و عصب آفریده شده است. همچنین چرا به آنها گوش و چشم داده شده تا احتیاج انسانها را برآورده کنند.

علت این است که اگر حیوانات کور و کر بودند، انسانها نمی توانستند از آنها نفعی ببرند. از طرفی خداوند به حیوانات ذهن و عقل نداده است تا در مقابل انسانها رام باشند و وقتی به سختی به کار گرفته می شوند و بارهای سنگین بر آنها گذاشته میشود، سرپیچی نکنند.

اگر کسی بگوید: گاه انسانهایی پیدا میشوند که مطیع و سرسپرده مولای خویش اند و کارهای بسیار سخت را انجام می دهند، با اینکه بی ذهن و بی عقل نیستند، این چگونه است؟

می گوییم: اینگونه انسانها کم هستند. بیشتر مردم کارهایی چون باربری و آرد کردن را که کار چارپایان است انجام نمی دهند و حتی وسوسه دیگران در اینباره در آنها اثر نمی کند.

همچنین اگر مردم خود به چنین کارهایی می پرداختند، بدون شک از کارهای مهم دیگر باز می ماندند، زیرا به جای یک شتر یا اسب، به تعدادی انسان نیاز بود، در نتیجه همه به چنین کارهایی گرفته می شدند و هیچ کس به صنعت و شغلی مشغول نمی گردید. علاوه بر اینکه از انجام دادن این اعمال، انسانها به دردهای سخت و کمر شکن مبتلا می شدند و زندگی شان به ناتوانی و بیچارگی مبتلا می شد.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾ (حجرات/ ۱۰)

بین برادرانتان (دوستانتان) آشتی دهید.

﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ (نحل/ ۹۸)

پس چون قرآن می‌خوانی از شیطان رانده شده به خدا پناه ببر.

﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾

(آل عمران/ ۱۵۹)

و در کار [ها] با آنان مشورت کن، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن، زیرا خداوند توکل کنندگان را دوست می‌دارد.

﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (آل عمران/ ۶۹)

و خدا سرپرست مؤمنان است.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

هر انسانی در طول عمر خود، دچار مشکلات و مسائلی می‌شود که به مشورت و بهره‌گیری از تجربه‌های دیگران نیاز پیدا می‌کند. مشورت با دیگران، نه تنها عیب نیست، بلکه اهمیت بسیار بالایی دارد حتی پیامبر صلی الله علیه و آله وظیفه داشت، با مردم مشورت کند، با این که نیازی به آن نداشت ولی همین همفکری با دیگران موجب جلب توجه و محبت می‌شود و همه خود را در نتیجه بدست آمده سهم می‌بینند.

مشورت منافاتی با قاطعیت ندارد و می‌توان بعد از انجام مشورت‌های لازم، قاطعانه تصمیم گرفت. در کنار فکر و مشورت، توکل بر خدا هم فراموش نشود.

انسان های عاقل خودشان را بی‌نیاز از مشورت نمی‌دانند.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

مشورت امام

هنگامی که معاویه از بیعت با امیر المومنین علیه السلام خودداری کرد؛ قصد داشت، کشور اسلامی را تجزیه کند. امام با فرستادن نامه هایی کوشش کرد او را از مخالفت باز دارد و قانع سازد که سرپیچی نکند.

معاویه هم به هیچ وجه زیر بار نمی رفت و بر جنگ کردن اصرار می کرد. امیر المومنین علیه السلام مهاجرین و انصار را، به یک جلسه ی عمومی دعوت کرد و مساله ی جنگ با معاویه را به مشورت گذاشت و از آن ها خواست، تا نظر خود را بگویند. هرکدام سخنان مفصلی گفتند. بیشتر آنها معتقد بودند که باید جنگ کرد. عده ای مخلص هم، مانند عدی بن حاتم، می گفتند: با نامه، باید مشکل سیاسی را حل کرد. اما دلیل آنان، نتوانست اکثریت را قانع کند.

امام نظر اکثریت را پذیرفت و نامه ای به کارگزاران خود در اطراف کشور نوشت و از آنها برای رفتن به جنگ اهل شام، کمک خواست و سپس به طرف صفین حرکت نمود.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قَدْ رُئِيَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ قَالَ: مَا مِنْ رَجُلٍ يُشَاوِرُ أَحَدًا إِلَّا هُدِيَ إِلَى الرُّشْدِ.

رسول خدا ﷺ: هیچ مردی نیست که با کسی مشورت کند، مگر اینکه به راه درست هدایت شود.

(تفسیر نور الثقلین: ج ۴، ص ۵۶۷)

آداب زندگی

چند جمله درباره مشورت:

- اگر اهل مشورت کردن نیستید خودتان ضرر کرده اید. چرا که مشورت یک کار کم هزینه و راحت است و در عین حال اکثر اوقات سود زیادی برای انسان به بار می آورد.
- مراقب باشیم مشورت باعث نشود خدا را فراموش کنیم. قبل از مشورت به خدا توکل کنیم. بسیاری از اوقات خداوند آنچه را که به سود ماست به ذهن مشاور می آورد تا او برای ما بیان کند.
- با آدم ترسو مشورت نکنید، او جرأت را از شما می گیرد. با آدم خسیس مشورت نکنید. با آدم منافقی که هر روز به یک رنگ در می آید مشورت نکنید. با آدمهایی هم که حاضرند از هر راهی هرچند خلاف به هدف خود برسند، مشورت نکنید.
- با آدم های عاقل، با تجربه، دور اندیش، صبور، خیر خواه و راز دار مشورت کنید. در اینصورت از مشورت کردن ضرر نکرده و پشیمان نخواهید شد اگر مشاور آدم راز داری نباشد ممکن است با افشا کردن اسرار شما مشکلات زیادی بوجود آورد.

آفرینشی حکیمانه

دوستان عزیز! در وجود انواع سه گانه حیوانات (انسان، چهارپا و پرنده) و آفرینش مناسب هر کدام تفکر کنید.

انسانها دارای ذهن و ذکاوت و قدرت پرداختن به کارهایی چون بنایی و تجارت و زرگری و مانند آن می باشند. به همین خاطر برایشان دستهایی بزرگ با انگشتانی سفت و قوی آفریده شده، تا بتوانند اشیاء را محکم نگه دارند چرا که مهمترین کارها، برای انسان همین اعمال است.

اما برای حیوانات گوشت خوار - که باید شکار کنند و این چنین زندگی کنند - دستهایی نرم و منعطف با چنگالها و ناخنها آفریده شده که برای گرفتن شکار مناسب است و برای انجام کارهای انسانها، مناسب نیست.

بعضی از حیوانات گیاه خوار - که نه کارهای صنعتی می کنند و نه شکار می کنند - سُم هایی دارند که هنگام چریدن و پیدا کردن غذا، آنها را از سختی و زبری سطح زمین در امان می دارد. و بعضی دیگر، سمهای گرد با فرو رفتگی (چون گودی پای انسان) دارند تا به راحتی و خوبی، روی زمین قرار گیرد و برای سوارکاری و باربری مناسب باشند.

در شیوه آفرینش حیوانات گوشت خوار، تأمل کنید. ببینید که دندانهای برنده، چنگالهای محکم برای کندن گوشت و آرواره ها و دهن های بزرگ به آنها داده شده و چون خوراکشان از گوشت است، خلقتی مناسب گوشت خواران یافته اند و با اسلحه و ابزاری مناسب برای شکار، خلق شده اند.

همچنین در مورد پرندگان شکاری دقت کنید و ببینید که چطور خدای بزرگ، منقارها و پنجه هایی مناسب کارشان به آنان عطا کرده است.

راستی اگر حیوانات علف خوار، چنگال داشتند، برایشان بی فایده بود چون آنها نه صید می کنند و نه گوشت می خورند. و اگر درندگان سُم داشتند، از چیزی که احتیاج داشتند یعنی ابزاری که با آن شکار کنند بی بهره می شدند.

ببینید که چگونه به هر کدام از این دو نوع، چیزی داده شده که با دسته و گروهشان متناسب، و برای ادامه زندگیشان مناسب است.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا﴾ (مائده/۶۴)

و یهود گفتند: «دست خدا بسته است.» دستهای خودشان بسته باد. و به [سزای] آنچه گفتند، از رحمت خدا دور شوند.

﴿تَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ (مائده/۸۲)

مسلماناً یهودیان و کسانی را که شرک ورزیده‌اند، دشمن‌ترین مردم نسبت به مؤمنان خواهی یافت.

﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾

(یس/۴۰)

نه خورشید را سزااست که به ماه رسد، و نه شب بر روز پیشی می‌گیرد و هر کدام در مسیر خود شناورند.

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا﴾

(انعام/۱۶۰)

هر کس کار نیکی بیاورد، ده برابر آن [پاداش] خواهد داشت، و هر کس کار بدی بیاورد، جز مانند آن جزا نیابد.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

همیشه کسانی هستند، که مقابل مؤمنین صف می کشند و نمی خواهند که دستورات خداوند در این جهان محقق شود. ما وظیفه داریم دشمنان دین را بشناسیم و از حيله ها و مکرهای آنان باخبر باشیم. یهودیان و مشرکان، از جمله دشمنان دیرینه و سرسخت اسلام هستند. و وظیفه ما در مقابل دشمنان این است که آنان را خوب بشناسیم و از حيله ها و مکر آنان با خبر باشیم، یعنی نقاط قوت و ضعف آنها را بررسی کنیم و نباید هیچ وقت دشمن را دست کم بگیریم. باید برای حفظ میهن اسلامی خود همیشه آماده باشیم.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

دشمنی‌های دیرینه یهود با مسلمانان

ایجاد شکاف و تفرقه میان مسلمانان از سوی یهودیان در تاریخ اسلام داستان درازی دارد که نمونه‌های فراوانی از آنها در تاریخ ثبت شده است در اینجا به اختصار یکی از آنها را بازگو می‌نماییم تا گوشه‌ای از توطئه‌هایی یهودیان عصر پیامبر را بیان کنیم:

یکی از یهودیان سالخورده به نام شاس‌بن‌قیس که از مسلمانان کینه به دل داشت، بر انجمنی متشکل از یاران پیامبر که از دو قبیله اوس و خزرج بودند گذر کرد، زمانی که صمیمیت و الفتی را که در سایه اسلام در میان آنان پدید آمده بود را مشاهده نمود، جوانی یهودی را به میان آنان فرستاده و او را مأمور نمود تا با یادآوری جنگ‌ها و کینه‌های سابق میان اوس و خزرج سعی در ایجاد نزاع بین آنان نماید، یهودی مذکور با یادآوری یکی از جنگ‌های واقع شده بین اوس و خزرج به نام «بعاث» این توطئه را عملی کرد و دیری نکشید که اوس و خزرج در مقابل یکدیگر قرار گرفتند که البته با درایت پیامبر توطئه خنثی گردید. گذشته از این توطئه‌ها در درون مدینه یهودیان خیانت‌های متعددی را علیه پیامبر و مسلمانان انجام دادند که نمونه‌های بارز آنها خیانت این گروه در جریان جنگ‌های میان مشرکین مکه و مسلمانان بود که همواره علی‌رغم وجود پیمان بین ایشان و مسلمانان در جبهه مشرکین قرار می‌گرفتند و علیه مسلمانان وارد کارزار می‌شدند.

فتنه‌ها و خیانت‌های یهودیان مدینه به قدری بالا گرفت که پیامبر عطوفت همیشگی را کنار نهاد و در غزوات متعددی چون بنی قینقاع، بنی نضیر، بنی قریظه و خیبر به نبرد با آنان شتافته و شکست‌های سنگینی بر آنها وارد آورد. یهودیان که با فتنه‌های خود بدانچه می‌خواستند دست نیافتند، و از سوی دیگر قادر به تحریف قرآن کریم نیز نشدند توطئه‌ای دیگر ساخته و اقدام به جعل احادیث نمودند آنان اشخاصی چون کعب‌الاحبار و را مأمور نمودند تا با تظاهر به مسلمانی در میان مسلمانان رخنه نموده و توطئه‌های خود را به اجرا گذارند.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی علیه السلام: مَنْ نَامَ عَنْ عَدُوِّهِ أَنْبَهَتْهُ الْمَكَائِدُ.

امام علی علیه السلام: هر که از دشمن خود غافل شود، حيله های دشمن (وقتی که دیر شده است) او را از غفلت بیدار می کند.

(عیون الحکم: ص ۴۴۱، ح ۷۶۶۸)

آداب زندگی

دشمن شناسی

- اگر ما می خواهیم با خداوند و همچنین امامان معصوم، صادقانه دوست باشیم، دیگر نباید با دشمنان آنها دوست شویم وظیفه ما دشمنی با شیطان و مواداران اوست. اگر ما به دشمنان خدا بخندیم، چگونه می توانیم ادعا کنیم که در دوستی خود با خدا ثابت قدم هستیم؟ ما با صدای بلند به خدای خوب خودمان اعلام می کنیم که: از دشمنان او که مردم را گمراه می کنند، بیزاریم.
- یکی از مستحبات این است که انسان دشمنان خدا و دینش را لعن کند، یعنی از خدا بخواهد که رحمت خود را از سر آنها برداشته و آنها را مبتلا به عذاب کند، ما در زیارت عاشورا قاتلین امام حسین (ع) و فرزندانش را لعن می کنیم.
- سر دسته همه دشمنان خدا شیطان است. شیطان یک دشمن کارگشته و ماهر است که باید از مکر و فریب او به خدا پناه برد. مسلمانان می توانند با آموزش هایی که از اهل بیت علیهم السلام یاد می گیرند به راحتی از پس حيله های شیطان برآیند، به شرطی که خوب گوش کنند و با جدیت به دستور آن بزرگواران عمل کنند.
- در طول تاریخ، جنگهای زیادی بین مسلمانان و کفار رخ داده است. امروز یکی از بزرگترین دشمنان ما آمریکا و اسرائیل است. ملت ایران با پیروی از رهبرشان بارها طعم شکست را به آنها چشانده اند، البته ما هیچوقت نباید دشمن خود را دست کم بگیریم، باید مراقب باشیم تا فریب حيله های او را نخوریم.

اگر درندگان عاقل بودند

میدانید اگر درندگان دارای عقل و اندیشه بودند، در آسیب رساندن به مردم، با همدیگر، هم دست می‌شدند و در اندک مدتی، همه مردم را می‌دریدند و آنها را شکست می‌دادند. اگر شیران و گرگان و پلنگان و خرسان به یاری هم، به مردم هجوم می‌آوردند، چه کسی در برابرشان می‌ایستاد و آنها را دور می‌کرد؟ نمی‌بینی، چگونه این کار بر آنان ممنوع شده است و به جای اینکه مردم از قدرت و آسیب آنها بترسند، آنها هستند که از محل زندگی انسانها دوری می‌کنند و جز هنگام شب، بیرون نمی‌آیند و در آن موقع برای پیدا کردن غذا به جست و جو می‌پردازند.

این حیوانات با وجود ترسناکی و قدرتشان، گویا از انسانها می‌ترسند، که اگر اینطور نبود، به خانه های انسانها هجوم می‌آوردند و زندگی انسانها را نابود می‌کردند.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ (ابراهیم/۴۱)

پروردگارا، روزی که حساب برپا می‌شود، بر من و پدر و مادرم و بر مؤمنان
بخشای.

﴿فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ (آل عمران/۱۹۱)

پس ما را از عذاب آتش جهنم در امان بدار.

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ (بقره/۱۹۴)

و از خدا پروا بدارید و بدانید که خدا با تقوایندگان است.

﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ﴾ (بقره/۱۸۵)

خدا برای شما آسانی می‌خواهد و برای شما دشواری نمی‌خواهد.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

تقوا یعنی انجام کارهایی که خداوند، بر ما واجب نموده است و ترک کارهایی که بر ما حرام است.

شاید تا به حال دیده باشید که ورزشکاران، قبل از فرا رسیدن زمان مسابقه خود را آماده می کنند. سن بلوغ و تکلیف، زمان مسابقه و هنگام نبرد با شیطان است و چه خوب است قبل از آن خودمان را آماده کنیم تا از مبارزه با شیطان و خواهش های بد درونی، سرافراز بیرون بیاییم.

بهترین تمرین و ورزش معنوی، تقواست.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

انگشتان سوخته

شب، طلبه جوانی به نام محمد باقر، در اتاق خود در حوزه علمیه مشغول مطالعه بود، به ناگاه دختری وارد اتاق او شد، در را بست و با انگشت به طلبه بیچاره اشاره کرد که ساکت باشد. دختر گفت: شام چه داری؟؟ طلبه آنچه را که حاضر کرده بود آورد و سپس دختر در گوشه ای از اتاق خوابید و محمد به مطالعه خود ادامه داد. از آن طرف، چون این دختر، شاهزاده بود و بخاطر اختلاف با زنان دیگر، از حرمسرا خارج شده بود، شاه دستور داده بود تا افرادش شهر را بگردند، ولی هر چه گشتند پیدایش نکردند.

صبح که دختر از خواب بیدار شد و از اتاق خارج شد، ماموران شاهزاده خانم را همراه محمد باقر به نزد شاه بردند. شاه عصبانی، پرسید: چرا شب به ما اطلاع ندادی و...؟ محمد باقر گفت: شاهزاده تهدید کرد که اگر به کسی خبر دهم، مرا به دست جلاد خواهد داد. شاه دستور داد که تحقیق شود که آیا این جوان خطائی کرده یا نه؟ و بعد از تحقیق از محمد باقر پرسید چطور توانستی در برابر نفست مقاومت نمائی؟ محمد باقر انگشتان خود را نشان داد و شاه دید که تمام انگشتانش سوخته علت را پرسید طلبه گفت: چون او به خواب رفت نفس اماره مرا وسوسه می نمود هر بار که نفسم وسوسه می کرد یکی از انگشتان را بر روی شعله سوزان شمع می گذاشتم تا طعم آتش جهنم را بچشم و بالاخره از سر شب تا صبح بدین وسیله با نفس مبارزه کردم و به فضل خدا، شیطان نتوانست مرا از راه راست منحرف کند و ایمان و شخصیتم را بسوزاند.

شاه عباس از تقوا و پرهیز کاری او خوشش آمد و دستور داد همین شاهزاده را به عقد میر محمد باقر در آوردند و به او لقب میرداماد داد و امروزه تمام دوستداران علم از وی به عظمت و نیکی یاد کرده و نام و یادش را گرامی می دارند. از مهمترین شاگردان وی می توان به ملاصدرا اشاره نمود.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی علیه السلام: التَّقْوَى حِصْنُ الْمُؤْمِنِ.

امام علی علیه السلام: تقوی دژ مؤمن است.

(غرر الحکم: ص ۵۶، ح ۱۰۸۸)

آداب زندگی

احکام پنج‌گانه

۱. تمام کارهایی که ما انسان‌ها با اختیار خود مان انجام می‌دهیم، از نظر دین اسلام حکم معینی دارد و آن پنج صورت است:
۱. واجب: آن دسته کارهایی است که حتماً باید انجام دهیم؛ مانند نماز خواندن و روزه گرفتن در ماه رمضان.
۲. حرام: به کارهایی می‌گویند که نباید آنها را انجام دهیم، مانند دروغ گفتن، اذیت کردن دیگران و تهمت زدن.
۳. مُستحب: به کارهایی می‌گویند که انجام دادن آن بهتر است؛ مانند مسواک کردن و گفتن «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» در ابتدای غذا و «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» در پایان آن.
۴. مکروه: کارهایی است که از نظر دین اسلام، انجام ندادن آنها بهتر است؛ مانند خوردن غذای داغ و فوت کردن به غذا.
۵. مباح: کارهایی است که مردم بسیار انجام می‌دهند و از نظر اسلام، انجام دادن و انجام ندادن آن یکسان و مساوی است؛ مانند راه رفتن، نشستن و مسافرت رفتن. اگر کارهای واجب را انجام دهیم و از کارهای حرام دوری کنیم، خداوند مهربان ما را دوست می‌دارد و در این جهان یا جهان دیگر به ما پاداش می‌دهد. انسان‌های خوب و درستکار کسانی هستند که واجب را انجام می‌دهند و از کار زشت و حرام پرهیز می‌کنند. پس سعی کنیم احکام و دستورات دین را یاد بگیریم تا کارهای واجب و حرام را به خوبی بشناسیم و به آنها عمل کنیم.

صورت چارپایان

بچه ها! آیا تا به حال به چهره چارپایان دقت کرده اید که چگونه است؟ اگر دقت کنید، خواهید دید که چشمها خیره و در جلو صورت قرار گرفته اند، خوب علت این است که حیوان جلوی پای خود را ببیند و به دیواری نخورد و در گودالی نیفتد.

وقتی به دهان او دقت کنیم، می بینیم که در پایین ترین نقطه صورت قرار گرفته و مثل انسان نیست که بالای چانه باشد، چون در آن صورت حیوان نمی تواند از روی زمین چیزی را با دهان بردارد. ببینید که انسان با دهانش چیزی را از روی زمین بر نمی دارد تا بخورد، بلکه با دستش این کار را میکند.

فکر میکنید چرا انسان در این کار شبیه حیوان نیست؟

در جواب باید گفت که این به خاطر احترامی است که خداوند برای انسان قرار داده است و او را از سایر حیوانات برتری داده است. چون حیوان برای برداشتن علف دست ندارد، دهانش در قسمت پایین صورت قرار گرفته تا با آن علف را بردارد و به دندان بگیرد، و پوزه ای دراز، او را در خوردن غذاهای دور و نزدیک کمک می کند.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾ (اسراء/ ۳۴)

و به پیمان [خود] وفا کنید، زیرا که از پیمان پرشش خواهد شد.

﴿وَلَا تَسْتَوِی الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ (فصلت/ ۳۴)

و نیکی با بدی یکسان نیست. [بدی را] به آنچه خود بهتر است دفع کن.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾ (مائده/ ۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به قراردادهای [خود] وفا کنید.

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا﴾ (انفال/ ۴۶)

و (فرمان) خدا و پیامبرش را اطاعت نمایید و نزاع (و کشمکش) نکنید، تا سست نشوید.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

.....

.....

واژگان

.....

نکته ها و گفته ها

وفای به عهد فرمان خداوند است، بنابراین باید به عهد و پیمان‌ها وفادار باشیم.

از نشانه‌های دوست خوب وفای به وعده است.

دیگر اینکه وفای به وعده نشانه شخصیت انسان است. آدمهایی که همیشه به وعده‌هایشان عمل نمی‌کنند قابل اعتماد و مسئولیت پذیر نیستند.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

وعدہ

حضرت محمد ﷺ قبل از آنکه به مقام نبوت برسند، مدتی چوپانی می‌کردند. عمار یاسر با حضرت قرار گذاشتند تا فردای آن روز، گوسفندان خود را به بیابان فح که علفزار بود، ببرند.

پیامبر ﷺ فردای آن روز گوسفندان خود را به سوی بیابان فح روانه کرد، ولی عمار دیرتر آمد. عمار می‌گوید: وقتی گوسفندانم را به بیابان فح رساندم، دیدم پیامبر ﷺ جلو گوسفندان خود ایستاده و آنها را از چریدن در آن علفزار، باز می‌دارد.

گفتم: چرا آنها را باز می‌داری؟

فرمود: من با تو وعده کردم که با هم گوسفندان را به این علفزار بیاوریم، از این رو روا ندانستم که قبل از تو، گوسفندانم در این علفزار بچرند.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی علیه السلام: الْوَفَاءُ حِصْنُ السُّودَدِ.

امام علی علیه السلام: وفاداری دژ نگهدارنده سروری است.

(تصنیف غرر الحکم: ص ۲۵۱)

آداب زندگی

نذر

عهد دو قسم است برخی اوقات با مردم عهد می بندیم و برخی اوقات با خدا عهد می بندیم در این صورت نام عهدمان نذر است.

۱. نذر آن است که انسان متعهد شود کار خیری را برای خدا بجا آورد یا کاری که انجام ندادن آن بهتر است برای خدا ترک کند.

۲. در نذر باید جملاتی که به عنوان صیغه نذر، معروف است خوانده شود و لازم نیست انسان آن را به عربی خواند، پس اگر بگوید: «چنانچه مریض من خوب شود برای خدا بر من است که هزار ریال به فقیر بدهم» نذر او صحیح است.

۳. اگر نذر کند که به فقیر معینی صدقه بدهد، نمی تواند آن را به فقیر دیگری بدهد.

۴. اگر نذر کند به زیارت یکی از امامان علیهم السلام برود، چنانچه به زیارت امام دیگر برود، کافی نیست و چنانچه به واسطه عذر نتواند آن امام را زیارت کند، چیزی بر او واجب نیست.

دُم حیوانات

بچه ها شاید خنده دار باشد، ولی می شود از دُم حیوان و منفعتی که در آن است، عبرت گرفت.

حیوان با حرکت دادن دم و چرخاندن آن به راست و چپ استراحت میکند. بی شک چون بدن حیوان روی چهار پا قرار گرفته و دو پای جلو وزن بدن را تحمل می کنند در نتیجه فرصت حرکت و بالا و پایین شدن ندارند. در این میان حرکت دادن دم، مایه آسودن و آرامش یافتن حیوان است.

در وجود دُم، فایده های دیگری هم هست که هنگام احتیاج به آن، شناخته میشوند. مثلا وقتی حیوان در گِل و لای فرو میرود، برای نجات حیوان زبان بسته، هیچ وسیله ای بهتر و مطمئن تر از دم آن وجود ندارد که آن را می گیرند و او را بیرون می کشند.

تعجب نکنید، بله دم او آنقدر محکم هست که بتوان با آن حیوان را بلند کرد، حتی اگر حیوان سنگینی باشد. موهای دم حیوان هم برای مردم سودهای فراوان دارد که در احتیاجات خود از آن استفاده می کنند.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ (احزاب/۶)

و خویشاوندان [طبق] کتاب خدا، بعضی [نسبت] به بعضی اولویت دارند.

﴿وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا﴾ (نساء/۱۰۵)

و هرگز مدافع خیانت کاران مباش.

﴿وَمَنْ أَضَدُّكَ مِنَ اللَّهِ قِيلًا﴾ (نساء/۱۲۲)

و کیست که در گفتار از خدا راستگوتر باشد؟

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ﴾ (نساء/۱)

و از خدایی که به [نام] او از همدیگر درخواست می‌کنید پروا نمایید و (از قطع رابطه با) خویشاوندان خود، پرهیز کنید!

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

صله رحم یعنی برقراری ارتباط و رفت و آمد با اقوام و خویشاوند. صله رحم عمر را زیاد و فقر را دور می کند. بهترین قدم ها، قدمی است که برای صله رحم و دیدار اقوام برداشته می شود.

در روایت آمده است: «صله رحم به جا آورید اگر چه یکسال راه بروید.»

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

پیوند

حسین پسر عموی امام صادق علیه السلام از افراد شجاع و پر صلابت بود به طوری که به او نیزه‌ی خاندان ابوطالب می گفتند.

او در ماجرای قیام نواده‌ی امام حسن علیه السلام بر ضد منصور دوانیقی خلیفه عباسی پرچمدار بود، و بر سر همین موضوع با امام صادق علیه السلام کدورتی داشت، به حدی که یکبار با کارد به امام حمله کرد تا آن حضرت را بکشد.

(سالمه) یکی از کنیزهای امام می گوید: در آن هنگام که امام در بستر شهادت قرار گرفت، در بالینش بودم و پرستاری می کردم، بی هوش شد، وقتی که به هوش آمد، به من فرمود: هفتاد دینار به حسین بدهید (پسر عموی امام صادق علیه السلام) و فلان مقدار و فلان مقدار به افراد دیگر بپردازید.

عرض کردم: آیا به مردی که با کارد به شما حمله کرد، و می‌خواست شما را بکشد هفتاد دینار بدهیم؟

فرمود: آیا نمی خواهی مشمول این آیه باشم که خداوند می فرماید: «آنها که پیوندهائی که خداوند به آنها امر کرده است برقرار می دارند و از پروردگارشان می ترسند و از بدی حساب بیم دارند... دارای عاقبت نیک در سرای آخرت خواهند بود.»

سپس فرمود: آری ای سالمه! خداوند بهشت را آفرید و پاکیزه و خوشبو ساخت به طوری که بوی خوش آن از فاصلهی مسیر دو هزار سال راه به مشام می رسد، ولی این بوی خوش به مشام قطع کننده پیوند خویشاوندی و عاق والدین نمی‌رسد.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: صَلَّةُ الرَّحِمِ تُهَوِّنُ الْحِسَابَ، وَتَقْيِي مِيتَةَ السَّوْءِ.

رسول خدا ﷺ: صلہ رحم حساب قیامت را آسان می کند و از مرگ بد نکه می دارد.

(امالی، طوسی، مجلس هفدهم)

آداب زندگی

- یک مسلمان باید با خویشاوندان خود مانند پدر و مادر، برادر و خواهر عمو و دایی خاله و عمه و فرزندان آنها ارتباط داشته باشد و اگر طوری با آنها رفتار کند که مردم بگویند با آنها قطع رابطه کرده است قطع رحم محسوب می شود.

- چند نکته:

۱. حداقل ارتباط این است که با اقوام سلام و احوالپرسی کند.
۲. صلہ رحم فقط رفت و آمد نیست، بلکه احسان به آنها، سلام و احوالپرسی نمودن یا پیامک هم صلہ رحم به حساب می آید.
۳. صلہ رحم نباید موجب گناه و معصیت خداوند شود مثلاً اگر خویشاوندان حدود شرعی حجاب و نگاه را رعایت نکنند یا انسان را مجبور به گناه کنند و ارتباط با آنها باعث به گناه افتادن انسان شود باید به مقداری که دچار معصیت نمی شویم اکتفا کنیم مثلاً فقط تلفنی ارتباط داشته باشیم.

شتر گاو پلنگ

بچه ها در خلقت زرافه و تفاوتها و شباهت اعضای بدنش با حیوانات دیگر دقت کنید.

سر زرافه به سر اسب شبیه است، گردنش به گردن شتر، سُم هایش به سُم های گاو و پوستش به پوست پلنگ شبیه است.

مردم فکر می کنند که زرافه از ترکیب چند حیوان درست شده است. اما این حرف به خاطر آگاهی کم ما از کارهای خداست. این نشانه قدرت خداست که نشان می دهد، به هر کاری تواناست و می تواند هر عضوی از یک حیوان را با حیوان دیگر ترکیب کند یا عضوی را از او کم کند.

آیا تا حالا درباره گردن بلند و دراز زرافه فکر کرده اید؟ گردن بلند زرافه به خاطر این است که دهانش به شاخ و برگ بلند درختان محل زندگی اش برسد و بتواند از شاخ و برگ و میوه های آنها تغذیه نماید.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾

(بقره/ ۱۲۴)

و چون ابراهیم را پروردگارش با کلماتی بیازمود، و وی آن همه را به انجام رسانید، [خدا به او] فرمود: «من تو را پیشوای مردم قرار دادم».

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾ (مومنون/ ۱۱۵)

آیا پنداشتید که شما را بیهوده آفریده‌ایم و اینکه شما به سوی ما بازگردانیده نمی‌شوید؟

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلُهَا﴾

(انعام/ ۱۶۰)

هر کس کار نیکی بیاورد، ده برابر آن [پاداش] خواهد داشت، و هر کس کار بدی بیاورد، جز مانند آن جزا نیابد.

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾ (حجرات/ ۱۰)

همانا مؤمنان با هم برادرند، پس میان برادرانتان سازش دهید.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

در قرآن آیه‌های زیادی وجود دارد که از ما سؤال می‌کند که آیا آدم‌های خوب و بد با هم مساوی هستند؟ آیا هیچ تفاوتی نخواهند داشت؟ در این دنیا بعضی از مردم با ایمان و درستکارند و گروهی هم کافر و بدکارند. اگر قرار باشد با مردن، همه انسان‌ها نابود بشوند و همه چیز تمام بشود و حساب و کتابی نباشد چه اتفاقی می‌افتد؟ آن وقت آدم‌های جنایت‌کار و بدکار به سزای اعمال ننگین خود نمی‌رسند در این دنیا که خیلی کم اتفاق می‌افتد آدم‌های بد به سزای کار خود برسند، تازه اگر هم مجازات شوند، مجازات و تنبیه به اندازه گناهشان نیست؛ پس بر اساس عدالت و حکمت خداوند می‌گوییم قیامت و معادی خواهد بود.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

همراه قیامت

پیامبرگرامی اسلام صلی الله علیه و آله به جایی می‌رفتند، در راه شنیدند مردی با صدای بلند

می‌گوید: ای محمد صلی الله علیه و آله. پیامبر صلی الله علیه و آله نیز با صدای بلند فرمودند: چه می‌گویی؟

او گفت: روز قیامت چه وقت است؟

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: برای آن روز چه آماده کرده‌ای؟

او گفت: دوستی خدا و رسولش.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: تو با کسی هستی که دوستش داری.

رنگ و درنگ

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی علیه السلام: مَنْ أَكْثَرَ مِنْ ذِكْرِ الْآخِرَةِ قَلَّتْ مَعْصِيَتُهُ.

امام علی علیه السلام: هر کس که زیاد به یاد آخرت باشد، کمتر گناه می‌کند.

(شرح خوانساری بر غرر: ج ۷، ص ۶)

آداب زندگی

- خوب نیست انسان مرگ را از خودش خیلی دور بداند، مستحب است انسان زیاد به یاد مرگ باشد، اما مکروه است که آرزوی مرگ کند، حتی اگر در سختی و مشکلات فراوانی گیر افتاده باشد. امامان به ما یاد داده اند که دعا کنیم، خدا به ما طول عمر بدهد، تا توشه بیشتری برای آخرتمان جمع کنیم.

- خودکشی از گناهان کبیره است.

شهادت در راه خدا و اسلام از بهترین مرگهاست. دعای بسیاری از انسانهای مؤمن و خوب این است که مرگ آنها شهادت در راه خدا باشد.

- اگر کسی احساس کرد که در حال مرگ است این کارها را باید انجام دهد: - اگر تا آن موقع از گناهانش توبه نکرده، سریع توبه کند تا بلکه خدای متعال به واسطه رحمتش او را ببخشد.

- اگر حق الناس به گردن دارد همه را پرداخت کند و اگر دسترسی ندارد وصیت کند تا از اموالش پرداخت کنند.

- اگر نماز و روزه قضا دارد و تا آن موقع انجام نداده واجب است وصیت کند تا از طرف او انجام دهند.

- مستحب است انسان کفنش را آماده کند و در خانه اش بگذارد. در حدیث آمده است: هر گاه به کفنش نگاه کند برای او اجر در نظر می‌گیرند.

$$\begin{aligned}1 \times 9 + 2 &= 11 \\12 \times 9 + 3 &= 111 \\123 \times 9 + 4 &= 1111 \\1234 \times 9 + 5 &= 11111 \\12345 \times 9 + 6 &= 111111 \\123456 \times 9 + 7 &= 1111111 \\1234567 \times 9 + 8 &= 11111111 \\12345678 \times 9 + 9 &= 111111111 \\123456789 \times 9 + 10 &= 1111111111\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}1 \times 1 &= 1 \\11 \times 11 &= 121 \\111 \times 111 &= 12321 \\1111 \times 1111 &= 1234321 \\11111 \times 11111 &= 123454321 \\111111 \times 111111 &= 12345654321 \\1111111 \times 1111111 &= 1234567654321 \\11111111 \times 11111111 &= 123456787654321 \\111111111 \times 111111111 &= 12345678987654321\end{aligned}$$

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ (غافر/۶۰)

و پروردگارتان فرمود: مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم.

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾

(احزاب/۲۱)

قطعاً برای شما در [اقتدا به] رسول خدا سرمشقی نیکوست: برای آن کس که به خدا و روز بازپسین امید دارد و خدا را فراوان یاد می‌کند.

﴿لَن تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾

(آل عمران/۹۲)

هرگز به نیکوکاری نخواهید رسید تا از آنچه دوست دارید انفاق کنید و از هر چه انفاق کنید قطعاً خدا بدان داناست.

﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ (آل عمران/۱۸۹)

و خداوند بر هر چیزی تواناست.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

هممی ما انسان ها در پیمودن مسیر زندگی نیازمند الگو هستیم و قرآن برای

مؤمنان الگو معرفی کرده است، با این الگو چقدر آشنا هستیم؟

انسان هایی می توانند برای دیگران الگو باشند که مسیر صحیح بندگی خدا و

رسیدن به بهشت را به ما نشان دهند؛ مانند پیامبران، امامان و شهدای راه

حق و از این میان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مانند خورشیدی می درخشند.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

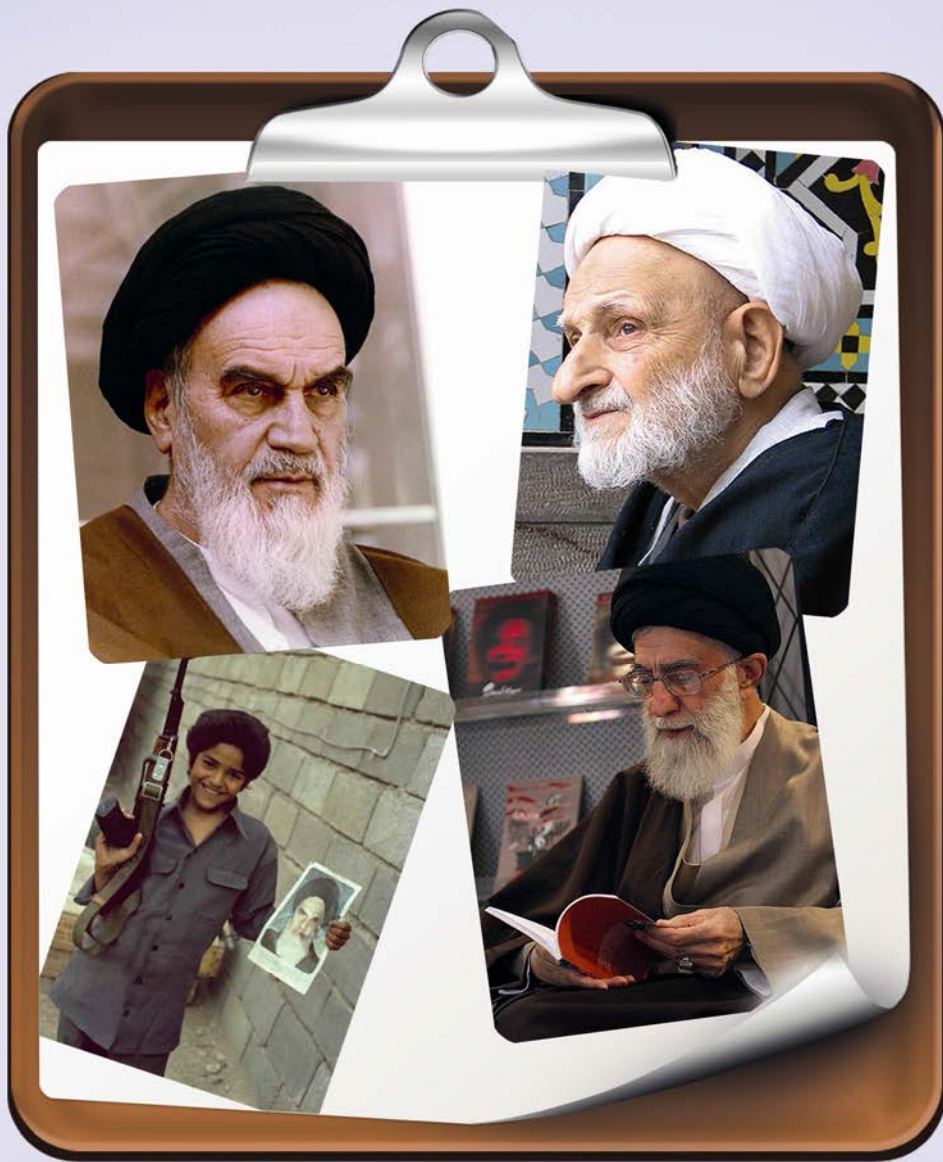
صدای گریه

مسئول حفاظت خانه یکی از ماموران رژیم پهلوی بود. محل ماموریتش هم نزدیک خانه استاد مطهری مشکوک شده بود که چرا هر شب در یک ساعت معین چراغ اتاق استاد روشن می شود. اوضاع را دقیقاً زیر نظر گرفت و آرام آرام آمد پشت پنجره. آن چیزی که فکر می کرد نبود .

صدا نه صدای تایپ اعلامیه‌های آیت الله خمینی بود، نه صدای جلسات سری، صدای گریه و مناجات بود.

دلش نیامد از کنار پنجره برود. کم کم چشمانش خیس شد. چند روز بعد آمد برای توبه.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال رسول الله ﷺ: العلماءُ ورثةُ الأنبياء، يُحبُّهم أهلُ السَّماءِ.

رسول خدا ﷺ: علماء و ارثان پیامبرانند، اهل آسمان ایشان را دوست می‌دارند.

(کنز العمال: ۲۸۶۷۹)

آداب زندگی

اجتهاد و تقلید

- در زمان پیامبر ﷺ و امامان علیهم السلام، مردم مسائل دینی و احکام شرعی خود را از معصومین علیهم السلام، یا افرادی که آنها مشخص می‌کردند، فرا می‌گرفتند، ولی با شروع عصر غیبت امام زمان علیهم السلام مردم نمی‌توانستند به صورت مستقیم احکام الهی را از معصوم علیهم السلام دریافت کرده و به آن عمل کنند، در نتیجه برای فهم دین و فرا گرفتن احکام دینی به سراغ عالمان «دین‌شناس» می‌روند.

مجتهد و فقیه

- شخصی که با بهره‌گیری از علوم و دانشهای لازم به حدی رسیده که می‌تواند وظایف و تکالیف دینی را از منابع آن استخراج نماید، «مجتهد» و «فقیه» نامیده می‌شود.

مرجع تقلید را از سه راه می‌توان شناخت:

۱. خود انسان یقین کند، مثلاً خودش از عالمان دینی باشد و بتواند مرجع تقلید را شناسایی کند.

۲. دو نفر عادل از عالمان علوم دینی که قدرت تشخیص مجتهد و اعلم را دارند مرجع تقلید را معرفی کنند، به شرط آن که دو عالم عادل دیگری با گفته آنان مخالفت نکنند.

۳. گروهی از عالمان علوم دینی که قدرت تشخیص مجتهد و اعلم را دارند و از گفته آنان اطمینان پیدا می‌شود مرجع تقلید را معرفی کنند.

دانستنیهای فضایی

آیا می‌دانستید نور میتواند دور کره ی زمین (خط استوا) را ۷.۵ بار در ۱ ثانیه طی کند.

مدت صد هزار سال نوری طول می کشد تا پرتو نور از یک سر کهکشان راه شیری به سر دیگر آن برسد. بنابراین پهنای این کهکشان صد هزار سال نوری است.

اگر با اتومبیل و با بالاترین سرعت به سوی خورشید حرکت کنید، صدسال طول می کشد تا به آن برسید.

آیا میدانید کهکشان راه شیری ، کهکشانی مارپیچی است که شامل حدود صد میلیارد ستاره است.

خورشید حدود پنج میلیارد سال پیش متولد شده است. این ستاره در هر ثانیه، چهار میلیون تن سوخت مصرف میکند، با این حال آنقدر حجیم و غول پیکر است که تا پنج میلیارد سال دیگر برای ادامه تابش خود سوخت کافی خواهد داشت.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (هود/۱۲۳)

و نهان آسمانها و زمین از آن خداست.

﴿وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا يُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ﴾

(حجرات/۱۲)

و بعضی از شما غیبت بعضی نکند، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده‌اش را بخورد؟ از آن کراهت دارید.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ﴾ (حجرات/۱۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از بسیاری از گمانها پرهیزید که پاره‌ای از گمانها گناه است.

﴿الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ (زخرف/۶۷)

در روز قیامت، دوستان دشمن یکدیگر می‌شوند، مگر افراد با تقوا.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

مردم با ایمان برادر و هم خون یکدیگرند و غیبت و بدگویی از مؤمن حرام است.

شخصی که مورد غیبت قرار می‌گیرد، چون در آنجا حضور ندارد مانند برادری است که مرده است و غیبت کننده مانند کسی است که گوشت برادر مرده خود را می‌خورد؛ این کار چقدر زشت و قبیح است.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

غیبت ممنوع

پاک کن از غیبت مردم دهان خویش
ای که از مسواک مردم می کنی دندان سفید
از مسائلی که تمام دوستان امام خمینی رحمته الله بر آن اتفاق نظر داشتند، این بود
که به هیچ وجه غیبت نمی کردند. از همان ایام جوانی هم در هر مجلسی
نشسته بودند به هیچ وجه به هیچ کس اجازه نمی دادند غیبت کند و اگر
کسی صحبت می کرد و می خواست شروع به غیبت کند، فوراً ایشان مطلب
را بر می گردانند و رشته سخن را تغییر می دادند.

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Four horizontal lines for writing the message.

کلام نور

قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: تَرَكُ الْغِيْبَةَ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ عَشْرَةِ آلَافِ رُكْعَةٍ تَطَوُّعاً

رسول خدا ﷺ: غیبت نکردن نزد خداوند عزوجل، محبوبتر از ده هزار رکعت نماز مستحبی است.

(مستدرک: ج ۹، ص ۱۱۳)

آداب زندگی

غیبت از گناهان دیگری است که بعضی‌ها با زبان انجام می‌دهند.

«غیبت»: پشت سر کسی حرف زدن است. وقتی یکی از دوستانمان پیش

ما نیست و ما درباره او سخنی بگوییم که اگر او بشنود ناراحت

می‌شود، این کار را «غیبت» می‌گویند؛ مثلاً بگوییم: «امروز معلم از او

درس پرسید و او بلد نبود»

آیا میدانید حیوانات مخفیانه می میرند؟

امام صادق علیه السلام به یکی از اصحاب خود به نام مفضل فرمودند: ای مفضل! به خصلت شگفتی که در طبیعت چارپایان نهاده شده، بیندیش. آنها وقتی می میرند خودشان، خودشان را پنهان میکنند، مثل انسانها که مردگان خود را دفن میکنند. اگر چنین نیست پس لاشه این همه حیوانات و درندگان و مانند آنها کجاست که به چشم نمی آید؟ در حالیکه تعداد این حیوانات کم نیست؟ بلکه اگر کسی بگوید تعداد آنها از افراد انسانها بیشتر است، راست گفته است.

گواه این مطلب، گله های پرتعداد آهو و گاو وحشی و گور خر و بز کوهی و گوزن و انواع گوناگون حیوانات وحشی و درندگانی چون شیر و کفتار و گرگ و پلنگ و گونه های متفاوت حیوانات گرنده و حشرات و مورچگان و دسته دسته کلاغان و غازها و دُرناها و کبوتران و پرندگان وحشی که در کوه ها و بیابانها مشاهده می کنی است.

با این همه جز یکی دو مورد که صید صیاد شده یا درنده ای شکارشان کرده، لاشه و مرده ای از آنها دیده نمیشود. این حیوانات، وقتی مرگ را احساس میکنند، خود را در جای پنهانی، مخفی میسازند و همان جا می میرند. اگر اینگونه نبود، صحراها پر می شد از لاشه های حیوانات و هوا متعفن می گشت و بیماری های گوناگون و وبا پدید می آمد.

بچه ها پس بیخود نیست که انسان هم مرده های خود را دفن می کند.

میدانید انسان این کار را از کدام حیوان آموخته است؟

بله، او این کار را از کلاغ آموخت. قابیل وقتی برادر خود را کشت نمود، دانست با جسد برادر خود چکار کند! ناگهان کلاغی را دید که خاکهای زمین را می کند و کلاغ مرده ای را در آن دفن کرد. به این ترتیب انسان نیز فهمید که باید مرده های خود را دفن کند.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ (عنکبوت/۴۵)
همانا نماز از کار زشت و ناپسند بازمی‌دارد.

﴿وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ (نساء/۸۷)
و راست‌گوتر از خدا در سخن کیست؟

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ (احزاب/۵۶)
خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می‌فرستند. ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر او درود فرستید و به فرمانش بخوبی گردن نهید.

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ (ق/۳۸)
و قطعا ما، آسمانها و زمین و آنچه در میانشان است را در شش روز آفریدیم.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

صلوات یکی از اذکار مهم مسلمانان است

یکی از وظیفه های دینی ما مسلمانان این است که بر پیامبر صلی الله علیه و آله و آل او صلوات بفرستیم.

یعنی باید علاقه قلبی خودمان به پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام را با زبان آشکار کنیم.

از پیامبر صلی الله علیه و آله پرسیدند چگونه صلوات بفرستیم فرمود: بگویید
اللهم صلّ علی محمد و آل محمد؛

خداوند و فرشتگان بر مؤمنان واقعی هم درود می فرستند.
پس ما حالا همه با هم با تمام وجودمان بر محمد و آل او صلوات می فرستیم.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

شیرینی عسل

روزی پیامبر ﷺ در نخلستان نشسته بود و امیر المومنین علیه السلام در خدمت آن جناب بود. ناگاه زنبور عسلی به نزد آن حضرت آمد و برگرد آن حضرت می گردید.

پیامبر ﷺ به امیر المومنین علیه السلام فرمود: این زنبور می خواهد که ما را مهمان کند؛ می گوید: قدری عسل در فلان مکان گذاشته ام. امیر المومنین علیه السلام را بفرست تا آن را بیاورد.

حضرت رفت، و آن عسل را آورد و نزد پیامبر صلی الله علیه و آله قرار داد. پیامبر صلی الله علیه و آله از آن زنبور پرسید که: غذای شما شکوفه ی تلخ است. این شکوفه تلخ چگونه در درون شما شیرین می گردد؟

زنبور عرض کرد: چون شکوفه در درون ما در می آید، به ما الهام می شود که سه نوبت بر شما صلوات بفرستیم و به برکت آن صلوات شکوفه ی تلخ در درون ما شیرین می شود.

رنگ و درنگ

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال علی علیه السلام: عَلَیْكَ بِذِكْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ نُورُ الْقَلْبِ.

امام علی علیه السلام بر تو باد به ذکر خدا که روشنایی دلهاست.

(غرر الحکم: ص ۴۴۳، ح ۲۳)

آداب زندگی

تعقیب نماز

بہتر است انسان بعد از نماز، مدتی بنشیند و مشغول ذکر و خواندن دعا و قرآن شود. این کار را «تعقیب نماز» می‌گویند. لازم نیست دعاها را به عربی بخواند. از بہترین تعقیب‌ها برای ہمہ نمازها، این کلمات است: «اللَّهُ أَكْبَرُ» ۳۴ مرتبہ، «الْحَمْدُ لِلَّهِ» ۳۳ مرتبہ و «سُبْحَانَ اللَّهِ» ۳۳ مرتبہ. این کلمات را پیامبر اسلام صلی اللہ علیہ وسلم بہ دخترش حضرت زہرا علیہا السلام موختند کہ بہ «تسبیحات حضرت زہرا علیہا السلام معروف است. ہم چنین مستحب است بعد از نماز، سجدہ شکر بجا آوریم؛ یعنی برای شکر نعمتہای پروردگار، بہ سجدہ رفتہ، صد مرتبہ یا سہ مرتبہ یا یک مرتبہ بگوییم: «شُکراً لِلَّهِ».

مورچه ها

شخصی به نام مفضل از امام صادق علیه السلام پرسید: ای مولای من، شما درباره حیوانات، برای من مطالبی فرمودید که مایه عبرت پندآموزان است. اکنون از شگفتی های وجود در مورچه ها، برایم بگویید.

امام صادق علیه السلام به او فرمود: ای مفضل! به جثه ناچیز و کوچک مورچه نگاه کن، آیا در آنچه سود و مصلحت او است، نقص و کمبودی مشاهده می کنی؟ به کار مورچه ها و بسیج شدن شان برای جمع آوری و تدارک غذا بیندیش! می بینی که وقتی گروهی از آنها دانه ای را به لانه می برند، مانند عده ای از مردم هستند که غذا یا چیز دیگری را جابه جا می کنند.

بلکه مورچه در این کار سعی و تلاش و جدیتی دارد که مردم ندارند. نمی بینی آنها همچون انسان ها که همکاری می کنند و عملی انجام می دهند، در بردن دانه و غذا به لانه ها به هم کمک می کنند. عده ای دانه ها را نگه می دارند و عده ای آن را قطعه قطعه می کنند تا سبز نشود و زحمت و زندگی شان تباه نگردد.

آیا میدانی اگر دانه ها مرطوب شوند، آنها را بیرون می آورند و پخش می کنند تا خشکند؟!

مورچه ها لانه های خود را جز در جای بلند نمی سازند تا از دسترس سیل دور باشند و غرق نشوند. تمام این اعمال، بدون عقل و اندیشه، از آنها صادر می شود و برآمده از غریزه و طبیعتی است که خداوند طبق آن، آنها را آفریده است.

این لطفی است که خدای متعال در حق مورچه نموده است.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ﴾ (هود/۹۰)

و از پروردگار خود آمرزش بخواهید، سپس به درگاه او توبه کنید که پروردگار من مهربان و دوستدار [بندگان] است.

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ (بقره/۲۰۱)

«پروردگارا! در این دنیا به ما نیکی و در آخرت [انیز] نیکی عطا کن، و ما را از عذاب آتش [دور] نگه دار».

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ (نساء/۴۸)

مسلماً خدا، این را که به او شرک ورزیده شود نمی‌بخشاید و غیر از آن را برای هر که بخواهد می‌بخشاید.

﴿وَ أَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ﴾ (بقره/۱۸۴)

و روزه گرفتن برای شما بهتر است.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

اگر انسان از گناهی که کرده است پشیمان شود و دیگر نخواهد آن را انجام دهد به این حالت «توبه» می گویند. توبه فرمان خداوند است و بر همه واجب است از گناهان خود توبه کنند. خداوند نه تنها توبه پذیر است بلکه توبه کنندگان را دوست دارد و اگر استغفارکنیم خداوند توبه ما را خواهد پذیرفت. بچه ها! این طلب آمرزش مقدمه بازگشت به راه حق می شود. البته توبه باید با عمل نیک و جبران گناهان همراه باشد. پس دستهایمان را به دعا بلند می کنیم و به خداوند می گوییم خداوند ما از گناهانمان پشیمانیم و به درگاه تو توبه می کنیم، به حق محمد و آل او توبه ما را بپذیر.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

راهزن معروف توبه میکند!

فُضیل بن عیاض در ابتدای زندگی خود یکی از راهزنان مشهور در نواحی سرخس و ابیورد بود، مدتی از عمر خود را به اینکار گذرانیده و در سرقت شهرتی یافت. شبی از دیواری بالا رفت. در این هنگام صدای شخصی را شنید که آیه ای از قرآن را تلاوت می‌کرد: ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ﴾ (آیا آن هنگام نرسیده است که مومنین خشوع پیدا نمایند و در مقابل ذکر خدا قلبهایشان خاضع شود؟!)، فُضیل از نیمه راه دیوار فرود آمد این آیه چنان در قلب او اثر گذاشت که زندگیش را دگرگون کرد، با کمال اخلاص و صفای دل گفت (پروردگارا چرا! نزدیک شده و هنگام خشوع رسیده است). فُضیل از صمیم قلب به سوی خدا بازگشت، آن شب را پناه به خرابه ای برد در همان خرابه عده ای نشسته با هم صحبت می‌کردند. آنها مسافرینی بودند که در آن خرابه بار انداخته و اکنون در فکر کوچ و حرکت بودند. با یکدیگر می‌گفتند: از شر فُضیل چگونه خلاص شویم! قطعاً در این موقع شب بر سر راه ما کمین کرده تا دستبرد بزند. از شنیدن گفتگوی کاروانیان فُضیل بیشتر متأثر شد که چقدر من بدبختم پیوسته خاطر آسوده‌ی خانواده‌هایی را به تشویش انداخته آنها را از طرف خود نگران می‌کنم. از جای حرکت کرد، خود را به کاروانیان معرفی نمود گفت: آسوده باشید دیگر کاروانی از دست من ناراحت نخواهد شد.

(روضات الجنات، ج ۴، ص ۲۳۳)

رنگ و درنگ

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Four horizontal lines for writing the answer.

کلام نور

قال الصادق عليه السلام: وَالتَّوْبَةُ حَسَنَةٌ وَهِيَ مِنَ الشَّابِّ أَحْسَنُ

امام صادق عليه السلام: توبه کردن زیباست و توبه‌ی جوان زیباتر است

إرشاد القلوب / ج ۱ ص: ۱۸۷

آداب زندگی

توبه

- توبه یعنی پشیمانی از گناه و ترک کردن آن.
- بعضی از علما می‌گویند: شخص گناهکار برای انجام توبه باید علاوه بر پشیمانی و ترک آن گناه یک تصمیم هم بگیرد، تصمیم بر اینکه دیگر آن گناه را انجام ندهد.
- اگر خدای ناکرده مرتکب گناهی شدیم و پس از آن دیدیم که در دلمان پشیمان هستیم نشانه بسیار خوبی است، معلوم است خدا هنوز ما را دوست دارد، پس بهتر است از او کمک بخواهیم و با توسل به اهل بیت علیهم السلام تصمیم بگیریم دیگر مرتکب آن گناه نشویم.
- برای توبه کردن لازم نیست کلمه یا ذکر خاصی بگوئیم، پشیمانی و تصمیم کافی است، البته خوب است استغفر الله گفته شود استغفر الله یعنی از خدا می‌خواهم مرا ببخشد.
- همانطور که نماز و روزه و زکات و خمس و حج از واجبات هستند توبه هم یکی از واجبات است.
- نباید خیال کنیم توبه مستحب است، بنابراین باید فوراً پس از هر گناهی توبه کنیم. اگر توبه را به تأخیر نیندازیم، فرشته‌ای که اعمال زشت ما را می‌نویسد، آن عمل را در کارنامه ما ثبت نمی‌کند. هیچوقت از توبه کردن خسته نشویم، حتی اگر خدای نکرده گناهان زیاد باشد. شیطان تلاش می‌کند تا با فریب به ما بگوید: توبه‌های شما فایده‌ای ندارد. اما دین اسلام به ما یاد داده به بخشش خدا امیدوار باشیم. اگر گناهان خیلی زیاد شود باعث می‌شود انسان دیگر حال توبه کردن نداشته باشد. پس مراقب خودمان باشیم.

شگفتی‌های آفرینش

مغز گردو شبیه مغز انسان هست. نیم کره راست و نیم کره چپ. قسمت بالای مغز و پایین مغز. حتی چین خوردگی‌های و پیچیدگی‌های آن هم شبیه نئو کورتکس می‌باشد. در حال حاضر میدانیم که گردو ۳۶ مرتبه نوروهای پیام رسان به مغز را گسترش میدهد.

تا حالا به لوبیا قرمز دقت کرده‌اید؟ درست است... شبیه کلیه انسان است. تحقیقات نشان داده که لوبیای قرمز در بهبود عملکرد کلیه نقش بسزایی دارد.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ﴾ (هود/ ۹۰)

و از پروردگار خود آمرزش بخواهید، سپس به درگاه او توبه کنید که پروردگار من مهربان و دوستدار [بندگان] است.

﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ (حجرات/ ۷)

ولی خداوند ایمان را محبوب شما قرار داده و آن را در دلهایتان زینت بخشیده است.

﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾ (انسان/ ۳)

ما راه را به انسان نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاسگزار.

﴿وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ﴾ (بقره/ ۱۵۲)

و شکرانه‌ام را به جای آرید و با من ناسپاسی نکنید.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

از نعمت های بزرگ که خداوند آن را در روح و جان انسان قرار داده است
علاقه درونی انسان به دین و مذهب است و خداوند در این آیه از آن یاد
کرده است. هر چیزی زینتی دارد مثل صوت زیبا که زینت قرآن است.
جنگل ، کوه ، دریا که زینت زمین است و زینت دل هاهم ایمان است.
کسانی که ایمان ندارند دلهایشان بی زینت مانده است. در برخی احادیث
آمده است: یکی از موارد ایمان در جمله (حَبَبَ الْإِيمَانِ) محبت علی
ابن ابی طالب علیه السلام است. حال که ایمان به خدا در دل انسان گره خورده
است پس چرا برخی از انسان ها علاقه ای به ایمان ندارند؟

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

شکر

عبدالملک مروان، خلیفه‌ای ستمگر بود. روزی وی امام سجاد علیه السلام را نزد خود خواند. وقتی امام سجاد علیه السلام وارد قصر شد، عبد الملک او را طوری دید که از زیادی عبادت، بدنش ضعیف شده و مانند چوبی خشکیده، به نظر می‌رسد. عبدالملک به حضرت گفت: ای فرزند رسول خدا، چرا خودت را در رنج عبادت انداخته ای در حالی که جای شما در بهشت است و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله برای ما شفاعت می‌کند. امام در پاسخ او فرمود: به خدا سوگند اگر در اثر زیادی عبادت و سجده، اعضای بدنم قطعه قطعه شود از عهده‌ی شکر یک هزارم یکی از نعمت‌های بی شمار خداوند برنیامده‌ام.

از دست و زبان که برآید	کز عهده شکرش به در آید
بنده همان به که زتقصیر خویش	عذر به درگاه خدای آورد
ورنه سزاوار خداوندیش	کس نتواند که به جای آورد

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

کلام نور

قال الرضا عليه السلام: الْإِيمَانُ عَقْدٌ بِالْقَلْبِ وَ لَفْظٌ بِاللِّسَانِ وَ عَمَلٌ بِالْجَوَارِحِ.

امام رضا علیه السلام: ایمان عقیده قلبی است و اظهار به زبان و عمل با اعضای بدن است.

(عیون أخبار الرضا علیه السلام ج ۱، ص ۲۲۶)

آداب زندگی

ایمان

انسانهایی که ایمان بالایی دارند، در زندگی خود، به یک سرزمین امن رسیده اند. سختی ها و مشکلات و خوشی ها و نعمت ها، نمی توانند به راحتی آنها را احساساتی کنند. آرام هستند و گاه این آرامش را به دیگران نیز هدیه می دهند. آنها ترس را از خود دور کرده اند و خروارهای صبر، در سینه شان ذخیره کرده اند. اگر تک و تنها در یک صحرا رها شوند، احساس تنهایی نمی کنند و اگر در شلوغ ترین مجالس باشند، باز هم با خدای خود تنها هستند. غرور را دور ریخته اند و تشنه خدمت به دیگران هستند. سختی ها را به جان می خرند و ایثار می کنند. از حق خود می گذرنند تا احتیاج دیگران برطرف شود و همه اینها را با اشتیاق انجام می دهند، چون اطمینان دارند ضرر نمی کنند. این انسانها در کلاس درس حضرت علی علیه السلام و فرزندان بزرگوار، او آموزش دیده و تربیت شده اند. آیا می خواهید در این کلاس ثبت نام کنید؟ قدم اول این است که دور گناه را خط بکشید و با آن خداحافظی کنید.

تخم پرندگان

دوست عزیز! در آفرینش تخم پرنده و آب زرد غلیظ و آب سفید رقیق آن
تفکر کن.

خواهی دید که مقداری از آن، برای جوجه شدن است و مقداری دیگر، برای
تغذیه جوجه است، تا زمانی که تخم شکسته شود و جوجه از آن بیرون آید.
در تدبیر الهی، در این کار بنگر که چون جوجه باید در این پوسته محکم
بدون نفوذ، رشد کند، با او در دورن پوست غذایی کافی قرار داده شده است
تا زمانی که از تخم بیرون آید.

این جوجه مانند کسی است که در زندانی مستحکم و دور از دسترس
دیگران زندانی شده است و با او غذایی است که تا روز آزادی، برایش کافی
است.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾ (ابراهیم/ ۷)

اگر واقعاً سپاسگزاری کنید، [نعمت] شما را افزون خواهیم کرد، و اگر ناسپاسی نمایید، قطعاً عذاب من سخت خواهد بود.

﴿وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ (اعراف/ ۲۶)

و بهترین جامه، [لباس] تقوا است.

﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ﴾ (دخان/ ۳۸)

و آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است به بازی نیافریده‌ایم

﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ﴾ (آل عمران/ ۱۵۹)

و در کار [ها] با آنان مشورت کن.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

شکر نعمت مراحل دارد: الف) شکر قلبی؛ ب) شکر زبانی؛ ج) شکر عملی؛
شکر قلبی یعنی این که انسان همی نعمت‌ها را از خداوند بداند.
شکر زبانی مانند گفتن «الحمد لله» و «خدا را شکر» که بر زبان جاری
می‌شود.

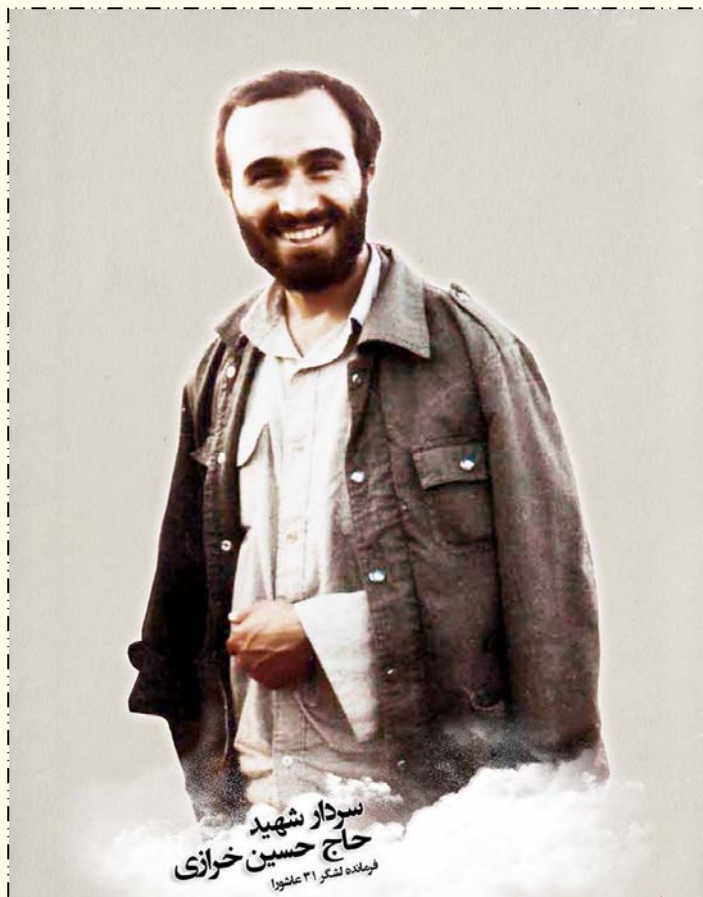
و شکر عملی که با انجام عبادت‌ها و صرف عمر و اموال در مسیر رضای خدا
و خدمت به مردم به دست می‌آید.

امام صادق علیه السلام فرمود: شکر آن است که انسان نعمت را از خدا بداند (نه از
زیرکی و علم و عقل و هوش خود یا دیگران) و به آنچه خدا به او داده است
راضی باشد و نعمت‌های الهی را وسیله گناه قرار ندهد. شکر واقعی آن است
که انسان نعمت خدا را در مسیر او قرار بدهد.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

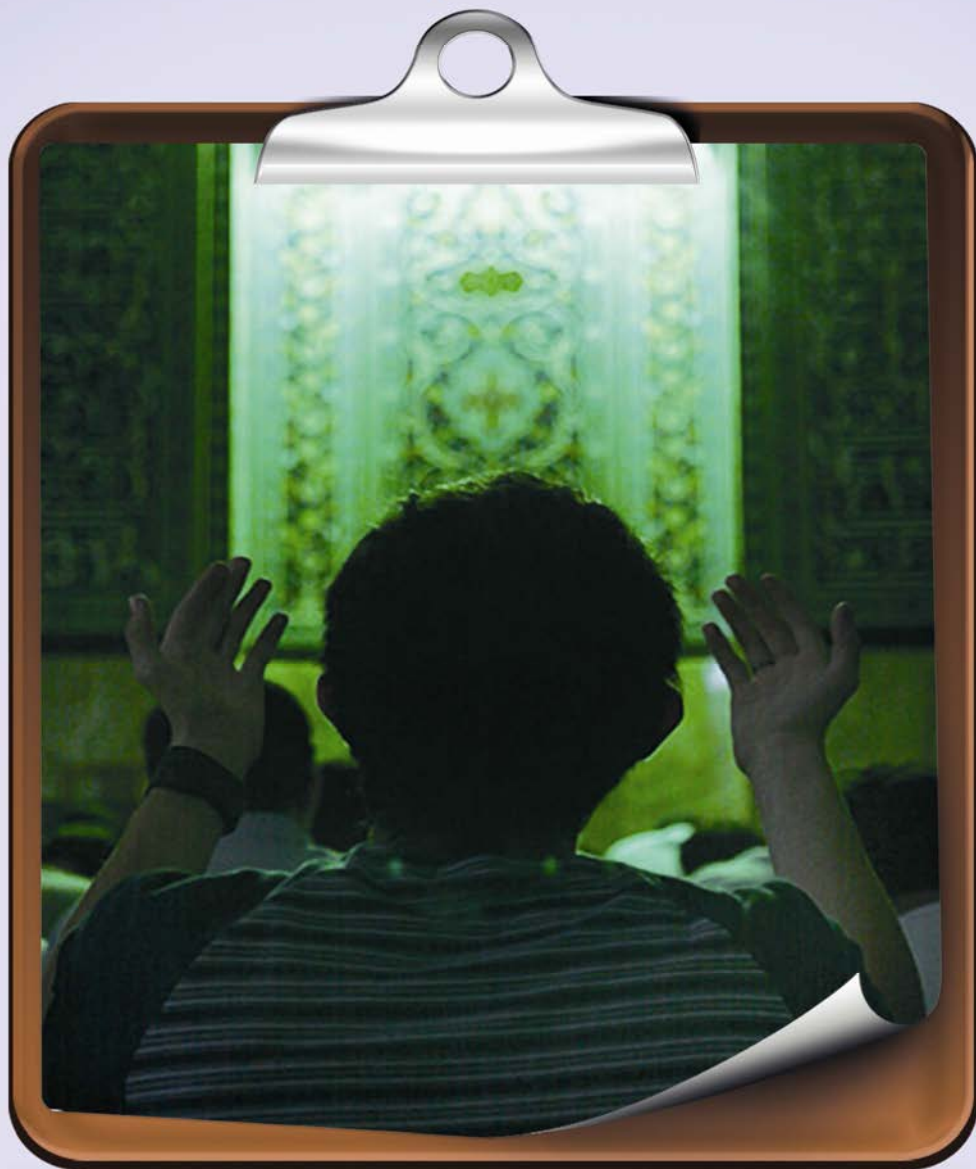
از خاطرات شهید حاج حسین خرازی

بی سیم چی حاجی بودم. یک وقت هایی خبر های خوب از خط می رسید و به حاجی می گفتم. بر می گشتم می دیدم که سجده شکر به جای می آورد، گاهی وقت ها هم دو رکعت نماز شکر می خواند.

رنگ و درنگ

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Four horizontal lines for writing the answer.

کلام نور

قال علی علیه السلام: شَكَرُ كُلِّ نِعْمَةٍ الْوَرَعُ عَمَّا حَرَّمَ اللَّهُ.

امیر المؤمنین علیه السلام فرمود: سپاسگزاری از هر نعمتی دوری کردن از محرمات خداوند است.

(بحار الأنوار: ج ۶۷، ص ۳۰۷)

آداب زندگی

سجده شکر

- سجده شکر برای امور زیر مستحب است:

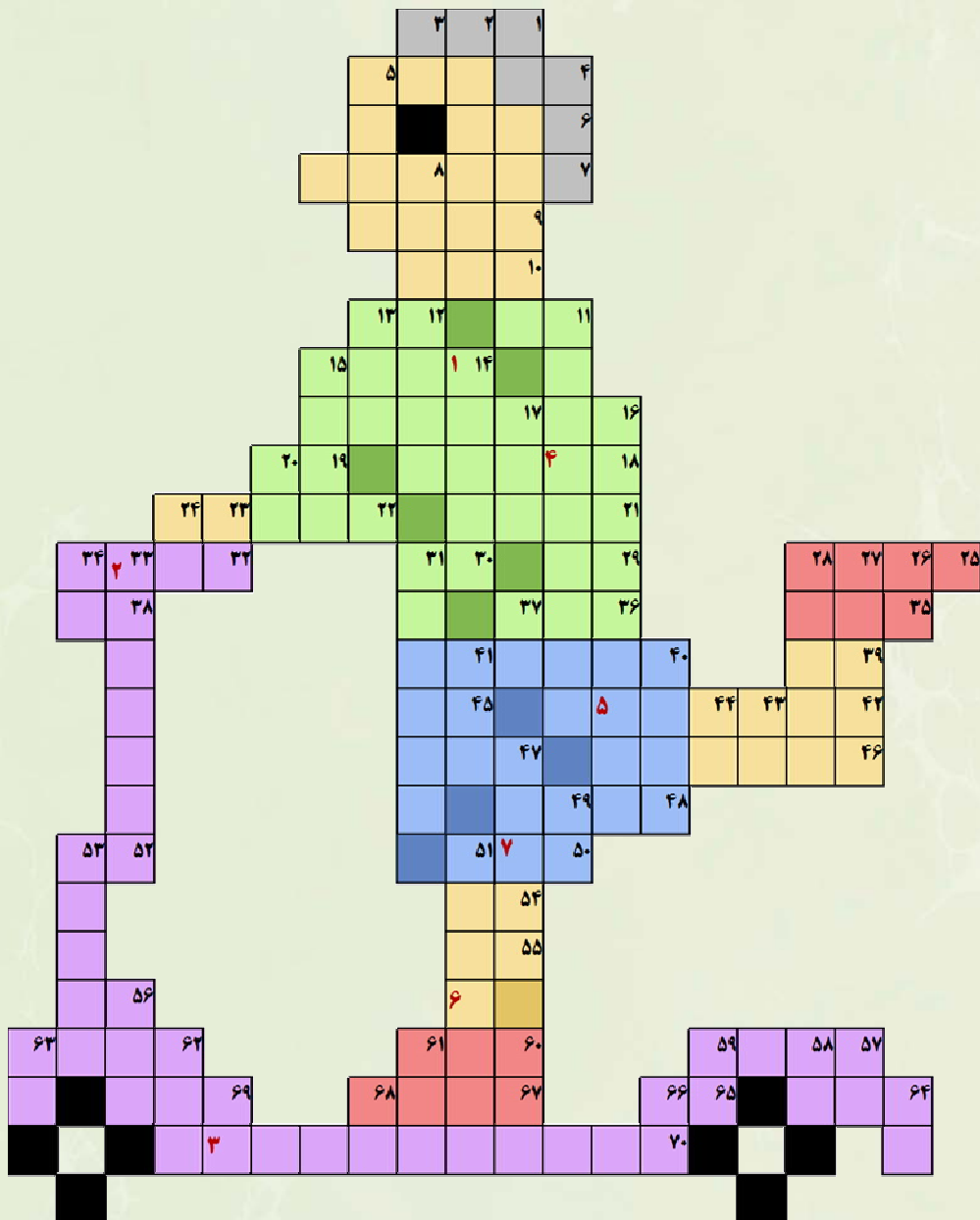
هرگاه انسان نعمتی را بدست آورد یا بلا و گرفتاری از او دفع شود یا متوجه شود در گذشته نعمتی به او رسیده یا بلا و گرفتاری از او دفع شده یا برای توفیق پیدا کردن بر انجام واجب یا مستحب و یا کار خوب مانند صلح دادن بین افرادی که اختلاف دارند در روایت آمده است که بعضی از امامان معصوم علیهم السلام هرگاه بین افرادی آشتی برقرار می کردند سجده شکر بجا می آوردند.

افقی:

۱- تنگ چشمی و خساست ۴- طبقه بالایی سینما ۶- حسن معاشرت ۷- واسطه و شفیع ۹- یار و همدم ۱۰- نصف ۱۱- از دل پر سوز برآید ۱۲- تعجب زنانه ۱۴- نسب نامه ۱۶- از رشته‌های ورزشی گروهی ۱۸- کوچک و ریز اندام ۱۹- لحظه ۲۱- از گازهای آلی ۲۲- گیره کاغذ ۲۵- دوست مفید و بی‌آزار ۲۹- عنصر شیمیایی ۳۰- مخفف اگر ۳۲- ورزش زمستانی ۳۵- گهواره پارچه‌ای برای خوابانیدن نوزاد ۳۶- دست پرندگان ۳۸- نوای درد ۳۹- کوچکترین عدد سه رقمی ۴۰- رثوف و با محبت ۴۲- آشنا به رسوم همگانی و مبادی آداب معاشرت ۴۵- از خانم‌ها نپرسید ۴۶- دانش آموز شهید که نارنجک را به خود بست و به زیر تانک دشمن بعثی رفت ۴۷- زمان بی‌نهایت ۴۸- پشت سر هم ۵۰- پدر ترکی ۵۲- شیرازی می گوید بله ۵۴- حرف سیزدهم انگلیسی ۵۵- حرف همراهی ۵۶- همکار سوزن خیاطی ۵۷- عبادت مخصوص مسلمانان که از فریضه‌های واجب است ۶۰- گندم کوبیده شده ۶۲- از اعضای نزدیک خانواده، کسی که ازدواج با او حرام باشد ۶۴- بچه نر ۶۵- افسار گسیخته ۶۷- کنجکاو اسرار دیگران ۶۹- ابزار آراستن مو ۷۰- قبول کردن معایب خود از زبان دیگران.

عمودی:

۱- از گیاهان دارویی ۲- رانندگی هواپیما ۳- اثر چربی روی پارچه ۴- سطح بیرونی سقف خانه ۵- نام مادر حضرت مهدی علیه السلام ۸- بسیار کوتاه قد ۱۱- به معنای امین بودن است و کار معتمد ۱۳- عقاید سرنوشت ساز انتخاباتی ۱۴- لوله پلاستیکی ۱۵- کمان ماه ۱۶- بر قول و گفتار خود پایدار ماندن ۱۷- چهره ۲۰- قلم درشت ۲۳- ستون بدن ۲۴- چاشنی سالاد ۲۶- کنسرو ماهی ۲۷- واقع بینی در عدالت ۲۸- مجموع درآمدها و هزینه‌های کشور ۳۱- شوهر ۳۳- برگه اعمال محصل و نتایج آزمون‌های تحصیلی او ۳۴- آب منجمد شده ۳۷- دروازه دهان ۴۰- بهشت زیر پای اوست ۴۱- حیوان سوارکاری ۴۳- زمینه موسیقی ۴۴- پیشوند فعل مضارع ۴۷- نورخورشید ۴۹- حرف انتخاب ۵۱- پیشوای هشتم شیعیان که مرقد مطهر او در شهر مشهد می‌باشد ۵۳- محل برگزاری مسابقات شنا ۵۶- بدشگون و نامبارک ۵۷- جدید و تازه ۵۸- فلز سرخ رنگ رسانا ۵۹- بازی نفس‌گیر ۶۰- کرانه‌ی آسمان ۶۱- محصول آتش ۶۲- مجرای غذا از حلقوم تا معده ۶۳- بالا آمدن آب دریا ۶۴- شلوار جین ۶۶- تای پارچه ۶۸- گونه صورت ۶۹- آغوش.

کدام آیه به موضوع درس مربوط است؟

﴿تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ﴾

(معارف/۴)

فرشتگان و روح، در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است به سوی «او» بالا می‌روند.

﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ (قدر/۳)

شب قدر از هزار ماه ارجمندتر است.

﴿إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (حج/۳۸)

همانا خداوند مدافع و پشتیبان مؤمنین است.

﴿وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا﴾ (نساء/۵۵)

و آتش سوزان دوزخ، برای آنان کافیست.

آیه مناسب با موضوع درس را در اینجا بنویس.

واژگان

نکته ها و گفته ها

شب قدر یکی از شب‌های نوزدهم یا بیست و یکم و به احتمال زیادتر بیست و سوم ماه مبارک رمضان است. عبادت این شب، فضیلت فراوان دارد و بهره‌گیری از آن در نیکو شدن سرنوشت و اتفاقات یک سال آینده بسیار مؤثر است؛ همانطور که دعا کردن و صدقه دادن باعث دفع بلا می‌شوند. «شب قدر بهتر از هزار ماه است». به اندازه یک عمر از آن می‌توان استفاده کرد. امام باقر علیه السلام فرمود: «هر که در شب قدر احیا (شب زنده‌داری) کند گناهانش آمرزیده می‌شود اگر چه به عدد ستارگان آسمان باشد.

دانش آموز عزیز در صفحه زیر شعر، حکایت، ضرب المثل و ... را که می پسندی و مناسب با موضوع درس است بنویس.

برتر از هزار ماه

به مسجد که رسید نگاهش به منبر افتاد. سه پله داشت. یک لحظه ایستاد و نگاه کرد. نمیتوانست باور کند. میمونی بر پله‌ی اول نشسته بود. از غصه دلش گرفت. خوب نگاه کرد. بر پله‌ی دوم میمون دیگری بود. قلبش در هم فشرده شد. یک لحظه از میمون‌ها صورت برگرداند و دوباره به منبر نگاه کرد. میمونی بر پله‌ی آخر نشسته بود. میمون‌ها از منبر بالا و پایین می‌رفتند. یک دفعه از خواب برخاست.

لحظه‌ای به خوابی که دیده بود فکر کرد. تعبیر خوابش را خوب میدانست. غصه دلش را پر کرد. با خود گفت: «منبر، خلافت است و میمون حاکمان نالایق و ستمگر. خدایا اگر پس از من، فرزندان امیه حاکم شوند، مردم چه خواهند کرد؟ دین تو چه خواهد شد؟ چه بلایی بر سر قرآن خواهد آمد؟»

میمون‌ها بازیگرند و مقلد حاکمان بنی‌امیه پس از من با دین و قرآن بازی خواهند کرد. آنها در زشتی، شراب‌خواری، قماربازی و همدی بدی‌ها به یکدیگر نگاه خواهند کرد. آیا پس از من همه چیز از بین خواهد رفت؟

خداوند ناراحتی پیامبرش ﷺ را میدانست. از خوابی هم که دیده بود خبر داشت. میدانست حکومت بنی‌امیه سال‌های سال طول خواهد کشید. در این سال‌ها حاکمان، مردم را به کارهای زشت دعوت خواهند کرد، به شراب‌خواری، به قماربازی و کارهای زشت دیگر. خدا می‌خواست پیامبرش ﷺ را دلداری دهد و به او بگوید که دین اسلام هرگز از بین نخواهد رفت. قرآن هرگز کهنه نخواهد شد و آیه‌ها و سوره‌هایش برای همیشه خواهد ماند. برای همین، سوره‌ی قدر بر قلب پیامبر ﷺ نازل شد. با این سوره به پیامبر ﷺ و همدی مسلمانان برنامه‌ای داد که یک شب آنها ارزشی بیشتر از هزار ماه داشته باشد.

پیامبر ﷺ وقتی سوره‌ی قدر را از جبرئیل شنید در تک تک آیه‌ها و کلمه‌هایش فکر کرد؛ به شب قدر فکر کرد؛ به فرشتگانی که در این شب فرود می‌آیند و همراه خود، رحمت خداوند را می‌آورند؛ به امامانی فکر کرد که فرشتگان بر آنها نازل خواهند شد و به آخرین آنها که مهدی ﷺ است؛ لبخندی بر لبانش شکفته شد و در دلش شکوفه‌ی امید جوانه زد و مطمئن شد که خداوند نگهبان این دین خواهد بود و دین او هرگز از بین نخواهد رفت.

رنگ و درنگ

دوست عزیز خوب به تصویر نگاه کن و پیام آنرا در جای خالی بنویس.

Blank lined area for writing the message.

کلام نور

قال السجادة عليه السلام: السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى لَيْلَةِ الْقَدْرِ الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

قال السجادة عليه السلام: سلام بر تو ای خداوند و سلام بر شب قدر، همان که از هزار ماه بهتر است.

(صحيفة سجادية: ص ۲۰۰)

آداب زندگی

شب قدر

بچه‌ها! ما مسلمانها شب قدر را بهترین شب در طول سال می‌دانیم. چون که ثواب عبادت در این شب به اندازه سی هزار شب است.

بچه‌ها! خدای ما خیلی مهربان است. او می‌داند که ممکن است برخی اوقات گول شیطان را بخوریم و کارهای حرام انجام دهیم. به همین خاطر در این شب به ما فرصت داده است تا توبه کنیم و دیگر مراقب باشیم که گول شیطان را نخوریم.

در این شب مسلمانان تا صبح بیدار هستند و به شب زنده داری مشغولند. در طول شب کارهای عبادی زیادی انجام می‌دهند و نمازها و دعاها را مختلفی می‌خوانند که در اینجا چند تا از آن کارها را توضیح می‌دهیم:

اول. یک نماز دو رکعتی که بعد از حمد هفت مرتبه سوره توحید خوانده می‌شود.

دوم. هفتاد مرتبه ذکر «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ» را بگوید.

سوم. خواندن زیارت عاشورا.

چهارم. خواندن صد رکعت نماز.

پنجم. خواندن دعای جوشن کبیر.

ششم. بعد از تمام شدن دعای جوشن کبیر قرآنها را به سر می‌گذاریم و خدای مهربان را به قرآن بزرگ و همچنین به چهارده معصوم علیهم السلام قسم می‌دهیم که گناهان ما را ببخشد.

از او می‌خواهیم که ما را وارد بهشت کند تا در آنجا در کنار امامان پاکمان از نعمتهای بهشتی بهره مند شویم.

دفاع

بسیاری از حیوانات می توانند به سرعت از خطر فرار کنند اما جانورانی که این توانایی را ندارند، نیاز به راه های دیگری برای حفظ جان خود دارند. برای مثال هشت پا در سوراخی پنهان می شود و رنگ خود را هماهنگ با سنگ های اطراف خود تغییر می دهد. لاک پشت، سر و پا های خود را به درون لاک جمع می کند و لاک سخت لاک پشت، محافظ بسیار خوبی برای این جانور است. راسو ها برای محافظت از خود بویی پخش میکنند که از فاصله ۴ متری روی شکارچیان اثر می گذارد و اثر آن چند روز باقی می ماند.

آیا می دانید:

نوار های پوست هر گور خر مثل اثر انگشت انسان منحصر به فرد است، حتی دو گورخر با خطوط و نوارهای یکسان نمی توان یافت.

منابع و مأخذ

قرآن کریم

نهج البلاغه

غررالحکم و دررالحکم

مفاتیح الجنان

وسایل الشیعه

کافی

میزان الحکمه

خصال شیخ صدوق

تفسیر نمونه

تفسیر نور

ترجمه قرآن آقای فولادوند

ترجمه قرآن آیت الله مکارم شیرازی

توحید مفضل

احکام عمومی ۱، ۲، ۳

اخلاق الهی

ارکان اسلام

بهشت اخلاق

دقایقی با قرآن

داستان راستان

من لایحضره الفقیه

تحف العقول

تفسیر نورالثقلین

احکام کودکان

احکام دین ۱ و ۲ و ۳

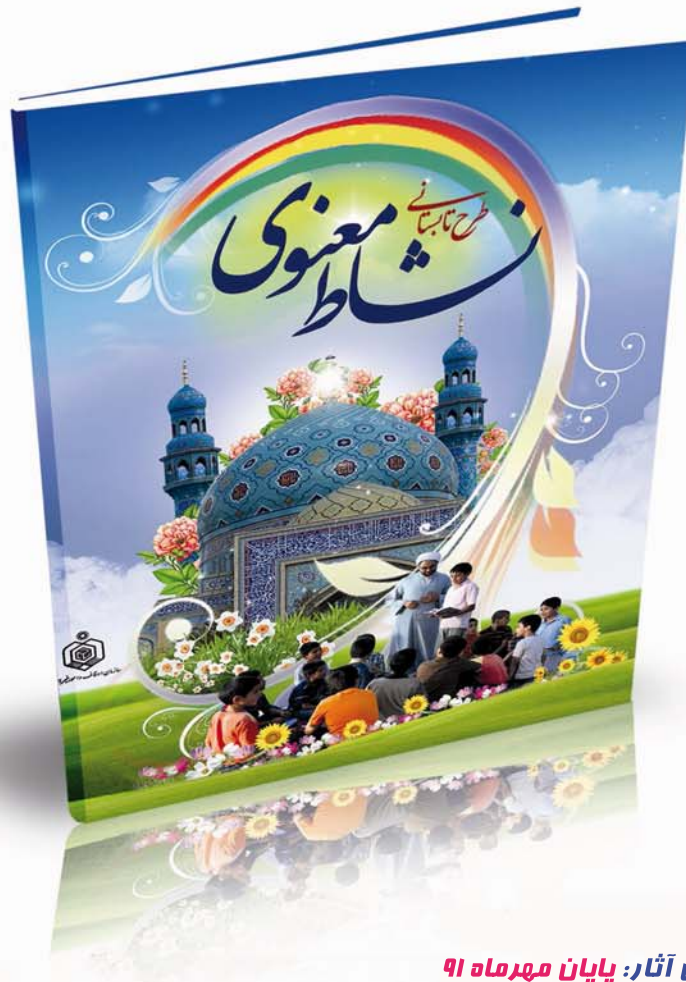
آموزش احکام

دانش آموز عزیز صفحات نهایی کتاب را برای شما خالی گذاشته ایم تا:

۱- پیشنهادات و انتقاداتی را که دربارهٔ طرح نشاط معنوی امسال دارید؛

۲- بهترین خاطره‌ای که از طرح نشاط معنوی دارید؛

۳- نقاشی‌هایی که با موضوع طرح نشاط معنوی کشیده‌اید،
را برای ما ارسال کنید تا از جوایز نفیس طرح بهره‌مند شوید.

مهلت ارسال آثار: پایان مهرماه ۹۱

نشانی: قم، خیابان صفاییه، کوچه ممتاز، کوی فتی، پلاک ۳۳

مجتمع فرهنگی پژوهشی معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه

مشخصات کامل و دقیق خود را به همراه شماره تلفن روی پاکت نامه ثبت نمایید.

